

Голос України

Газета Верховної
Ради України

**Суд врахував те,
що не врахувала Генпрокуратура**

Фото Віктора СУВОРОВА (УНІАН).

№ 56 (2556) ■ Четвер, 29 березня 2001 року ■ Ціна договірної

■ 1728 р. Народився Кирило Розумовський, останній гетьман Лівобережної України (1750—1764).
■ 1916 р. У Києві народився майбутній учений у галузі металургії і технології металів академік Борис Медовар. Працював в Інституті електрозварювання імені Патона.
■ 1921 р. Помер письменник Андріан Кашенко. Автор історичних повістей і романів «Запорізька слава», «На руїнах Січі» та ін.
■ 1944 р. Народився відомий диригент Федір Глущенко.

22 березня

Скандал авторитету не додасть

Прийняття Бюджетного кодексу і ще 27 законопроектів минулого тижня можна вважати початком стабілізації роботи Верховної Ради як вищого законодавчого органу нашої держави. На цьому наголосив Перший заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним

Послом Федеративної Республіки Німеччина в Україні Дітмаром Штюдеманном. На його думку, політичні пристрасті, які вирували в парламенті минулі чотири місяці, вже вичухають і це дає змогу стверджувати, що парламент входить в нормальне русло законодавчої роботи. Незважаючи на розмови про кризу парламентської більшості, вона є і продовжує свою діяльність. Голосування з Бюджетного кодексу продемонструвало її працездатність.

(Закінчення на 3-й стор.).

Лідер опозиції Юлія Тимошенко — на свободі. Із Лук'янівської в'язниці її випустили пізнього вечора 27 березня — через три години після ухвалення Печерським районним судом рішення про негайне звільнення з-під варті.

Негайного не вийшло. І коли б не наполегливість народних депутатів, котрі одразу після оголошення рішення поїхали до в'язниці, тюремщики могли б утримувати Ю. Тимошенко під арештом до ранку. Можливо, чекаючи ще на рішення Генпрокуратури. Про небажання влади задовольнити скаргу адвокатів лідера партії «Батьківщина» свідчить і перебіг судового засідання. Спочатку голова Печерського райсуду Микола Замковенко планував оголосити рішення ще о 12.30, потім секретар суду повідомила про перенесення оголошення рішення на 14.00, а згодом ще на 1,5—2 години. Можливо, було сподівання, що поступово розійдуться журналісти, яких у маленьке приміщення суду набилося стільки, що в очікуванні вони зайняли навіть місце судді, лаву підсудних та місця представників прокуратури. Тому о 18-й годині М. Замковенку не залишалося нічого іншого, як зачитати рішення: «Суд постановив: скаргу адвокатів на санкцію про арешт задовольнити».

(Закінчення на 2-й стор.).

Закон, що, по суті, не встиг запрацювати, вже приречений на зміни

Здавалося б, за роки реформаторських зусиль наших керманців стан глибокого подиву став невід'ємною рисою пересічного українця. І все-таки доля багостраждального Закону «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами і державними цільовими фондами» особисто мій подив посилює безліч разів.

По-перше, вразила швидкість: Президент підписав закон 21 грудня 2000 року, того дня, коли Верховна Рада передала його йому. По-друге, ще раз приголомшила швидкість: практично наступного дня після опублікування закону стало відомо, що на нього вже чекають зміни.

(Закінчення на 4-й стор.).

ВІДВЕРТЕ ЗАДЗЕРКАЛЛЯ

! У номер

Дев'ятий вал

Починаючи з літа цього року, німецька теле- і радіомовна компанія «Дойче велле» («Німецька хвиля») збільшить час свого мовлення українською мовою до 60 хвилин щодень (два випуски по 30 хв.). Як заявив директор компанії Дітер Вайріх, «масове обмеження свободи преси в Україні спонукає «Дойче велле» діяти». «Попри протести із-за кордону, що тривають, журналістів, котрі критично налаштовані до режиму, як і раніше, контролюють, їхні будинки прослуховують», — сказав Д. Вайріх.

Як зазначено в прес-релізі компанії, ситуація навколо зникнення Георгія Гонгадзе призвела до кризи влади в державі. У зв'язку з цим Рада Європи закликала уряд України поважати свободу преси.

Татари вибили гектари

Депутатів заблокували в кабінетах сільради. Так кілька сотень кримських татар села Углогового Бахчисарайського району протестували проти несправедливого, на їхню думку, розпаювання землі.

Після виходу указу Президента про розподіл земель резерву між репатріантами і працівниками соціальної сфери сільські народні обранці постановили передати 211 га землі агрофірмі «Чорноморець». Землю розділили між 87 колишніми членами КСП, яких «забули» врахувати під час розпаювання. Залишок у 120 га резерву депутати вирішили віддати під пашу.

В результаті 900 селян, з яких 255 — кримські татари, залишилися без землі. Після кількогодінних переговорів вирішили скликати позачергову сесію сільради. Депутати повідомили, що попереднє своє рішення змінять лише у разі визнання його незаконним. По обіді надійшов протест прокурора Бахчисарайського району на незаконне рішення сільради. Депутати з ним погодились, але ухвалювати рішення під тиском відмовились. Пізно вночі їх та сільського голову випустили з облоги — після того, як вони проголосували за скасування рішення.

Кволий призовник

Під час весняного набору призовників у Луганській області з'ясувалося, що 63 юнаки мають лише початкову освіту. А з майже 20 тисяч осіб, що підлягають приписці, лише 600 — здорові й здатні служити в елітних військах України. Стан здоров'я, напевне, головна причина, через яку «відбраковують» призовників. І щороку кількість хворих юнаків збільшується. Така статистика передусім пояснюється погіршенням екології району і низьким соціальним рівнем населення. Але є й інша думка: строкова служба в лавах збройних сил стала непопулярною. Тож багато хто будь-якими способами намагається уникнути виконання військового обов'язку.

Не хочу тридцять каналів. Залишіть мені вісім

У нашому будинку збираються ставити кабельну антену. Але я пенсіонер і не зможу сплачувати шість гривень щомісяця. Та

й не потрібні мені тридцять каналів. Проте мене попередили: якщо відмовлюся від кабельної антени, то відключать телебачення взагалі. Але ж мене цілком влаштовують вісім каналів, які я маю.

Петро ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Київ.

Від редакції.

Ми зв'язалися з «Київтелемонтажем» і нас заверили, що кожен має право відмовитися від кабельної антени. Але якщо ваш телевізор ловить вісім каналів, то після підключення «кабелю» показуватиме лише чотири основні.

Мал. Віктора ПОПОВА.

■ Тривають пошуки шести підлітків та двох дорослих, які загубилися під час тренувального сходження на гори Гемба та Великий Верх на Закарпатті.

■ У Донецьку проходить IV фестиваль моди «Єва».

■ Цілий арсенал зброї часів другої світової війни вилучили правоохоронці в мешканця Мелітопольського району Запорізької області.

■ У столиці багатодітні малозабезпечені сім'ї отримуватимуть щомісяця по 10 гривень на дитину.

Призов

Я вам пишу...

Наша адреса в Internet на сервері української преси: <http://uamedia.visti.net/golos>

P.S.

ПОПІТКА

Суд врахував те, що не врахувала Генпрокуратура

(Початок на 1-й стор.).

«Санкцію прокурора на арешт від 13 лютого анулювати і звільнити з-під арешту негайно. Постанова оскарженню не підлягає і має бути виконана негайно». Приймаючи це рішення, суд виходив із того, що під час надання санкції на арешт заступник Генпрокурора Микола Обіход не врахував стан здоров'я та особистість звинуваченої. Окрім того, ГПУ не надала доказів, що Ю. Тимошенко мала намір сховатися від слідства за межами України чи заважати встановленню істини у справі. Суд вважає, що публікації Ю. Тимошенко у ЗМІ не можуть розцінюватися як тиск на слідство. Враховано також

і те, що до ГПУ з особистим поручительством звернулися 72 народні депутати України. М. Замковенко зазначив, що під час прийняття такого рішення суд керувався законодавством України та міжнародним правом.

Близько 21 години Юлія Тимошенко в оточенні народних депутатів вийшла за ворота Лук'янівської в'язниці. Її зустріли квітами. В оточенні депутатів Ю. Тимошенко дійшла до авто «швидкої допомоги». Тож запланована зустріч доповідача моніторингового комітету ПАРЄ Анне Северинсен із Юлією Тимошенко відбудеться не в тюрмі, а на свободі.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Region

Янукович скаржитися на уряд

Депутати Донецької обласної ради проголосували за продовження повноважень її голови до наступної сесії. Своєю чашу Віктор Янукович, який сумішає посади керівника і обласної ради, і облдержадміністрації, подав заяву про складення з себе повноважень голови обласної ради.

Нинішня сесія обласної ради тривала два дні. У середу в обговоренні виконання програми економічного й соціального розвитку області на 1998—2000 роки взяв участь Президент України Леонід Кучма.

А напередодні Віктор Янукович обурювався з приводу того, що Кабмін, на його думку, виявляє до проблем регіону неувагу. При-

водом стали кілька останніх подій.

По-перше, нова програма «Вугілля України», на обговорення якої не запросили представників області. По-друге, недосяжність нового міністра палива та енергетики Станіслава Сташевського. «Мені легше Президентів дозволитися, ніж цьому міністрові», — поскаржився Віктор Янукович. По-третє, досі Кабмін ніяк не відреагував на прохання донецького голови звільнити від мита партію зерна, що його Донецчина збирається придбати за кордоном. Якщо цього не станеться, вже у травні ціни на хліб в області різко підскачуть.

Ліна КУЩ.

Друге пришествя

Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко представив нового голову Львівської облдержадміністрації, свого колишнього заступника Михайла Гладія. Повернення Михайла Васильовича на посаду, яку він обіймав у 1997 — 1999 рр., напівжартома називають другим пришествям.

Після зустрічі з Віктором Ющенком член страйкового комітету, директор львівської середньої школи № 70 Ірина Лукавська зазначила, що освітянська акція протесту аж ніяк не спрямована проти уряду Ющенка, але місцева влада досі не бажала діалогу.

Чи не є зміщення попереднього голови облдержадміністрації Степана Сенчука результатом надто активної діяльності опозиції в регіоні?

На це запитання М. Гладій відповів дипломатично:

— Опозицію опанувати неможливо. З нею треба вести діалог.

Громадський комітет опору «За правду» підготував для нового голови облдержадміністрації десять запитань. Там є й таке: Ким ви будете на своїй посаді — «батьком» області чи «васалом» Президента?

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Новий старий керівник

Запорізькому регіону належить сумний український рекорд — за останні три роки тут змінилося чотири голови облдержадміністрації. 27 березня Президент представив нового керівника області — Євгена Карташова, котрий обіймав цю посаду із січня по листопад 1999 року.

Новопризначеному голові облдержадміністрації доведеться розв'язувати старі проблеми, зокрема енергетичні. Багатомільйонні борги за енергоносії вже приз-

вели до того, що спочатку тижня в Запоріжжі виникли серйозні проблеми із рухом електротранспорту та постачанням питної води.

Відповідаючи на запитання щодо можливих кадрових змін в адміністрації Президента, Леонід Кучма наголосив:

— Я навіть у думках цього ніколи не мав. Глава адміністрації — талановита порядна людина, професіонал...

Олександр АБЛІЦОВ.

На купі грошей з простягнутою рукою

Леонід ГУСАК

Бурхливий і нестримний розвиток індустріальних технологій, яким ознаменувалося минуле століття, завдав глобальних руйнувань довкіллю, призвів до виснаження природних ресурсів, отруєння землі, води й повітря, неймовірного захарашення величезних територій відходами техногенного і побутового походження. Про згубність і неприпустимість такої моделі технічного прогресу ще у двадцяті роки попереджав великий учений, основоположник екологічної науки, наш земляк Володимир Вернадський. Його вчення про ноосферу як сферу діяльності людини розумної закликала до гармонії з природою. Але голос мудрого провидця не було почуто. Лише у другій половині XX століття людство поступово почало прозрівати, вдосталь надихавшись промисловим і автомобільним смогом, нахлебтавшись отруєної води, впершись ло-

бом у страхотливу перспективу перетворення земної поверхні на суцільне сміттєзвалище.

Зберегти здоров'я сотень мільйонів людей (а без цього кому потрібні здобутки індустріалізації?) можна було лише в один спосіб: припинивши або хоча б мінімізувавши подальше забруднення довкілля. Життя змусило індустріальні країни здійснити перехід до екологічно чистих та енергозбережних технологій, ввести жорсткі санкції щодо тих виробників, котрі не вкладаються у визначені екологічні нормативи. Основоположим став принцип: забруднюєш — плати!

Розміри санкцій встановлюють такі, що дешевше і вигідніше перейти на екологічно чисті технології. Відповідно модернізувалося й законодавство, яке передбачало навіть закриття небезпечних виробництв і кримінальну відповідальність щодо злісних забруднювачів. І хоча дехто з них заради економії вдається до різних трюків (переведення шкідливих виробництв у менш розвинені країни, вивезення туди ж отруйних відходів тощо), загальний стан довкілля в країнах Західної Європи та Північної Америки поліпшився несподівано.

«Ексцеси виконавця» малоїмовірні. І все в «АЖУРі»

Коментар

Ще одна російська компанія вставляє свої п'ять копійок у розслідування обставин загибелі українського журналіста Георгія Гонгадзе. І також з конкретними відсотками вірогідності. Щоправда, цифра трохи скромніша. На відміну від російських експертів-медиків з їхніми 99,6 відсотка, Санкт-Петербурзьке Агентство журналістських розслідувань (АЖУР) дає 60% можливості виявлення організаторів і виконавців злочину (про замовників тут не йдеться).

Наші колеги з берегів Неви досить ґрунтовно покопалися у телефонних дзвінках в останній години до і після зникнення журналіста. Звернули увагу на кілька дзвінків, від яких начебто відмовляються можливі учасники розмов Олена Притула і Лаврентій Малазона, хто, за твердженням Санкт-Петербуржців, так чи інакше може прояснити ситуацію зі зникненням Гіі.

Звернули увагу і на кілька телефонних дзвінків з таращанського напрямку до Чехії, куди начебто оформляли візу маййорові Мельниченку. Мають дані, що майор, як було сказано, виходив на людей з оточення Олександра Мороза ще до відомих резонансних подій (хоча сам лідер соціалістів їм цього не підтвердив, бо, нібито, може не знати, хто чим з його оточення ще там займається).

Сенсаційно пролунали на прес-конференції і дані росіян про відсутність при виявленню «таращанському трупі» прикрас Георгія. З чого роблять висновки, що їх до трупа підкинули пізніше, навіть не виключено, що Георгій їх комусь добровільно віддавав. Не менш вражає й інше їхнє спостереження: виявлений таращанський труп «весь час перебував у герметичній упаковці» — «заготовлений для подальшого використання», «основну роль у захороненні трупа відігравали люди, які жодного стосунку до Таращанського району не мають».

Було б сенсаційно, якби російські слідопити та ще додали б до цих висновків конкретні докази чи послалися на достовірні джерела інформації. А виходи-

ло навпаки — просили українських колег-журналістів обминати у своїх запитаннях ці делікатні моменти. Зокрема, й те, як їм, іноземцям без відповідних повноважень, удалося заручитися роздрукованою приватних телефонних дзвінків громадян України, у тому числі й абонентів з «мобілками».

Безплатно такі дані в нас можуть обійтися лише правоохоронним, зокрема, слідчим органам (АЖУРівці стверджують, що такої інформації в телефонних фірмах не купували). Але «просто так» ці дані журналіст (нехай і земляк знаменитих «ментів») голий отримати лише за сприяння особи із солідним багажем адмінресурсу. Довелося на прес-конференції колегам з Росії пояснювати прямо: українські журналісти не зробили того, що вдалося російським, бо не отримали «організаційної підтримки» особисто Валерія Пустовойтенка (АЖУР запросила в Україну НДП).

Разом з тим проворні слідопити з берегів Неви не знайшли підступів до колег-журналістки Олени Притули, котра, за їхніми словами, не побажала з ними зустрітися. А як без таких пояснень Санкт-Петербуржці збираються робити висновки у своєму розслідуванні — не обходитися з лише натяками на прес-конференціях чи художніми алегоріями у майбутніх книгах!

Пишучи сам на теми «білокомірцевої» злочинності та корупції, дуже добре розумію своїх Санкт-Петербурзьких колег, котрі ладні заради сенсаційної теми на деякий час поміняти рідні «вулиці розбитих ліхтарів» на освітлені

до непристойного Хрещатик, Банкову чи Прорізню. Та ніяк не годен «врубитися», який сенс Агентству незалежних було їхати до Києва під егідою саме Валерія Пустовойтенка, котрий називає батьком главу держави, «запідозенного касетами майора Мельниченка» у причетності до зникнення Гонгадзе. Заради чого було «підмочувати» свою незалежницьку репутацію, якщо «безмежних гонорарів у межах розумного» їм тут не обіцяли (і керівники АЖУР, і сам Валерій Пустовойтенко припущення про такі кошти дружно відкидають)? Щоб бути зв'язаними рамками версій, які більше до серця гостинних господарів?

А хіба до яких висновків підштовхують нас Санкт-Петербуржці, наводячи, як вони казали, «набори странностей» у цій справі. І «ненав'язливі» їхні резюме на зразок «справа Гонгадзе — це той рідкісний випадок, коли у планованому злочині заклалися чіткі політичні мотиви», убивство журналіста «замовлялося під касетний скандал». А коли згадати з «директорського лексикону» чудне «грузин, ... оборзел», то, гляньмо, як прозоро натякнув нам заступник директора агентства пан Горшков. Він побачив невелику «вірогідність версії, пов'язаної з «ексцесом виконавця», коли якийсь виконавець буквально зрозумів словесні побажання свого керівника».

Даруйте, але якщо немає «ексцесів виконавців», то за що звільняють керівників правоохоронних органів — можливих співрозмовників з «директорським лексиконом»?

Анатолій БЕНЬ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Скандал авторитету не додасть

(Початок на 1-й стор.).

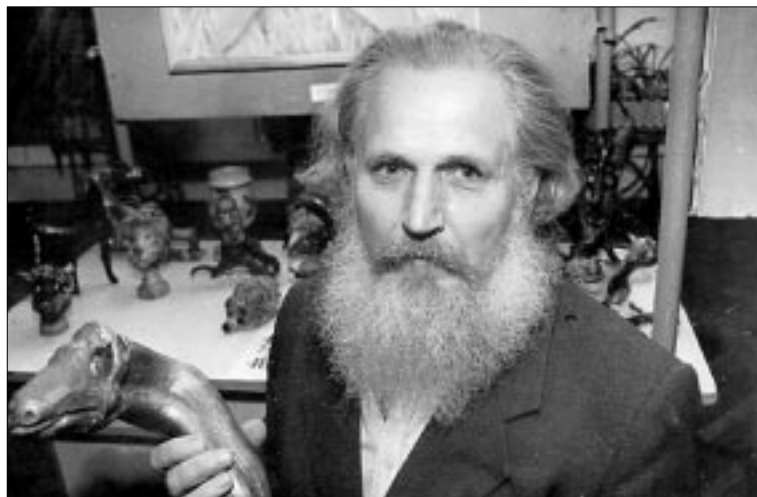
«Я впевнений, що так буде відбуватися до кінця скликання, — наголосив В. Медведчук, — наближення виборів цементуватиме більшість», бо кожному депутатові під час передвиборної кампанії потрібно показати виборцям результати реальної роботи. На думку першого заступника Голови ВР, результати попереднього голосування будуть повторені і під час прийняття низки кодексів, розгляду яких перешкодили події останніх місяців. Пан Штюдemann зауважив, що події навколо «касетного скандалу» та «справи Гонгадзе» можуть негативно вплинути на успіх реформ в Україні. Щодалі точитимуться чвари, то складніше Європі буде допомагати нам, і буде простіше «сильним сусідам» скористатися слабкістю України. В. Медведчук погодився з тим, що «скандал не додав ні внутрішнього, ні зовнішнього авторитету владі. А його негативні наслідки ми ще відчуємо». Основним завданням усіх гілок влади, на його думку, має стати забезпечення належного рівня співробітництва між ними. Одним з кроків до втілення цієї мети повинна стати Державна програма соціального розвитку України в 2001 році, направлена Кабінетом Міністрів на розгляд у ВР. Якщо цей документ буде схвалено, уряд отримає карт-бланш для подальшої діяльності, яку, на думку В. Медведчука, треба оцінювати за конкретними результатами, без врахування особистих стосунків, хоч якими б вони були.

Фотофакт

Електрослюсар Сєверодонецького виробничого об'єднання «Склопластик» Павло Кондра весь вільний час присвячує різьбі по дереву. Його вишукані роботи не раз експонувалися на різних виставках, викликаючи інтерес і захоплення у відвідувачів та колег. І справді — звичайнісінька суха гілляка в руках майстра може перетворитися на якусь казкову істоту.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Бізнес

Ворожки виходять із «тіні»

Першою в Дубнівському районі Рівненщини легалізувала свій бізнес Ірина Кравець, фармацевт за фахом, із села Верба. Свій вид підприємницької діяльності вона назвала «передбаченням майбутнього з допомогою класичних систем» і сплатила єдиний податок у розмірі тридцяти гривень. Схоже, жінка добре зваяжала, що її бізнес процвітатиме, бо охочих заглянути у своє майбутнє таки чимало. Чітко уявляє Ірина і своє майбутнє — мріє відкрити в Дубно гадальний салон, повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.

Робота над помилками за рахунок платників податків

Земельна реформа

Особливості вітчизняної аграрної реформи — непродуманість, безліч помилок під час її проведення. Тому велика кількість селян неправомірно опинилася за бортом розпаювання колективних гектарів. Так, під час реорганізаційних процесів, що здійснювалися поспіхом і здебільшого керувалися не законами, а указами Президента, залишилися обділеними 8534 громадянина, які внаслідок чорнобильської катастрофи змушені були покинути рідні домівки і переїхати до «чистих» регіонів. Земельних часток вони не отримали ні у їхніх колишніх КСП, ні за новим місцем проживання («ГУ» не раз торкався цієї теми).

Уряд нарешті перейнявся проблемами опалених техногенною аварією. У стінах Кабміну народився проект закону «Про вне-

сення змін до статті 35 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської ка-

тастрофи», підписаний міністром агрополітики Іваном Кириленком. Цей документ уже ухвалено Верховною Радою у першому читанні. Колишніх членів КСП, евакуйованих із зони відчуження, переселених із зони безумовного (обов'язкового) або зони гарантованого добровільного відселення, які не були прийняті в члени колективних сільгосппідприємств за новим місцем проживання і не одержали права на пай, проект обіцяє наділяти частками за рахунок земель запасу. А у випадку їх відсутності — грошми цілком або частково компенсувати

вартість втрачених гектарів.

Усе начебто пристойно і, можливо, якщо справді виплачуватимуть кошти, для багатьох селян це більше благо, ніж земельний наділ. Але така робота над помилками знов триватиме за бюджетні гроші. На компенсації, підраховали розробники проекту, знадобиться 124,88 мільйона гривень. За іншими оцінками, ще більше — 240 мільйонів. Аби наші реформи відбувалися продумано і без поспіху, таких витрат можна було б уникнути.

Галина КВІТКА.

Розбирати і складати автомат навчають тільки в українських, російських та ізраїльських школах

Освіта

Реформа освіти вимагає докорінного перегляду змісту навчальних планів і програм. Першим кроком до цього буде збільшення годин викладання рідної та іноземних мов і вилучення штучно нав'язаних школі предметів.

Ми — мирні люди, але початкова військова підготовка в нас залишається загальнообов'язковою дисципліною. Щоправда, тепер вона називається «допризовна підготовка юнаків» і фактично дублює армійську «школу молодого бійця». За словами заступника міністра науки та освіти Віктора Огнев'юка, в Європі військову справу вивчають лише в наших, російських та ізраїльських школах. Його відомство давно виношує плани з демілітаризації загальноосвітньої програми, але завжди наражається на супротив з боку Міноборони (за законом години викладання «ДПЮ» визначають разом із «силовиками»).

Не проти взяти участь у складанні шкільної програми й інші відомства: не встигнуть прийняти закон про дорожній рух, як його автори вимагають від Міносвіти запровадити з 1 по 11 клас предмет «правила дорожнього руху», ухвалить закон про охорону праці — рекомендують викладати «безпек» у школах. На думку Віктора Огнев'юка, час відійти від цієї практики, тим більше, що наші діти й так надто завантажені. Багато життєво важливих знань можна отримати в рамках одного, інтегрованого курсу, — вважає Віктор Олександрович. У початковій школі таким предметом стануть «основи здоров'я та фізичної

культури». Валеологію, що спричинила стільки запальних суперечок, у молодших класах не викладатимуть.

На думку Віктора Огнев'юка, наша школа надто затеоретизована, відірвана від життя. Вчителі самі дивуються: в яких випадках дитині, котра мріє вступити до гуманітарного вузу, знадобляться біном Ньютона, комплексні числа та елементи комбінаторики? Тим більше що самі викладачі дізналися про їх існування на першому курсі інституту!

Шкільна програма стає дедалі складнішою та об'ємнішою. Якщо так піде й надалі, то навіть 13 років дитині не вистачить, щоб її опанувати! А поки що українські школи переходять лише на 12-річну систему навчання (з 1 вересня 2001 року). Найменше цьому радіють батьки хлопчиків: отримавши атестат у 18—19 років, їхні чада змушені будуть відразу змінити шкільну форму на військову. Якщо, звісно, до того часу в нас не з'явиться професійна армія.

Ганна РОМАНЦОВА.

До речі, революційні зміни стосуватимуться і дошкільнят. У прийнятому в першому читанні проекті закону про дошкільну освіту записано, що батьки відповідають не тільки за виховання дитини, а й за... її оцінки. За допомогою цього нормативного акта Міністерство освіти сподівається повернути малюків до дитячих садків. Нині їх відвідують у середньому по Україні близько 28 відсотків дітей, а в окремих регіонах (приміром, у Львівській області) — близько 10. З прийняттям нового закону дошкільна освіта для 5—6-літніх стане обов'язковою. Щоправда, здобути її малюки зможуть і в родинному оточенні. З цієї метою на допомогу батькам підготують відповідні методичні рекомендації.

У номер

■ Спорт

Побили

«Дракончика»

Уельс — Україна. 0:3. Монарьов, 11, 20, Запояско, 16.

Пройджаючи Уельсом, у кожному населеному пункті ми бачили чудової якості доглянуті футбольні газони. А тут, мов глум якийсь: поле стадіону у приморському містечку Суонсі і «лисе», і «горбате». Тому м'яч весь час стрибав зайцем.

Утім, ці неприємні обставини аж ніяк не вплинули на бойовий настрій нашої молодіжної збірної, націленої лише на перемогу. Протягом 20 стартових хвилин справу було зроблено. Підопічні Володимира Онищенка побили прудконогих і зубастих «дракончиків» (дракон — герб Уельсу, є він і в емблемі національної федерації).

Спочатку Монарьов із ЦСКА не схибив після неузгоджених дій захисту і воротаря валлійців Велша. Потім ще один армієць — Ткаченко — бездоганним пасом вивів на ударну позицію харків'янина Запояска. Нарешті дніпрянин Пасічникенко відшукав гострою передачею у штрафному Монарьова. І той влучним ударом із-під захисника поставив переможну крапку.

Із 62-ї хвилини господарі грали вдесятьох. Арбітр Іманхан Султані (Азербайджан) вилучив з поля капітана «дракончиків» Ллевалі.

Після першого кола в цій групі попереду білоруси — 12 очок, Україна друга — 10 очок.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ (телефоном з Кардіффа).

■ Одним абзацом

■ У рамках благодійної акції, приуроченої до 15-ї річниці чорнобильської катастрофи, школи-інтернати міста Березно, сіл Чудель Сарненського, Рафалівка Володимирецького та загальноосвітня школа села Заслуччя Дубровицького районів Рівненщини отримали комплекти дитячої літератури видавництва «Веселка».

■ Рівень захворювання туберкульозом на Луганщині майже досяг епідемічного порога. В області зареєстровано 35 тисяч хворих, з яких 300 — діти.

■ Незабаром мешканці віддалених районів Кіровоградщини зможуть переглядати програми обласного телебачення. Це станеться після завершення будівництва двох нових ретрансляційних станцій у Новоукраїнському та Голованівському районах і встановлення ретрансляційної антени у Бобринці.

■ 12 сімей військовослужбовців і відставників Сімферопольського гарнізону отримали ордери на нові квартири в селищі Молодіжному під Сімферополем. Днями будівельники «Кримвійськбуду» здадуть ще 50 квартир.

■ На ВАТ «Оснастка» шахтарського міста Нововолинська, що на Поліссі, освоєно випуск нової продукції — стрічково-відрізної пилки «Мить». Призначена вона для різання металопрокату та деревини. Новинка — перша ластівка відродження колись потужного підприємства, яке ще донедавна було на межі банкрутства.

■ Фотофакт

У теплицях ВАТ «Комбінат «Тепличний» Броварського району, що на Київщині, розпочалося збирання овочів. Тут на площі майже в 40 гектарів цілий рік вирощують огірки, помідори, перець, баклажани. **На знімку:** начальник цеху Світлана Сацюк та майстер-овочівник Віра Охрімчук збирають вирощене.

Фото Володимира САМОХОДЬКОГО (Укрінформ).

суспільство

Відверте задзеркалля

(Початок на 1-й стор.).
Вагоме слово МВФ

І не якісь косметичні, а за найголовнішою, довгоочікуваною нашою знекровленою промисловістю статтею 18 закону, що передбачає списання безнадійних боргів промислових підприємств перед рідною державою. Статтею, яка, згідно з обумовленим у законі регламентом, набуває чинності перша, з моменту його опублікування — деякі його інші положення стають нормативами з певною розтяжкою в часі.

Довідка: за оцінками податківців, на сьогодні 127 тисяч промислових підприємств України є боржниками перед бюджетами всіх рівнів і державними цільовими фондами. Загальна сума картотеки № 2 — реєстру розрахункових або виконавчих документів, переданих обслуговуючим банкам платниками податків чи органами стягнення, але не оплачених у визначений термін у зв'язку з відсутністю або нестачею грошей на таких рахунках, — становить 70 мільярдів гривень! Майже два річні бюджети нашої люб'язної вітчизни.

Не ставитимемо риторичне запитання, чи варто було приймати закон, приречений на урізання з першого дня свого життя. Так само, як і оцінювати причини виникнення надвеличезної податкової заборгованості наших підприємств. Проте ось що показово. Проти прийняття статті 18, з'ясовується, категорично виступав МВФ. І Президент, очевидно, прислухавшись до цієї думки, підписав закон із застереженням — статтю, що передбачає боргову амністію, має бути скасовано.

Комічність ситуації, її задзеркалля, полягає в невизначеності. З одного боку, закон опубліковано сповна. З другого — застереження Президента також з рахунків не скинути. А коли так, то готовність податкової адміністрації списати безнадійні борги і ті, за якими минув термін позовної давності, залишається без уваги.

Картотека № 2, наявність якої, у принципі, після набрання законом чинності сповна мала стати історичним фактом, без такого списання успішно продовжить своє існування. Навіть якщо, як і передбачено регламентом набрання законом чинності, з 1 квітня банки повертатимуть підприємствам, за відсутності чи нестачі коштів на їхніх рахунках, виконавчі документи за податковими та іншими бюджетними платежами.

Крім того, доступ до банківських рахунків, а отже, грошових (не товарних!) кредитів, про який мріяли керівники промислових підприємств, залишається блакитною мрією ідіота.

І, нарешті, найголовніше. Скасувавши амністію, ми що, здобудемо надію на повернення в обіг 70 мільярдів гривень, які спочили на картотеці №2?

У принципі, саме навколо цієї колізії і ламають списи в наших політичних кулуарах та в пресі. Питання ставиться гранично просто: пробачати борги чи не пробачати? Думки, як заведено, розділилися й аргументи сторін варті один одного. Так чи так, але уряд уже щосили працює над дорученням Президента щодо підготовки законопроекту з відповідними доповненнями та змінами до закону, що набирає чинності.

Чи пройдуть кабмінівські пропозиції у парламенті, — ве-елике питання! Нардепівські вибори не за горами, і набрати до них очки, здобувши славу войовничого амністера, — хто встоїть проти такої спокуси? І взагалі, чи не простіше було б Президентові накласти вето на закон, запропонувавши скасувати статтю 18 ще в грудні минулого року? За словами багатьох депутатів, за такого перебігу подій можна було б ще раз швиденько прийняти закон, але вже без пікантної статті, що дратує МВФ.

Але потяг пішов, і, як казав незабутній Леонід Макарович, сьогодні маємо те, що маємо. Проте постає запитання: а чи не знадобилися вся ця метушня та галас навколо статті 18 лише для того, щоб відволікти увагу від інших статей закону? Статей, які й без того могутню податкову адміністрацію роблять ще могутнішою? Адже зовнішня непослідовність дій можновладців, як доводить практика, має свою глибоку послідовність з далекоглядними результатами...

Поки що без ядерних зарядів

Ще до прийняття закону, про який ідеться, люди, котрі потрапили під прес податкової адміністрації разом з податковою міліцією, про цю інституцію нашого реформованого суспільства висловлювалися однозначно: їм тільки атомної бомби бракує. Маючи на увазі, звісно, правове поле, яке ми створюємо і в якому нам жити й жити.

У руках податківців ядерним зарядом могло б стати право не тільки ініціювати і на свій розсуд трактувати відповідні закони у підзаконних актах власного виробництва (чим, загалом, вони й займаються, дотримуючись цілком певного вектора), а й самостійно, обминаючи Верховну Раду, приймати їх.

І хоча вищевикладене припущення для демократичного суспільства, безумовно, нонсенс, але прийнятий Закон «Про порядок погашення зобов'язань платників податків...» робить податкову адміністрацію правовим монстром, який можна порівняти за могутністю хіба що з сучасною прокуратурою. Вибудованою, як відомо, у рамках ідеології матроса Дибенка та лихого пам'яті сталінського прокурора Вишинського.

Пояснимо. Фатальними для дрібних власників акцій корпоратизованих державних підприємств — представників народу, ошасливлених загальним роздержавленням власності, — запросто можуть стати статті закону, що визначають поняття «Податкові вимоги», «Податкова застава» та деякі інші.

Законом передбачено автоматичний перехід суб'єкта підприємницької діяльності, точніше всіх його активів та всього майна, до категорії податкової застави. Достатньо на десять днів прострочити податкові платежі або платежі до державних цільових фондів, і податковий інспектор вручить боржникові відповідне повідомлення. На 30-й день заборгованості новий закон зобов'язує податкову інспекцію призначити і повідомити підприємству-боржнику дату, коли буде описано його майно та активи, а також механізм і терміни їх розпродажу.

Якщо наша прокуратура сьогодні має право сама порушувати справу, а також сама вести у ній слідство і сама визначати міру покарання (бо наші суди, за традицією, зазвичай задовольняють вимоги прокурора), то тепер податковий інспектор, вручаючи боржникові «повістку» про заставу, оголошує його фактично банкру-

том. Потім сам описує активи (що можна порівняти з веденням слідства) і сам-таки визначає міру покарання — встановлює терміни та механізм розпродажу його майна.

А що залишається тому, хто провинився? Як і під час спілкування з прокуратурою, покладатися, єдино, на порядність виконавця — у даному разі податкового інспектора. Бо хто, як не він, визначатиме вартість майна під час розпродажу та механізм відшкодування частини коштів попереднім власникам, тим же пересічним акціонером? У законі, шоправда, ці процедури не прописані, але, погодьтеся, важко припустити, знаючи апетити ДПАУ, щоб вона поступилася хоч би кому таким ласим шматочком.

Мене особисто в цій ситуації зацікавило інше. Не посилення й без того небезпечної для суспільства всемогутності наших податківців. І навіть не відверта розбудова ДПАУ, як адміністративного інструмента, на ідеологічних засадах Дибенка і Вишинського. А підлабузницька готовність підтримати закон тих, проти кого, здавалося б, однозначно буде спрямовано посилену могутність податкової адміністрації. А як ще накажете оцінити послання Українського союзу промисловців і підприємців нашому Президенту, яке закінчується таким, цитую, пасажом: «зважаючи на виняткову соціально-економічну важливість Закону, настійно просимо Вас, вельмишановний Леоніде Даниловичу, підписати цей Закон».

Гряде черговий переділ?

Важко уявити, щоб, надсилаючи своє послання Леонідові Даниловичу, президент УСПП Анатолій Кінах не знав про ставлення МВФ і самого гаранта Конституції до амнітуючої статті. Показово інше. Мотивуючи своє настійне прохання, пан Кінах з-поміж інших достоїнств закону наголошує саме на тих положеннях, що дають податковим інспекторам змогу проводити такі собі своєрідні бліскриги у процедурі банкрутства. Оце й насторожує.

Річ у тім, що за роки свого існування УСПП, звісно, втратив імідж захисника «червоних директорів». Та й сам директорський корпус уже геть не той, яким був десять років тому — керівники підприємств давно розкусили смак власності. І ті крихти акціонерного капіталу, що їм перепали в процесі корпоратизації очолюваних ними виробничих об'єктів, напевне їх не задовольняють.

Отже. Прискорена процедура банкрутства, передбачена законом, у цій ситуації їм навіть дуже доречна. Річ у тім, що коли директор підприємства захоче бути присутнім на торгах, на яких його підприємство спустять з молотка, перешкодити йому ніхто не має права. І що? На загядку про своє колишнє всевладдя він купить на них стільця з приймальні або контрольний пакет акцій? Питання риторичне. Тим паче, якщо директор має непогані зв'язки в банківській сфері. Тим паче, що ціна цього пакета під час розпродажу може бути до смішного мінімальною.

Висновок напрошується однозначний — гряде черговий переділ власності: закон відкриває перед промисловим директором перспективу стати повноцінним власником очолюваних ним підприємств. Чи не тому УСПП горою стоїть за цей правовий акт?

Дійти такого висновку дозволяє й аналіз ще деяких обставин — і таких, що

супроводжують прийняття закону, і таких, що з нього випливають. Кабмін недвозначно заявив, що розмір мінімальної зарплати найближчим часом має досягти прожиткового мінімуму. Тобто збільшитися із 118 до 270 гривень. При цьому можна чекати значного зростання заборгованості у зарплаті. А закон за таких умов дуже доречно відкриває можливість обміну боргів на власність.

Далі. Новий закон, віддаючи перевагу категорії податкової застави перед усіма іншими її видами, відкриває перспективу для підприємств, спущених податківцями з молотка, остаточно позбутися кредиторської заборгованості, яку давно пройли і не покрили, перед комерційними банками.

Нарешті останнє. Для сукупності адміністративних санкцій, до яких належить і арешт майна і які тепер податкові інспектори не тільки можуть, а й зобов'язані застосовувати до податкових боржників, розмір недоїмки не має значення. Тож з молотка можуть піти підприємства реальною вартістю в мільйони гривень через, скажімо, десятитисячний податковий борг. Ну й хто в цих умовах гарантуватиме, що крайню найближчим часом не прокотиться хвиля банкрутств «на замовлення»? Між іншим, положення закону про адміністративний арешт майна податкового боржника з наступним його розпродажем вочевидь суперечать Конституції, де записано, що власність може відчужуватися тільки за рішенням суду... Але це так, до слова. Невідповідністю Основному Закону правових актів, які приймають у нас, кого в Україні здивуєш?

Як на мене, майбутній переділ власності поставить остаточно крапку під магіловською ідеєю справедливого розподілу колишньої держвласності серед українського народу шляхом випуску в обіг пріснопам'ятних майнових сертифікатів. Ну та Бог з нею, зі справедливістю. Цікаво інше. Чи наблизить жорсткий механізм податкової застави реальні ринкові перетворення в нашій країні? Принаймні автори закону переконані, що не тільки наблизить, а й забезпечить нову якість цих перетворень.

Від себе додаю. Якщо податкові інспектори широкотримуватимуться державного (а отже, нашого з вами) інтересу. Якщо розпродаж заставного майна буде демократично-прозорий. Якщо його організатори, та й самі податківці, не будуть особисто зацікавлені в торгах та їхніх результатах для себе чи замовників...

Ігор НАУМЕНКО.
Мал.Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Невже наших ще 500 тисяч?

Рішення судді Ширлі Крам не відкликати з американських судів позови до німецьких банків і підприємств до того, доки німецька індустрія, по-перше, не збере 1,4 млрд. марок, що їй бракує, а по-друге, не розпочне цієї ж миті виплати колишнім примусовим робітникам, спричинило бурю невдоволення в Німеччині.

Люди обурюються, звертаються до совісті і судді, і підприємців, котрі ніяк не домовлялися і кожний наполягає на своєму (індустрія чекає правових гарантій від Америки, а Америка вимагає спочатку розпочати виплати). На жаль, ті, у кого висока мораль, не мають грошей, щоб платити. А грошові мішки не поспішають розщедритися, адже біологічний годинник працює на них. В останньому випуску часопису «Штерн» під заголовком «Шановні німецькі підприємці! Їм уже не знадобляться ваші гроші...» вміщено низку фотографій примусових робітників та їхніх могил.

Німецький уряд пообіцяв збільшити свою частку виплат на 25%, заклинаючи підприємства теж виконати моральний обов'язок перед людьми, які колись змушені були на них працювати. Індустрія, нарешті, збрала об'язані 5 млрд. марок для компенсацій, але переказувати їх у фонд виплат не поспішає — чекає правових гарантій від США. Оскільки переговори зайшли у глухий кут, що тему обговорюватимуть канцлер Герхард Шрöder та

президент Джордж Буш на зустрічі, яку призначено на 29 березня. Німецька сторона наполягає на тому, щоб Америка виконала досягнуті торік домовленості про надання правових гарантій.

А тим часом громадські організації, фонди, спілки, що займаються питаннями компенсацій колишнім оstarбайтерам, занепокоєні гальмуванням початку виплат. Лотар Еверс, голова авторитетної Федеральної спілки інформації та консультацій з відшкодувань жертвам, котрих переслідував націонал-соціалістський режим, та й інші його колеги вимагають від Бундестага втручання. З тим, щоб німецький фонд «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» розпочав виплати вже тепер, доки люди їх ще можуть отримати. Крім того, Лотар Еверс підготував спеціальний проект союзу, бундесархівів та Міжнародної служби пошуку Червоного Хреста з якнайшвидшого пошуку підтверджених документів для тих колишніх примусових робітників, які їх не мають. Проект схвалено кураторіумом німецького фонду, тож нині пошук документів прискориться. В усіх землях Німеччини створено координаційні бюро, куди пошукова служба надсилатиме заявки. З бюро їх переадресують у відомства з реєстрації місця проживання колишніх примусових робітників, до лікарняних кас або архівів підприємств. Адже навіть за

часів нацистського режиму, за умов війни в Німеччині всьому вели облік, тим більше — перебування в країні іноземців. Тепер, коли пошук документів став державним завданням, можна розраховувати на те, що всі співробітники архівів поставляться до його виконання по-державницькому. В людей, котрі не мають довідок про роботу в Німеччині під час війни, знову з'явилася надія їх отримати. До слова, газета «Франкфуртер альгемайне цайтунг» повідомляє, що колишніх оstarбайтерів, які не мають підтверджених документів, налічується 1 млн. осіб і серед них — близько 500 тисяч осіб українців!

Звісно, такий підхід до справи справді прискорить пошук. Але хіба це не можна було зробити раніше?

З'явилася додаткова інформація про виплати, які здійснює магістрат Франкфурта-на-Майні. Місто готове сплатити по 2 тисячі марок усім без винятку колишнім жертвам примусу (а їх налічувалося 25 тисяч), котрі працювали тут під час війни — на великих і малих, приватних і державних підприємствах, у комунальній службі, в родинах. Виплати ці добровільні. Вони не залежать від компенсацій німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє», а отже, і не виключають їх.

Валентина ПИСАНЬСКА.

Франкфурт-на-Майні.

Наше СІЗО та їхнє ПАРЕ: є контакт!

Доповідач Парламентської асамблеї Ради Європи Анне Северинсен так і не побуває в Лук'янівському СІЗО. Бо, по-перше, вона не є опозиційним українським політиком, а по-друге, Юлію Тимошенко вже випустили. Нас неодмінно мусить охопити почуття гордості за свою владу: інколи вона таки намагається мати в очах світу цивілізований і демократичний вигляд. Хай і суто по-українськи, з вельми прозорих прагматичних міркувань.

Скажімо, торік, коли посилено цькували газету «Сільські вісті», Президент України несподівано дав указівку розібратися. Тобто припинити цькування. За дивним збігом обставин стався цей незвичний прояв зворушливої турботи про свободу слова незадовго перед тим, як американський Комітет захисту журналістів мав оголосити свій традиційний список десяти ворогів преси. Мудро? Або інше: була минулого місяця в

Києві делегація американських конгресменів — стояло на Хрещатику наметове містечко. Американці там навіть гуляли, з опозицією вільно спілкувалися. Наочно, так би мовити, пересвідчувалися в наявності української демократії. Наметове містечко слугувало тоді гарною ілюстрацією до того, що розповідали американцям Президент та інші офіційні особи, хоча якнайшвидше розгромити його декому ой як кортіло.

Тепер ось звільнення Тимошенко. Навряд чи варто сумніватися в тому, що на рішення найнезалежнішого в світі судді Миколи Замковенка у той чи інший спосіб вплинула перспектива зустрічі представника Ради Європи та лідера опозиції. Зустрічі за гратами. До речі, Президент України Леонід Кучма якось гнівно запитував журналістів німецького «Шпігеля»: а що нам, мовляв, та Рада Європи дає, окрім постійних указівок та тиску? От, будь ласка, і відповідь: фактор Ради Європи посприяв звільненню лідера опозиції, українська влада отримала шанс показати себе цивілізованою, Президенту має бути надзвичайно приємно. Мало того: владі доведеться інтенсивно повдавати з себе демокра-

тичну ще з місяць, до розгляду українського питання в ПАРЕ. Ну а там видно буде.

А взагалі, з такої гнучкості наших «демократів» кепкувати не треба — її слід вітати. Бо вже саме те, що Президент Кучма все ще інколи зважає на думку міжнародних організацій і світової спільноти, — його реальне досягнення на нинішній посаді. Щоправда, нам усім треба перехреститися: Україна ж встигла вскочити до Ради Європи 1995 року, до започаткованих її нинішнім главою всеохоплюючих і несприйнятних на Заході процесів. Отож тепер наше СІЗО та їхнє ПАРЕ мають певний невидимий зв'язок. Й інколи це допомагає.

Анатолій
МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Українське коріння подебрадчан

Нещодавно на запрошення старости Йозефа Дурчанського чеське місто Подебради з неофіційним візитом відвідав перший заступник голови Дніпропетровської облдержадміністрації Микола Деркач.

Разом зі старостою та генеральним директором фірми «Бальнео Подебради» Борисом Зленком він поклав квіти до колумбарію, де поховані 13 видатних українців чеського міста (на знімку).

Цікаво, що в основу пам'ятника засновникові міста, а згодом і королю Чехії Іржі Подебради замурована українська земля. Та не лише це поріднює наші країни. Адже саме тут нині проживає багато нащадків українців, які після Жовтневої революції 1917 року знайшли на чеській землі притулок.

Микола Деркач відвідав філіал пражського Карлового університету, який міститься в старовинному замку, побував у класі, де навчався нинішній президент Чехії Вацлав Гавел.

Борис БОРИСОВ.

Оптимістичний прогноз

Україна може стати асоційованим членом Європейського союзу в 2007—2010 рр., вважає Володимир Сіденко — керівник групи з підготовки доповіді Президента України «Україна та Європейський союз» у щорічному посланні глави держави парламенту. На брифінгу в Києві він зазначив, що асоційоване членство України в цій організації значною мірою залежить від того, як буде вирішено питання про її вступ до Світової організації торгівлі. На думку В. Сіденка, останні події в Україні не вплинуть негативно на процес її вступу до ЄС. Хоча він і наголосив, що «в

короткостроковому плані» вони не сприяють євроінтеграційному курсу, бо шкодять іміджу країни і створюють політичну невпевненість для іноземного бізнесу. В свою чергу, керівник управління з питань зовнішньої політики адміністрації Президента Андрій Фіалко зазначив, що скандали «єскрізь», у тому числі й у країнах Європейського союзу. «Проблема не в тому, що є скандал, а в тому, як з нього вийти», — підкреслив він, додавши: від того, наскільки зваженими та стриманими в нинішній ситуації будуть дії влади, залежить сприйняття України за кордоном.

Темпи знижуються

Населення Китаю за останні десять років збільшилося на 132 мільйони осіб. Минулорічний офіційний перепис населення показав, що в найбільш густонаселеній країні світу тепер проживає понад 1 мільярд 250 мільйонів осіб. За словами генерального директора Національного бюро статистики Чжу Чжі Цзіна, приріст населення за останні десять років нижчий від того рівня, який було зафіксовано за підсумками попереднього (1990 р.) перепису. Він зазначив, що це свідчить про ефективність політики контролю за народжуваністю в Китаї.

Представники західноєвропейських держав у Раді Безпеки, повідомляє агентство Рейтер, розчаровані відмовою співавторів проекту резолюції відкласти голосування до ранку середи за нью-йоркським часом, як того просила делегація США. Досягнення консенсусу з цього документа було можливе, проте прагнення ухвалити резолюцію до початку другого дня роботи в Аммані саміту Ліги арабських держав не дало змоги далі продовжити консультації.

Резолюцію щодо Близького Сходу в різних варіантах Рада Безпеки обговорювала останніми днями. Поставлений на голосування проект підготовлено сімома державами, що не приєдналися, які підтримували вимогу палестинців про відправлення до регіону спостерігачів ООН. За задумом ініціаторів документа, ці спостерігачі покликані забезпечити безпеку цивільного населення. Як я вже згадувала, Ізраїль категорично

заперечував проти такої ініціативи.

У грудні рішення про введення спостерігачів ООН на Близький Схід уже обговорювали і за нього проголосували вісім держав. Проте їхню пропозицію не підтримали. Нагадаю, тоді Україна була навіть серед ініціаторів рішення. Після чого офіційні представники Ізраїлю звернулися до Києва з проханням бути виваженим у своїх кроках. Як бачимо, Україна в останньому голосуванні не брала участі, вирішивши «спостерігати збоку», щоб уникнути будь-чиїх докорів у незваженості...

А поки США продовжують давати уроки зваженості та акторської майстерності, загалом за час протистояння між ізраїльтянами і палестинцями, що розпочалося восени минулого року, загинуло майже 440 осіб.

Яна СТАДІЛЬНА.

США не хочуть перетворювати театр трагедій на театр політичний

Сполучені Штати наклали вето на проект резолюції Ради Безпеки ООН, де йшлося про введення так званих спостережних сил у район сектора Газа та на Західний берег річки Йордан. Делегація України, яка цього місяця головує в РБ ООН, відмовилася від участі в голосуванні.

Тим часом трьох осіб убито вчора вранці внаслідок вибуху в передмісті міста Калькідія на Західному березі Йордану. Новий вибух стався менш як через добу після того, як у двох інших подібних інцидентах було поранено принаймні трьох осіб. Обидва вибухи прогрімали в Єрусалимі. Перший, як було оголошено згодом, влаштували представники організації «Ісламський джихад», а в другому — прем'єр-міністр Ізраїлю Арієль Шарон назвав винним «особисто Ясіра Арафата». Та найтрагічнішими цього тижня були вбивство 10-місячної ізраїльської дівчинки — наймолодшої жертви протистояння, та наступне за ним цього ж самого дня

вбивство 12-річного палестинського хлопчика...

Пояснюючи позицію США, яка цілком збігається з позицією Ізраїлю, котрий не бажає бачити в зоні конфлікту спостерігачів ООН, американський представник в Об'єднаних Націях заявив: «Наша країна виступила проти такого рішення, оскільки воно незважене і нездійсненне, а отже, нерозважливе. Ці дії більше були б схожі на політичний театр, аніж на вирішення питання».

Із п'ятнадцяти членів РБ проект резолюції підтримали дев'ять делегацій, у тому числі Китаю, Росії, Бангладеш, Колумбії, Ямайки, Малі, Маврикію, Сінгапуру, Тунісу, Велика Британія, Франція, Норвегія та Ірландія утрималися.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

Співробітництво можливе

Представники Національного космічного агентства України і керівництво Програми технічної допомоги ЄС Україні (TACIS) обговорили перспективи співробітництва в рамках реструктуризації космічної галузі України, питання підготовки та реалізації інноваційних проєктів.

■ Джакарта

Президент не згоден

Президент Індонезії Абдурахман Вахід відмовився визнати законною спробу винести йому парламентський осуд у зв'язку з обвинуваченнями в причетності до великого фінансового скандалу. Він заявив, що комісія, яка розслідує цю справу, не має повноважень законодавчого органу і не може ухвалювати рішення про винесення осуду.

■ Маямі

З ракетою — на Фіделю?

Якийсь собі Родольфо Фромета визнав на суді в американському місті Маямі, що готував замах на життя кубинського лідера Фіделя Кастро. Тим часом влада США обвинувачує його в причетності до шпигунської діяльності на користь Гавани. Фромету було заарештовано 1994 року, коли той намагався купити протиповітряну ракету. Сам він стверджує, що мав намір вбити кубинського лідера, а замах планував здійснити на одній із військових баз Гавани.

■ Лондон

Ящур і шампанське

Черговою жертвою епізоотії ящуру, що охопила Велику Британію, може стати імпортер шампанського з Франції. Побоювання виробників цього ігристого вина спричинені тим, що через поширення цієї небезпечної хвороби у Великій Британії відмінено багато весняних перегонів, зокрема й найпрестижніших. Тим часом, присутні на перегонах представники вищого світу випивають зазвичай велику кількість шампанського.

■ Приштина

Затримано албанців

Німецькі військовослужбовці зі складу сил КФОР затримали більш як тридцять албанських повстанців у прикордонному районі між Македонією та Косово. Як повідомив представник сил КФОР у Тетово, можна з великою мірою впевненості стверджувати, що затримані належать до так званої Албанської національно-визвольної армії.

■ Афіни

Дорогий аеропорт

Прем'єр-міністр Греції Костас Симітіс офіційно відкрив новий міжнародний аеропорт в Афінах. Це один з найбільших комерційних проєктів в історії Греції. Будівництво аеропорту, що за двадцять сім кілометрів від Афін, стало в 2 мільярди доларів.

■ Відень

Сім років напівсвободи?

Австрія підтримує пропозицію Німеччини запровадити семірічний перехідний період, перш ніж надати повну свободу пересування громадянам країн Східної та Центральної Європи після їхнього вступу до Європейського союзу. Про це заявила міністр закордонних справ Австрії Беніта Ферреро-Вальднер на конференції «Австрія та розширення ЄС».

■ Фотофакт

Московська міліція посилила контроль на вулицях російської столиці: такий один із наслідків недавніх терактів на півдні країни.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Ранній шлюб: солодка мука чи велика дурість?

► Інформація для роздумів

Моя знайома вийшла заміж у 17 років. Здавалося б, нічого дивного, і в 14 виходять. Але ж Настя сама запропонувала подружнє життя коханому. І тільки тому, щоб скоріше вилетіти з батьківського гнізда. Ну, не склалися стосунки з найближчими людьми, ну, не стала такою дочкою, про яку вони мріяли... Олексій обожнює юну дружину. Працює, готує, прибирає, проводить і зустрічає з інституту. Зарплату витрачає на неї. Життя, про яке інші лише мріють, у Насті вже настало.

Як правило, ранні шлюби — нетривалі. Про це розповіли в Київському міському управлінні статистики. І нехай після наведених даних кожен робить висновки самостійно.

Протягом минулого року в столиці зареєстровано 11 шлюбів, де наречений не виповнилося ще і 16 років. У 57 випадках молодій було

16, у 309 шлюбах — 17 і 579 — 18. Хлопці значно «відстають». Лише два шлюби у 16 років, 19 шлюбів у 17 і 105 у 18. І жодного — до 16. Після півроку сімейного життя розлучилися три 16-річні жінки, з 17—18-річних не схотіли жити в шлюбі — 4 і 30 відповідно. У хлопців до 18 років — три розлучення.

Троє немовлят народилося у 14-річних мам. Серед 15-річних стали мамами 19. У 16-, 17-, 18-річних молодих жінок народилося 77, 195 і 433 дитини відповідно. Найтрагічніше те, що не обійшлося без абортів. 21 аборт було зроблено у віці до 14 років, 550 — від 15 до 18. Це, звичайно, офіційні показники. Адже відомо, що в юному віці жінки намагаються приховати факт абортів.

Очевидно, що молодь доволі легковажно ставиться до зовсім недитячих проблем. А може, варто трішки подумати перед відповідальним дорослим кроком і не поспішати зачиняти двері безтурботної юності?

Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.

Гра в «дочки-бабусі» насправді

► Вік — не завада

Лариса Миколаївна пішла на заслужений відпочинок. Чоловік, військовий пенсіонер, продовжував працювати кадровиком у госпіталі. Син та онуки живуть у далекій Америці і на канікули в Одесу до дідуся з бабусяю не приїждять.

Родина Яковенків поміняла квартиру. Вікна нового будинку виходили на подвір'я дитячої лікарні. Лариса Миколаївна спостерігала за дітьми, яких ненадовго відпускали погуляти під наглядом нянечки. Серед них запримітила дівчинку років восьми, котру всі ображали — штовхали, ставили підніжки, давали щиглі, а та стояла посеред двору, притиснувши до грудей ляльку й опустилши голову.

Щоранку Лариса Миколаївна виряджала чоловіка на ринок по фрукти і через паркан лікарні підгодовувала дітлахів. З'ясувалося, що більшість із них — сироти з інтернатів. Так у житті двох одеських пенсіонерів з'явилася Валечка. Лариса Миколаївна пішла до завідувачки відділення і попросила віддати їй на якийсь час дівчинку, щоб підлікувати шкіру дитини, вкриту коростою й виразками, та трохи підгодувати худорлятку. Але та відмовила: «Навіщо вона вам потрібна така?» З'ясувалося, що Валечка майже сліпа.

Вона потрапила до Одеси з Бердичева після того, як в інтернаті їй вибило око осколком грамофонної платівки, якими кидали одне в одного залишені без нагляду діти. Валя почала сліпнути. До Інституту Філатова її привезли через півроку, коли врятувати зір було вже неможливо. Зробили операцію і направили підлікуватися до дитячої лікарні з припискою «після вилікування — повернути». Та про Валю забули й загубили б її надовго, якби не Лариса Миколаївна.

Та сама сувора завідувачка заборонила сторонній жалісливий пенсіонерці відвезти «підкидька» до очного інституту. Тоді подружжя Яковенків з допомогою 77-річного су-

сиди-автомобіліста вкрали Валечку і переправили її до медичного центру... А тоді забрали додому.

— Вона одразу запитала, чи можна називати мене мамою, — пригадує Лариса Миколаївна. — Ну яка я тобі мама, кажу. Я — бабуся! Мені вже за шістьдесят. А Валечка все одно — матусю й матусю. Так я стала мамою...

А ще — нянечкою, сиділкою, медсестрою, психологом, подружкою. Усім стала Лариса Миколаївна для маленької, нікому не потрібної, скаліченої дорослими Валечки. В дитини були атрофовані або ушкоджені практично всі органи. Коли їй був місяць, рідна матінка впустила її зі сходів і нагородила дівчинку епілептичними нападами і нестерпним головним болем. Сколіоз, недорозвинені нирки, за давнєна алергія — цей «букет» перетворив дитину на інваліда. Валя погано говорила, насилу висловлювала свої думки, в інтернаті її вважали занедбаною, малоперспективною дитиною.

— Якби ви бачили, яка моя Валечка красуня! — розповідає тепер Лариса Миколаївна. — Вона найдідьбіша в інтернаті. Навчається без трійок, багато читає, на піаніно грає. А нещодавно ми їй гітару подарували, буде для нас скоро романси виконувати.

Отак і живуть вони втрьох: мама-бабуся, татко-дідуся і Валечка. В Одесі два роки тому розпочато експеримент зі створення прийомних сімей. Це й дало змогу Яковенкам оформити опікунство над своєю «донею». Вдочеряти побоюлися — вік.

Ось уже четвертий рік поспіль вони самотужки виховують, лікують, годують і одягають свою дівчинку. Та ще й інші дідуся, бабуся — друзі Валиних нинішніх батьків — допомагають.

— Мої подруги надарували Валентині ляльок, — розповідає Лариса Миколаївна. — Вона розкладе їх по кімнаті і грається у названих дітей... Їх у неї багато, а в нас вона одна.

Ольга ВІТЕР.

Трищаслива

► Фотоновела

Десять років тому у сім'ї молодих і перспективних фахівців, яким віщували неабияку кар'єру, народилося відразу троє донечок-близнят. Тоді вперше дніпропетровський фотожурналіст Віктор Грабовський сфотографував щасливу маму Ольгу Долгорукову та її немовлят. А як склалася доля цієї родини? — вирішив поцікавитися Віктор Вікторович і розшукав героїню свого знімку.

Коли Ольга Юрївна виходила заміж, вона небезпідставно сподівалася на щастя і успіх. У школі та університеті була завжди лідером. Дочка академіка, яка не знала побутових клопотів, зате мала доступ до освіти і жагу знань. Вивчилася на економіста — ще тоді, коли ця професія не вважалася у нас престижною. Казала, що справжні економісти завжди та всюди в ціні.

І раптом — народження трьох дочок. Оля не хоче згадувати, що після цього сталося в її сім'ї. Молодий батько, можна сказати, злякався. Це ж бо, прощай кар'єра і спокійне життя. Що чоловік пропонував та з чим Оля категорично не погодилася — нехай буде гіркою таємницею. Отже, вона залишилася сама з малюками на руках. Відклавши усі професійні плани на невизначену перспективу, Ольга Долгорукова до останку присвятила себе дівчаткам. Три перші роки спала по три години на добу. Якби не допомога і підтримка батьків, може, й не витримала б випробування. Тепер вона вдячна дочкам за те, що загартували її характер, навчили переборювати труднощі. А коли ви гадаєте, що й понині Ольга Юрївна затуркана і втомлена долею, — помиляється. Дівчатка доглянуті, вчаться на відмінно. Ольга Долгорукова — діяльна та забезпечена жінка. Працює бухгалтером та економістом до сьогодення приватної фірми. Готується відкривати власну справу... Не одне, а відразу три щастя у мамі Олі. Наступні роки Ольга розпланувала до дрібниць: адже дочки мають вирости, вивчитися і нізачо не розминутися з власним щастям.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

На знімку: Ольга та її дівчатка — Валерія, Женья, Ірина (тоді і тепер).

Фото Віктора ГРАБОВСЬКОГО.

► Домашній адвокат

Ну дуже мала пенсія!

Маю загальний стаж роботи 44 роки. З них 33 роки — безперервного стажу механізатора. Вийшов на пенсію на пільгових умовах у 54, оскільки проживаю в зоні, віднесеної до Чорнобильської. Чи маю я право на пільги з підвищення пенсії?

Павло ШЕВЧИК.

Камінь-Каширський район Волинської області.

Як тракторист-машиніст та особа, що проживає або відпрацювала у зоні посиленого радіологічного контролю не менше 4 років, маєте право на пенсію на пільгових умовах.

Так, трактористи-машиністи, безпосередньо зайняті у виробництві сільськогосподарської продукції в колгоспах, радгоспах, інших підприємствах сільського господарства, — чоловіки

після досягнення 55 років і за загальною стажу роботи не менше 25 років, з яких не менше 20 років — на зазначеній роботі, мають право на пільгових умовах на пенсію за віком, незалежно від місця останньої роботи.

А як особа, що постійно проживає або постійно працювала у зоні посиленого радіологічного контролю за умови, що за станом на 1 січня 1993 року прожили або відпрацювали у цій зоні не менше чотирьох років, маєте право на зменшення віку виходу на пенсію на два роки.

Ці пільги при оформленні вам пенсії за віком враховані. Щодо пільг із збільшення розміру пенсії, то ви їх не маєте. Тому пенсія за віком нараховується вам на загальних підставах. Так, пенсії за віком призначаються в розмірі 55 процентів заробітку, але не нижче мінімального розміру пенсії. За кожний повний рік роботи понад 25 років чоловікам і 20 років жінкам пенсія збільшується на один відсоток заробітку, але не менш як на один відсоток мінімального розміру пенсії.

Якщо ви не згодні з розміром одержуваної пенсії, зверніться до відділу соціального захисту з проханням перерахунку пенсії на вигідніших для вас умовах. Для цього виберіть період або 24 останні календарні місяці попередньої роботи перед зверненням за пенсією, або за будь-які 60 календарних місяців попередньої роботи протягом усієї трудової діяльності перед зверненням за пенсією. Це має бути час, коли у вас був найбільший середньомісячний заробіток.

Перевертень

Аномалії

Володимир і Мирослава одружилися у 1980 році. Їм було по 24. Взяли шлюб у церкві. Через рік народили сина Давида. 1985-го на світ з'явився Василь, ще через рік — Уляна. Раптом із батьком щось сталося: почав випивати, перестав цікавитися сім'єю.

Мирослава звернулася до суду з клопотанням про стягнення з горе-чоловіка аліментів на користь малолітніх дітей. Рішення було на користь дружини. Але грошей сім'я і далі не бачила. Володимира засудили за несплату аліментів до одного року виправно-трудових робіт. Замість того, щоб допомогти дружині у вихованні та забезпеченні дітей, чоловік озлобився на рідних. Мирославі доставалося найбільше. Володимир постійно лупцював бідо-

лашну та ще й стрибав у гречку. Терпіти моральне та фізичне знущання дружині було не під силу.

У 1996 році вони розлучилися,

але й далі ділили 28 кв.м житлової площі між собою. В одній кімнаті мучилися мама і троє дітей, у другій — «раював» колишній чоловік.

Кімната Мирослави була завжди охайно прибраною, діти доглянуті. Помешкання Володимира — за-недбане, захаращене. Там тхнуло алкоголем, сечею, брудним лахміттям і немитим посудом. Та п'яниця ніяк не міг заспокоїтися. Рокками влаштовував бійки. Щоби його спинити, рідня була змушена щоразу викликати міліцію та «швидку допомогу». Стало ще гірше, коли Франківський райсуд позбавив Володимира батьківських прав на трьох дітей. Усвідомивши, що юридично він уже не має зобов'язань перед дітьми, почав поводитися ще нахабніше. Мирослави на той час у Львові не було — подалася на заробітки до Італії, щоб сім'я не померла з голоду і не залишилася без житла через борги за комунпослуги.

Батько примушував дітей слухати оповіді про те, що він робить із жінками, нецензурно лявся. Погрожував Давиду розправитися з ним за допомогою зброї та друзів-алкашів. А для повного щастя привів у дім бомжа Івана. Діти розповідають, що два п'яниці разом пи-

ли-їли, спали і навіть купалися у ванні. До того ж, Володимир постійно погрожував, що примусить Василя і Уляну до статевих стосунків з ним. Коли экс-батька не було вдома, бомж Іван вимагав, щоб діти займалися з ним оральним сексом. До цього не дійшло, але діти жили в пеклі. Залишившись у кімнаті, сиділи тихо, як миші. Вони у власному домі боялися бути згвалтованими. А це могло статися у будь-який момент.

Захисником молодших брата та сестри став Давид, який навчався у духовній семінарії. Винести знущання з себе та неповнолітніх Василька й Уляни старший брат не міг. Тому й подав заяву до суду з проханням виселити батька-бузувіра з квартири. Як сприйняв це Володимир? Він пообіцяв: «Залишу цю квартиру лише з боєм і коли пролетіть кров».

Фінал у цієї історії щасливий. Франківський суд задовольнив позов парубка. Батька виселили, а діти зіткнули з полегшенням.

Лариса ФАНГА.

Львів.

Повитуха з басейном

Увага: шахраї!

Пологи у воді ледь не закінчилися трагедією. Ця напівкримінальна історія, що трапилася нещодавно в Запоріжжі, можливо, стане застереженням для інших...

Молоде подружжя, готуючись до народження первістка, вирішило скористатися замість традиційної допомоги медиків послугами так званих «духовних акушерів». Вони ведуть активну пропаганду альтернативних пологів — удома, у воді (мовляв, такі пологи не лише безболісні, а й корисні — дитя буде ближче до матері).

Батьки Оксани та Степана (імена змінено) були категорично проти рішення дітей. Однак коли в Оксани серед ночі почалися перейми, Степан зателефонував на пейджер одній із «акушерок». Валентина, у тене-та якої потрапило молоде подружжя, порадила зачекати її. Прибула вранці зі... збірним басейном та власним немовлям. Наповнивши його водопровідною водою, наказала у нього Оксані ввійти, а згодом змусила приєднатися до неї і Степана. Сама взялася керувати біля басейну...

Коли наступного ранку (через добу) прийшла Оксанина мати, Валентина відправила її на вулицю. Мовляв, не заважайте. Повернувшись через годину, майбутня бабуся побачила таку картину: бліда донька лежала у брудній воді, що нагадувала болото з жабуринням.

— Мамо, мені дуже боляче, сил уже немає, — тільки й спромоглася поскаржитися Оксана, яка ніяк не могла розродитися.

— Справа ваша, як бути далі: або продовжувати пологи тут,

або... викликайте «швидку», — відповіла повитуха.

Галина Петрівна забила тривогу. За кілька хвилин лікарі «швидкої», вражені безвідповідальністю молодого подружжя та невігласством повитухи, везли Оксану до 4-го пологового будинку Запоріжжя.

Дякувати Богові, дитя було ще живе, але повернулося в утробі так, що природним шляхом з'явитися на світ не могло. Тож порятунку потребували і дитя, і мати.

Операція, зроблена Оксані головлікарем Юрієм Петряєвим, недешева — майже 4 тисячі гривень. Та якби вона звернулася до пологового будинку напередодні, то внесок становив би лише 250 гривень. А породілля, закріплена за пологовим будинком, платить і того менше. В суму входить оплата ліків, білизни, догляду та харчування.

Повитуха ж зі збірним басейном нічого не гарантувала, а за послуги зажадала 200 у. о. Та головне інше — пологовий будинок несе відповідальність за життя жінки і дитини. Фахівці зобов'язані виконати свою роботу із найменшим ризиком для життя породіллі та її дитини. До того ж майбутні матері забувають про те, що зареєстрували дитину, народжену поза медзакладом, дуже й дуже непросто.

Оксані пощастило. Чудова донечка з'явилася на світ вагою 3,6 кілограма. Оксана і в майбутньому зможе знову народити. Тож чи варто було віддавати два життя до рук шарлатанки?

Можливо, колись пологи у воді будуть дозволені в Україні Міністерством охорони здоров'я. І тоді прийматимуть їх фахівці.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

Ви така приваблива для... маніяка

Психологічний лікнеп

Зазирніть у дзеркало. Кого побачили? Впевнену самотійну пані чи залякане закомплексоване дівчисько (це залежить не від вашого віку, а від виразу обличчя та погляду). Якщо правильний другий варіант, «вітаємо» вас: ви — потенційна жертва гвалтівника. Принаймні так вважають психологи та криміналісти.

Прослідкуйте за собою і оточенням. У вашій свідомості часто з'являються думки на кшталт «у мене нічого не вийде» та «я маю негарний, безглуздий вигляд»? Люди навколо прагнуть контролювати ваше життя, критикують і принижують? Тоді до лиха недалеко. Такі внутрішні орієнтири формують відчуття жертви (а звідси й поведінку, зовнішній вигляд, манери), притягують людей, схильних до насильства. А також паралізують вашу здатність протистояти зовнішній агресії.

Хоча існує також інша версія, згідно з якою жер-

П'ять міфів про насильство, розвінчаних або підтверджених психологами

Їй та йому на замітку

1. Мотивом згвалтування є незадоволене сексуальне бажання. — Ні, згвалтування — це акт насильства, породжений прагненням принизити і образити, а секс — лише засіб.
2. Жінки провокують насильство своєю поведінкою та одягом. — У жодному разі. Якщо таке трапляється, то декілька або міні-спідниця не винні. «Сірих мишок» гвалтують так само часто, як і спокусливих красунь.
3. Гвалтівник продовжує чинити злочини, доки його не затримують. — Так. Цей злочин найчастіше намагаються замовчати. До міліції зазвичай не звертаються, тому гвалтівник вважає себе безкарним.
4. Якщо жінка не опирається, це не згвалтування. — Ні, будь-який примус до сексу — насильство. Більшість жінок у таких ситуаціях паралізує страх, і вони неспроможні захищатися.
5. Чоловік не може згвалтувати дружину. Це її подружній обов'язок. — Штамп у паспорті, спільне проживання, близькі стосунки не дають права примушувати людину до сексу проти її волі.

Інформацію надано центром «Розрада».

Юлія ПОТАПЕНКО.

Корисна площа

Прозора чарівниця

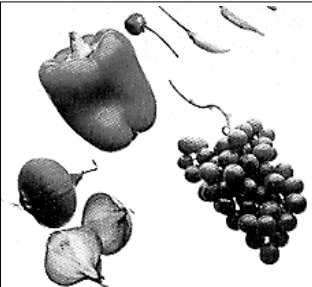
■ Залишені надовго закритими плівкові теплиці бережуть рослини від заморозків, але позбавляють їх природного поливу. Якщо під краї плівки підкласти смужки шиферу з нахилом до центру грядки, то дощова вода піде до рослин. Шифер до того ж заглушає бур'яни між грядками.

■ Поліетиленова плівка парника доволі швидко руйнується в місцях стику каркасу. Якщо промазати плівку в цих місцях олійною фарбою, термін її служби істотно збільшиться.

■ Поліетиленову плівку, яка вкриває балкон чи теплицю, збереже від обривання вітром мотузок, натягнутих з обох боків з інтервалом 10—15 см.

■ Для вирощування розсади радимо використати відходи поліетиленових труб діаметром 30—60 мм (які застосовуються для електропроводки чи сантехнічних пристроїв). Труби нарізають кусками по 10 см, засипають в них землю (не ушільнюючи) і закладають насіння. Перед посадкою стовпчик землі з саджанцями виштовхують з трубки і переносять у ґрунт.

■ Кусочки дзеркальної плівки, наклеєні на лопаті флюгера, встановленого на садовій ділянці, за ясної погоди сонячними зайчиками відгонять птахів.

Генне тестування — для всіх чоловіків

А як у них?

Похорон 12-річної Ульріке Брандт із Еберсвальде, згвалтованої і вбитої наприкінці лютого, не тільки викликав у Німеччині почуття скорботи та жалю, а й змусив суспільство замислитися: невже нічого не можна зробити, щоб подібне не відбувалося знову й знову? Як убезпечити дітей від зазіхань маніяків і сексуальних «гурманів»? Адже випадки сексуального насильства над підлітками тут не так вже й рідкісне явище. Жодне посилення покарань не зупиняє злочинців, які не завжди бувають «кримінальниками» або людьми з хворою психікою. Часто це родичі або милі сусіди. До речі, попри те, що слідство у справі про вбивство Ульріке ведеться інтенсивно і має достатню кількість доказів, убивцю досі не знайдено.

Ця тема з ініціативи групи депутатів стала предметом обговорення у Бундестазі. Політики пропонують провести генне тестування для всіх без винятку чоловіків, а їх у Німеччині — майже 40 міль-

йонів. Зробити це не так уже й важко, адже населення перебуває на обліку в поліклініках. Пропонувано запровадити таке саме правило і для туристів чоловічої статі, які прибувають до країни. Треба

сказати, що «генетичні відбитки» на чоловіків (зразки слини, сперми, шкірної тканини, часточки волосся, нігтів та інші проби) зберігаються в архівах Федерального кримінального відомства у Вісбадені. Але цей банк даних складено на так звану групу ризику — чоловіків, котрі вже переступали закон або їх підозрюють у цьому. Завдяки «генетичним відбиткам» розкрито багато злочинів, скоєних не тільки останнім часом, а й багато років тому. Можливо, усвідомлення, що «генетичний відбиток» будь-якої хвилини може відкрити гвалтівника, й зупинить його. У Вісбадені, до речі, не виявилось «відбитків» убивці Ульріке.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

ПОСТУП НЕЗАЛЕЖНОСТІ 1992-й Перший рік — від кордонів до купонів

Перший повний календарний рік незалежності України зустрівся лібералізацією цін (ажіотажний попит на товари і спустошення прилавків), з купоном багаторазового використання, військом, що присягнуло їй на вірність, сепаратистськими випадами у Криму, проектом нової Конституції і відставку уряду Вітольда Фокіна.

Розпочинаючи розбудову нової держави, ми, як і будь-яка нація у такому випадку, подбали про найперші символи — атрибути нової української держави. Зібравшись на п'яту сесію ВР XII скликання, народні депутати **28 січня** ухвалили Постанову «Про Державний прапор України» («прямокутне полотнище, яке складається з двох рівних за шириною смуг: верхньої — синього кольору, нижньої — жовтого кольору...»).

19 лютого — Постанова «Про Державний герб України» (тризуб як малий герб), а наступного дня — про державне загальнонародне свято **24 серпня** — День незалежності України. **26 червня** ВР затвердив Положення про паспорт громадянина України та Положення про свідцтво про народження.

Але насамперед довелося подбати про чи не найбільший атрибут незалежності будь-якої держави — власне військо. У спадок від РСР на території України залишилося майже мільйонне військово утворення, з якого треба було організувати українські Збройні сили. А найперше — поставити цей військовий конгломерат під українські знамена. Як це відбувалося, пригадаємо пізніше.

Хто в хаті хазяїн

Уже в перший рік самостійної (швидше, де-юре, а не де-факто) розбудови власної держави ми відчули на собі усі «прелесті» з'ясування двомі глітками влади однію «чий батько міцніший». Щойно обраний Президент України Леонід Кравчук зайнявся створенням президентської вертикалі влади і відповідно розширеним виконавчих повноважень. Прогресивніша частина депутатського корпусу ВР, добре пам'ятаючи, звідки ми вийшли, «думала на холодне», аби позбавитися атавізмів тоталітарного минулого.

Визнаючи «в основі непоганою» ініціативу В'ячеслава Чорновола про прями вибори громадянами керівника області чи міста, Леонід Макарович наповняв на прийнятті запропонованих ним змін і доповнень до Конституції, що передбачають призначення Президентом України своїх представників на місця.

20 лютого на сесії ВР він вніс пропозиції щодо змін у структурі уряду, органів

— Ми живемо в переломний час!

місцевої влади, зокрема про посади представників Президента в областях і районах, а **25 лютого** указом дещо змінив систему центральних органів державної виконавчої влади, створив Державну думу. Ще через тиждень—півтора (**5.03.**) ВР прийняла Закон «Про Представника Президента України», а наприкінці місяця —серія їх призначень.

Аби і надалі не вести суперечок, хто ж в Україні прийшов до влади водночас з проголошенням її незалежності — націоналісти чи «перфарбовані» компартно-

менклатурники — доречно буде назвати нових-старих керівників областей. У безрезні представниками ПУ призначено: у Києві — І. Салія, у Вінницькій — М. Ділика, Волинській — В. Блаженчука, Дніпропетровській — П. Лазаренка, Донецькій — Ю. Смирнова, Запорізькій — Ю. Бочкарьова, Івано-Франківській — В. Павлика, Київській — І. Капштика, Львівській — С. Давимку, Харківській — О. Масельського, Черкаській — К. Ястреба, Житомирській — А. Малиновського, Полтавській — М. Залудяка, Кіровоградській — М. Сухомлина, Хмельницькій — Є. Гусельникова... Як бачимо, більшість з них відомі нам «ще з тих часів». Одразу про призначенню ці керівники допоможуть обрати сесіям і відповідних голів обласд.

Хоча й не обійшлося без певних кадрових сенсаций. Новопризначений представник Президента у Київській області Іван Капштик до обрання у ВР працював директором Київської птахофабрики, а керівник Миколаївської — Анатолій Кінах — начальником відділу миколаївського заводу «Океан».

На початку березня вивопнилося 100 днів президентства Леоніда Кравчука. Наша газета відреагувала на це так: мовляв,

не проводимо аналогій, але пригадається, що в армії є стоденна дата — «сто днів до наказу про «дембель». «Дембелі» голять голови і віддають свою пайку масла «салагам». Паралель проглядалася: Леонід Макарович — нехай і Президент, і Верховний головнокомандувач Збройних сил України, уже не міг забезпечити громадян своєї держави навіть отією мізерною солдатською порцією масла, бо то був великий дефіцит.

«Еластичний перехід до вільного ціноутворення»

Оголошений економічний курс був твердий — на ринок, «який сам все врегуює». Парламент і Президент пропонували народу цивілізовані законодавчі акти. **30 січня** набув чинності закон, який встановив порядок з державного колективну і приватну власність на землю. **21 лютого** — Закон «Про оподаткування доходів підприємств і організацій». **3 березня** — «Про приватизацію майна державних підприємств», а через три дні ухвалено Земельний кодекс. **18 квітня** глава держави підписує указ про комерціалізацію діяльності підприємств і організацій сфери послуг.

Але перед чим була лібералізація цінної політики і з **1 січня** на території України введено в обіг купони багаторазового використання (ще не власну валюту, але вже й не радянські карбованці). Точніше, так: створена за ініціативою ВР урядова комісія мусила була **8 січня** «утрясати» найважливіші питання «багаторазової купонізації» України. Заслухавши керівників низки відомств, як вказувала прес-служба прем'єр-міністра, «узято до уваги, що роботу що буде завершено до 10 січня». «На вимогу трудящих» було збільшено граничний рівень видачі купонів «в одні руки», не більш як 600 карбованців замість 400, як було передбачено інструкцією раніше (для окремих категорій громадян передбачено винятки, скажімо, 800 крб. можна було обміняти на похорони...). **4 січня** на сесії ВР глава уряду Вітольда Фокін пояснюватиме, що, окрім подолання нестачі готівки, купони мають виконати захисну функцію споживчого ринку, стабілізувати попит населення на товари, підготувати ґрунт для запровадження власної валюти.

Росія, нав'язуючи свою дружбу в рамках СНД, першою відпустила ціни у вільне плавання. Наші товари попливли туди та в інші сторони, але неодмінно за кордон, незважаючи на набрання з 1 січня чинності Митного кодексу України.

Рішення Президента й уряду про додаткові заходи із захисту споживчого ринку зупинити цей потік не могли. «Прозорі кордони» з есендіальними державами, імпровізовані митниці на залізничних вокзалах — це ж не перепона. І навіть президентський указ від **17 березня** про заходи щодо охорони українського кордону нашої країни з Молдовою. Лише наприкінці року, **12 жовтня**, глава держави видасть розпорядження «Про прикордонно-митний контроль на державному кордоні України з Республікою Білорусь і Російською Федерацією».

У нас же на початку року офіційно кілограм яловичини у магазині Чернігова коштував 86 крб., у Хмельницькому — 80, в Ужгороді — до 150 крб. (ціни на продовольчі товари буде «відпущено на волю» з **1 липня**). Але в перший день «купонізації» — 10 січня на 10 годину ранку у магазинах Києва було голо, як і в попередні та наступні дні. Справжні ціни були інші. Харківський м'ясокомбінат вимагав за кілограм м'яса для студентської їдальні 200 карбованців. Обід у їдальні обходився в 25–30 крб. Пенсіонери вмирали у чергах за кілограмом шукру. Якщо торік шкільні чобітки взуттєвого об'єднання «Славутич» коштували 34 карбованці, то у січні — 650. Трактор «ЮМЗ» подорожчав у 50 разів, резервуари-охолоджувачі молока — у 90. Наприкінці січня один долар на чорному ринку можна було купити за 140 крб. (Для порівняння: **4 січня** Верховна Рада окремою постановою дала змогу уряду встанов-

вити з 1 грудня минулого року мінімальний рівень зарплати в розмірі 400 крб.).

«На таке, пробачте, божевілья навряд чи хто розраховував, — резюмує під час звіту уряду перед ВР на початку лютого прем'єр Вітольда Фокін. — Наші сподівання на еластичний перехід до вільного ціноутворення виправдалися не повністю. Стався нестримний ціновий вибух, який блискавично поширився на продукти харчування». Парламент наголосив на вині уряду у відсутності завчасно розробленої, продуманої економічної стратегії, однак не став порушувати питання про його відставку. Це він зробить через півроку.

«Шок без терапії, — писав у «Голосі України» **27 лютого** доктор економічних наук Остап Василик. — Лібералізація цін з січня 1992 року знизила життєвий рівень населення, за приблизними підрахунками, у сім разів. Карбованець, зароблений у січні 1991 року, дорівнює п'яти копійкам січня 1992-го».

Указ глави держави від **31 січня** — про заходи щодо стабілізації цін і стримування інфляції, а також внесення змін до нього **2 червня**, ситуацію погіршувати не могли.

Очевидно, так само не було шансів за цієї фінансової пірви розв'язати й дві інші найбільшочіші для пересічного громадянина України грошові проблеми. **6 березня** Леонід Кравчук видав Указ «Про компенсацію населенню України втрат від знецінення заощаджень у зв'язку з лібера-

лізацією цін» (тим, у кого коротка пам'ять, нагадую — цей «бич» прийшов до нас не після здобуття незалежності). А парламент ухвалив Постанову «Про забезпечення своєчасної виплати заробітної плати, пенсії, стипендій та інших виплат населенню України».

Проте те, як ми починали господарювати у власному українському домі, свідчить дуже промовистий факт —майже півроку держава жила без держбюджету-92 — відповідний закон було ухвалено Верховною Радою лише **18 червня**.

«Клянуся захищати Українську державу»

Якщо минулий рік вважають роком народження самостійної української держави, то 1992-й — її Збройних сил. **3 січня** за наказом міністра оборони України генерал-полковника Костянтина Морозова, дислокованих на українській території війська почали складати присягу на вірність народу України: «Я клянусь захищати Українську державу, непохитно стояти на сторожі її свободи і незалежності...»

За повідомленням тодішнього начальника Головного штабу Збройних сил України, на **7 січня** таку присягу склали всім тисяч чоловік (з мільйонного військзгурпування) — апарат Мініоборони, залізничні війська, авіаційний полк зв'язку тощо. Решті військовиків на території України, як вказується у зверненні Президента України, Головнокомандувача ЗСУ Л. Кравчука, треба було визначитися до 20 січня. У Севастополь, на Чорноморський флот надійшло два тексти присяги — з Києва і

Москви, моряки мусили визначатися. Дехто робив це своєрідно — у лютому з військового аеродрому Старокостянтинів, що у Хмельницькій області, тринадцять авіаторів на чолі із заступником командира полковником Чорним викрали шість літаків-бомбардувальників Су-27 й перелетіли до Росії.

21 липня під час підготовки до військового парадку сторожовий корабель ЧФ під командуванням Сергія Ностенка здійснив несанкціонований вихід у море з Донузлава, підняв державний прапор і взяв курс на Одесу. Хоч сторожовик і переслідували малий протичовновий корабель і катер на повітряній подушці, точне його місцезнаходження катановим установи не вдалося. Ще у січні екіпаж корабля склав присягу на вірність Україні і нині не витримав утисків.

Приклад решті військових показували воїни-запасники. У Хмельнику Вінницької області військовою присягу урочище склали цивільні юнаки-«афганці», пізніше на вірність матері-Україні присягали студенти... У липні у кадровому управлінні МО нагородилися сотні тисяч заяв військовиків-українців, які бажали перейти з інших республік на службу до Збройних сил України. Між тим у самій Україні на той час залишалося 10 тисяч офіцерів, які не склали присяги, а відповідно не могли бути допущені до бойового чергування. З **1 січня** набрав чинності закон про альтернативну (невійськову) службу. **24 березня** глава держави підписав указ про повернення в Україну для проходження служби військовослужбовців — громадян України з в/ч, дислокованих в Азербайджані, Вірменії та Молдові. **25 березня** ВР ухвалила Закон «Про загальний військовий обов'язок і військову службу», а **6 квітня** — заяву щодо Чорноморського флоту, через день — постановою про стан проведення військової політики України та реалізації законодавчих актів з питань військової сфери. **5 квітня** глава держави видає Указ «Про невідкладні заходи щодо будівництва Збройних сил України». Усі військові формування на нашій території підпорядковуються українському Мініоборони, сформовуються Військово-морські сили України, їх командувачем призначено у ші дні контр-адмірала Бориса Кожина. Для підняття у нашого війська «українського духу» на місці політорганів зорганізовується соціально-психологічна служба на чолі з колоритним Володимиром Мулявою. **9 квітня** парламент окремим законом передбачає гарантії пенсійного забезпечення військовослужбовців та працівників МВС. Лише **3 серпня** Б. Єльцин і Л. Кравчук підписали в Ялті угоду про принципи створення військових фло-

тів обох держав на базі ЧФ та про спільне використання ЧФ протягом трьох років. З'являються інші законодавчі акти, спрямовані на розвиток українського війська.

Ядерну зброю — ... російському гаранту

То, як мовиться, робилося правою рукою, а лівою Україну почали переводити з третьої у світі за військово-ядерною міццю держави у, даруйте, «бананову республіку». З розпадом РСР України дісталася 43-я (вінницька) ракетна армія з 130 міжконтинентальними балістичними ракетами РС-19 (рідкопаливні) та 46 твердопаливними РС-22, здатними нести ядерні боеголовки до берегів США. На суперсеродромах у Прилуках та Узині (під Білою Церквою) дислокувалися 44 важкі стратегічні бомбардувальники з 1068 крилатими ракетами повітряного базування (з ядерними боеголовками).

Окрім стратегічної, Україні дістався і великий арсенал тактичної ядерної зброї, яка тоді, за попередніми підрахунками, коштувала близько 1,5 млрд. доларів.

8 січня Президент Леонід Кравчук, посилюючись на торішню заяву парламенту про без'ядерний статус України, під час зустрічі з конгресменами США заявив про намір України вивести зі своєї території до 1 липня 1992 року тактичну ядерну зброю, до 1994 року ліквідувати весь стратегічний ядерний потенціал. Це він підтвердив і в травневій спільній заяві президентів США та України, підписаний під час візиту до США. Але на час візиту до Вашингтона більшу частину тактичних ядерних боеголовок з України уже було вивезено. З'ясується, ще **21 грудня** 1991 р. шойно обраний Президент Кравчук в Алма-Аті підписав угоду про спільні заходи щодо ядерної зброї. У ній не йшлося про вивезення тактичної ядерної зброї з території України, а лише про її доставку на центральні склади для розукомплектування. А ці склади виявилися в Росії, під Москвою...

Після київської зустрічі глав держав — учасників СНД у березні Леонід Кравчук одумався і наклав мораторій на вивезення тактичної ядерної зброї, бо, начебто, з'ясувалося, що це робилося поспіхом, на території РФ ракети почали зникати безслідно.

Між тим розпалювалася справжня боротьба за Узинську авіадивізію стратегічного призначення, до якої з Москви навідався главноком ВПС Співдружності генерал-полковник Дейнекін. Дивізія його не послухала і стала під українські знамена. У травні, на намагання есендіського генералітету взяти під російську юрисдикцію полк важких страте-

гічних бомбардувальників під Прилуками, 80 його офіцерів і прапорщиків присягнули Україні.

Але загалом наша стратегічно ядерна міць уже була приречена — **23 травня** Україна підписує Ліссабонський протокол до Договору між РСР та США про скорочення та обмеження стратегічних наступальних озброєнь.

15 травня у Ташкенті від імені України підписується угода щодо виконання Договору про звичайні збройні сили у Європі.

8 липня Президент Кравчук, першим (як стверджують його речники) з незалежницьких пострадянських держав, наніс візит до штаб-квартири НАТО, де зустрівся з генеральним секретарем альянсу М. Вернером.

У 1992-му ми і далі продовжували заявляти про наміри розлучитися з третім у світі військово-ядерним кулаком — під гарантії США і Росії, які пообіцяють відстоювати нашу безпеку, у тому числі і захист від тих, хто виставлятиме нам територіальні претензії. Не настоюючи особливо навіть з того, що Росія відмовляється поділитися з нами закордонними активами колишнього РСР, алмазним фондом, а російські шовіністи, підтримані російським парламентом, вимагають «повернути» їм Крим...

Кримський півострів «кудись дрейфував»

Певне зволікання конституційного процесу породжувало і політичні проблеми. Ще в жовті 1990 року було створено конституційну комісію, згодом ухвалено Конституцію нової Конституції. Розглянутий на сесії ВР **30 червня** проект Основного Закону України уже мав великі розбіжності з тією самою концепцією. (Лише в середині липня громадяни змогли ознайомитися на шпальтах часописів з певною мірою узгодженим проектом Конституції України, винесеним Верховною Радою на всенародне обговорення).

До того політики продовжували суперечити щодо одно- і двопалатного парламенту — Національних зборів, розмежування повноважень виконавчої і законодавчої гілок влади, державного і територіального устрою —унітарного чи федеративного... Доки дискутували, «дав тріщину» перешийок, що з'єднав Кримський півострів з материковою Україною. Тріщина була вигдана не лише російським шовінізмом.

Кримські проблеми певною мірою відвертали увагу пересічного люду від порожніх прилавків магазинів, страшних цін, масового зубожіння. «Лишень не було б війни», —казали старші люди, з тривогою дослухаючись до збройних конфліктів у Придністров'ї, Закарпатті.

Одне слово, незбаром після того, як у січні указом Президії ВР Кримської АРСР було оголошено про перехід майна КПРС на суму 150 млн. карбованців (за цінами до серпня 1991 року), що знаходиться на території, півострова, у державну (Кримської АРСР) власність, півострів піднімає політичні вітрила для самостійницького плавання.

У лютому сьома сесія ВР Кримської АРСР проголосила нову назву — «Республіка Крим».

22 квітня Верховна Рада України схвалює у першому читанні законопроект «Про розмежування повноважень між Україною і Республікою Крим», який остаточно буде прийнято аж **30 червня**. **6 травня** Президія ВР України уже мусила розглядати ситуацію у Криму у зв'язку з уквалю кримської ВР «Акта про проголошення державної самостійності Республіки Крим». Акт визнано таким, що не відповідає Конституції України. ВР розглянула політичну ситуацію у Криму у зв'язку з рішенням, прийнятим ВР РК **5 травня**. Відповідне звернення про сепаратистські настрої на півострові зробив і Леонід Кравчук. Парламентські делегації поїхали на переговори до Москви та Криму. **23 травня** Україна заявила протест Росії у зв'язку з укваленням **21 травня** Постанови ВР Росії «Про право-

ву оцінку рішень вищих органів державної влади РРФСР щодо зміни статусу Криму, прийнятих у 1954 році». А через кілька днів — **3 червня**, український парламент ухвалив з цього приводу звернення до Північноатлантичної асамблеї.

На самому півострові певні сили продовжували вимагати проведення 2 серпня ц. р. Всекримського референдуму. Лише **9 липня** кримському парламенту вдалося накласти вето на його проведення.

... А Президенту — переказ на 7,50 крб.

Як на все це реагував український народ? Скажемо так: цивілізовано, але неоднозначно. Та частина наших співвітчизників, яка вимряла нашу державну незалежність (переважно, західники), дивилися з оптимізмом: стали вільними — станемо й заможними. Інша частина громадян продовжувала вбачати вину свого зубожіння в розвалі Союзу. Та хоч як, це був рік своєрідної трансформації політичних вимог мешканців України («за» як «проти» незалежності, Союзу, компартії тощо) в економічні. Громадяни нової держави делали сміливіше стали відстоювати свої економічні права за допомогою акцій протесту — страйки, мітинги, пікети. Страйкували автомобілісти на Сході України, вимагали згоди гірників, у квітні в пікети перед парламентом ставали «чорнобилі», пенсіонери, віруючі греко-католицької церкви. Наметове містечко перед ВР намагалися на знак протесту розбити кілька сот кримських татар, до яких міліція застосувала силу... До досить оригінальної акції вдалися сотні освітян, які на знак протесту послали грошові перекази Президенту України на 7 карбованців 50 копійок (стільки їм платили за перевірку унівських зошитів). Але «дальнобійніша протестна артилерія» зазвучить до середини року. **1 вересня** Кабмін мусив прийняти постанову про дії уряду у зв'язку з оголошенням п'ятма вільними профспілками страйку з 2 вересня. Цього самого дня з вимогами підвищення зарплати, збільшення тривалості відпусток розпочали безстрокковий страйк шахтарі, працівники аеропортів, локомотивних депо.

«Пожежні» урядові постанови на кшталт вересневої «Про роздрібні ціни на окремі види хліба» чи жовтневої «Про заходи щодо здешевлення окремих ковбасних виробів, молока та молокопродуктів» пригасити цінову пожежу уже не могли. Тим паче, що другий документ був наступного дня після відставки уряду Фокіна. Восени навіть з'явиться унікальний президентський указ «Про відкладення

проведення страйку в Іллічівському морському торговельному порту».

3 липня уряд Вітольда Фокіна вчинив демарш у парламенті — повним складом залишити зал засідань ВР. Через чотири дні — в останній день п'ятої сесії, парламент ухвалив постанову про недіючу КМ і запропонує Леоніду Кравчуку розглянути пропозиції щодо складу нового уряду. Перший уряд незалежної України піде у відставку **2 жовтня**. У день відставки виконавцем обов'язків глави уряду призначав Валентина Симоненка. Але прем'єр-міністром стане інша людина. Хто саме — нагадаємо в наступній публікації під цією рубрикою.

21 серпня у Києві розпочав роботу Всесвітній форум українців. **24 серпня** — перша річниця проголошення незалежності України. Проте, «хто до нас прийшов» в уряд і що сенсаційне заявив, читайте в наступній публікації.

Анатолій БЕНЬ.

ПОНЕДІЛОК, 2 квітня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.35 Док. фільм "Історія Києва".
Фільм 6 — "Протистояння".
15.45 На злами тисячоліть.
Українська епоха.
15.50 Док. серіал "Морські легенди".
16.20 Студія "5".
17.00 Серіал "Дотик янгола".
17.55 Закон є закон.
18.00 Футбол. Чемпіонат України.
"Металіст" (Харків) —
"Динамо" (Київ). У перерві
— УТН. Вечір.
19.50 Бізнес-простір.
20.20 Милосердя.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Акцент В.Лапікури.
22.00 Спортивний вечір на
Першому Національному.
Світ спорту. "Футбол як
футбол". Футбол. Огляд
Ліги чемпіонів УЕФА.
00.05 Телемаркет.
00.20 Концерт в "Олімпії". Адамо.
01.25 Хіт року.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 Обрани часом. Дві сім'ї.
Тобілевичі та Тарковські.
11.05 Телемаркет.
11.25 Худ. телефільм "Мистецтво
подобатись жінкам".
12.55 Телемаркет.
13.10 Діловий канал. Тиждень.
13.55 Хіт року.
14.00 Освітній канал. О. Гончар.
"Собор". Державець
Данило Галицький.

КАНАЛ "1+1"

07.00, 08.30 "Сніданок з 1+1".
08.00 Містечко.
09.15 Без Табу з О. Герасим'юк.
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.10 Серіал "Район Сан-Сет".
17.00 Серіал "Голлівудське
сафари".
17.50 Серіал "Історії сучасного
кохання".
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспарт.
20.00 О, щасливчик!
21.00 Каламбур.
21.30 Кримінальна країна.
"Заручники чорного
золота". 2 частина.
22.05 Серіал "Ворон-месник".
23.00 Табу.
23.40 Ситуація.
23.55 ТСН.
00.15 Худ. фільм "Школа
задоволень".

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

"ІНТЕР"

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.
07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15, 08.35 Ранкова програма
"Новий день".
07.35 Серіал "Повітряні замки".
09.20 Уїк-енд.
09.50 Худ. фільм "Барнум".
11.30 Джентльмен-шоу.
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал "Даллас".
13.00—18.00 Програми обласних
та регіональних
телекомпаній (у Києві —
Київської державної
регіональної
телерадіокомпанії —
КДТРК).

КАРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал "Історія кохання".
14.00 Крихітка.
14.20 Телемагазин.
14.25 Шлягер представляє.
15.10 Телемагазин.
15.15 Все про землю.
15.25 Худемо за методикою
академіка Сислова в
медичному центрі "Довіра".
15.35 Пульс.
16.00 Телемагазин.
16.10 На ранковому прийомі.
16.45 Серіал "Історія кохання".
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

"ІНТЕР"

18.00 Новини.
18.15 Серіал "Марія Селесте".
19.05 Прем'єра російського
серіалу "З новим щастям-
2".
20.00 Інформаційний канал
"Подорожі". "Час".
20.45 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.00 Серіал "Слід перевертня".
22.00 Серіал "Острів фантазій".
22.55 Сентиментальні балади
серйозних чоловіків.
М.Єременко.
23.20 Серіал "Слід перевертня".
00.20 Подорожі. Підсумки дня.
00.35 Прогноз погоди.
00.40 Нічний сеанс. Худ. фільм
"Уїк-енд Остермана".

ІСТУ

06.00 Музичний ранок.
07.00 Хіт-парад "Російські гірки".
Підсумки тижня.
07.30 Мультифільми.
07.40 Погода.
07.45 Плюс-мінус. Економічний
вісник.
07.55 Перехрестя.
08.25 Свобода слова.
Аналітичний тижневик.
09.30 М-Файли. Музична
програма.
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00,

15.00, 17.00, 18.00 Факти.
Гарячі новини.
10.01 Худ. фільм "Весілля в
Малинівці".
11.35 В робочий полудень.
Ретро-музика за вашими
листами.
12.05 Худ. фільм "Анна на шії".
13.30 Худ. фільм "Дочка повітря".
15.20 Мультсеріал "Невгамовні".
15.45 Мультсеріал "Джед Марс".
16.10 Лабіринт. Телегра. Перший
тур.
16.20 Серіал "Клариса все
пояснить".
16.45 Лабіринт. Телегра. Другий
тур.
17.00 Серіал "Під сонцем Сен-
Тропе".
17.55 Серіал "Приватний
детектив Магnum".
18.45 Факти. Інформаційна
програма.
19.00 Худ. фільм "Другий
крашій".
20.45 Факти. Інформаційна
програма.
21.10 Худ. фільм "Божя істота".
22.30 Факти. Підсумковий випуск.
22.45 Факти. Докладно.
22.55 Спорт.
23.05 Погода.
23.10 Серіал "Приватний
детектив Магnum".
23.55 Плюс-мінус. Економічний
вісник.
00.05 Хіт-парад "Російські гірки".
00.15 Хіт-парад "Гаряча сімка".
00.25 Музика ночі.

СТБ

07.05, 00.25 Астрологічний
прогноз.
07.10 BIZ-TV.
08.15 Бізнес-студія.
08.55, 10.30, 12.25, 14.15, 16.50
Телемагазин.
09.05 Серіал "Антонелла".
10.00 "Вікна" у світ.
11.00 BIZ-TV.
12.55 Медіа-клуб.
13.40 Ні пуху ні пера.
14.00 "Вікна". Новини.
14.35 BIZ-TV.
17.30 Серіал "Петербурзькі
таємниці".
18.30 "Вікна". Кримінал.
18.40 Серіал "Антонелла".
19.15 "Вікна". Столиця.
19.25 Серіал "Антонелла".
19.50 "Вікна". Новини.
20.25 Серіал "Неш Бріджес".
21.25 "Вікна". Бізнес.
21.45 Футбольний вечір на каналі
СТБ. Італійська серія "А".
Огляд матчів туру.
23.00 Навколо спорту.
23.30 Програма "Ми вас не
посилали". 1, 2 частини.
23.55 "Вікна". Опівночі.

НОВИЙ КАНАЛ

06.00, 06.35, 07.25, 08.00, 08.35,
09.05 Підйом.
06.30 Репортер.
07.00 Телепузики.
07.30 Репортер.
07.45 Мультсеріал "Злюки
бобри".
08.10 Ералаш.
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.20 Серіал "Міледі".
10.00 Серіал "Нова жертва".
10.40 Худ. фільм "Скелелаз".
12.30 Тетянин полудень.
12.50 Магазин на дивані.
13.10 Серіал "Найтмен — людина
ночі".
14.00 Репортер.
14.10 "Хауз фіт" — домашній
фітнес.
14.20 Серіал.
15.05 Мультсеріал "Сейлормун".
15.35 Мультсеріал "Злюки
бобри".
16.00 "Ералаш".
16.25 Серіал "Прості істини".
16.50 Новий елемент.
17.20 Мультсеріал "Гробкопачі".
17.35 Худ. фільм "Операція
"Сатурн".
19.00 Репортер.
19.35 Худ. фільм "Хазяїн тайги".
21.00 Серіал "Вбивча сила".
22.00 Репортер.
22.20 Вірка Сердючка в гостях у
"Стерха".
22.25 Худ. фільм "Знову в ділі".
00.15 Репортер.
00.20 Серіал.
01.05 Футбол. Англійська
Прем'єр-ліга "Саусгемптон"
— "Іпсвіч".

ГРТ

05.00 Телеканал "Доброго
ранку".
08.00 Новини.
08.15 Серіал "Повітряні замки".
09.15 Поле чудес.
10.15 "З легким паром!".
10.40 Історія одного шедевра.
11.00 Новини.
11.15 Телеканал "Добрий день".
12.15 Худ. фільм "Уявний
хворий". 1 серія.
13.30 Док. детектив "Червоний
туман".
14.00 Новини.
14.20 Зоряна година.
14.45 ...До шістнадцяти і старші.
15.20 Мультсеріал "Покемон".
15.45 "Ералаш".
15.55 Серіал "Повітряні замки".
М.Єременко.
17.00 Новини.
17.25 "Мандрівка душі".
Спецрепортаж.
17.45 Чекай мене.
18.40 "Хто хоче стати
мільйонером?".
19.45 На добраніч, діти!
20.00 Час.
21.00 Серіал "Секретні
матеріали".
21.55 Е.Радзинський. "Мое
театральне життя". Фільм 1.
22.45 Погляд.
23.30 Новини.
23.50 Серіал "Людина нізвідки".

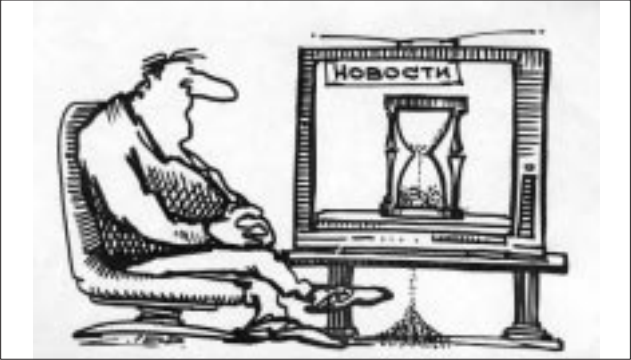
РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00,
13.00, 16.00, 19.00, 22.00
Вісті.
05.15 Серіал "Мануела".

05.50, 06.50 Місцевий час.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.30 Москва — Мінськ.
07.45 Православний календар.
07.50 Місцевий час. Чергова
частина.
08.15 Худ. фільм "Агент у міні-
спідниці".
09.35 "Фитиль".
10.30 Серіал "Санта-Барбара".
11.30 Серіал "Селеста".
12.30 Нова "Стара квартира".
13.30 Що хоче жінка.
14.00 Серіал "Луїза Фернанда".
14.55 Каламбур.
15.25 Серіал "Прості істини".
16.30 Мультсеріал "Том і
Джеррі".
16.40 Серіал "Вічний поклик".
18.00 Серіал "Шалені гроші".
19.30 Місцевий час.
19.50 Прем'єра концертної
програми Ю.Шифрина.
М. Жванецький. "Прості
речі".
22.30 Місцевий час.
22.40 Подорожі.
22.50 Чергова частина.
23.00 Худ. фільм "Інтенсивна
терапія".
01.00 Спорт за тиждень.

НТБ

05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20 Кримінал.
05.35, 07.40 Карданний вал.
05.50, 07.20, 15.30 Про запас.
06.35 До друку.
06.50 Гасіть світло.
07.50 Час бика.
07.55 Серіал "Вулиці розбитих
ліхтарів". "Многая літа".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00,
21.00 Сьогодні.
09.25 Серіал "Вулиці розбитих
ліхтарів". "Ліки від нудьги".
11.30 Вчора в "Підсумках".

12.45 Ляльки.
13.30 "Підсумок" з
В.Шендеровичем.
14.00 Старий телевізор.
16.10 Футбольний клуб.
17.05 О, щасливчик!
18.30 Герой дня.
18.45 Кримінал.
19.05 Серіал "Досьє детектива
Дубровського".
20.15 Кримінальна Росія.
"Сибірський різник".
21.45 Гасіть світло.
21.55 Худ. фільм "Гра уяви".
23.35 Сьогодні опівночі.
00.00 Час бика.
00.05 Антропология.

ВІВТОРОК, 3 квітня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.05 ТРК "Ера" представляє:
"Доброго ранку, Україно!".
08.55 Одвічні істини.
09.00 Телемаркет.
09.15 Концерт класичної музики.
Й. — С.Бах.
09.30 Футбол, як футбол.
10.30 Буті жінокою.
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Пригрозда.
12.20 На злами тисячоліть.
Українська епоха.
12.25 "Спадщина".
Ф.Приймаченко.
13.10 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.30 Док. фільм "Історія Києва".
Фільм 7 — "Неспокій".
15.40 На злами тисячоліть.
Українська епоха.
15.45 Док. серіал "Морські
легенди".
16.15 Час рішення, час дій.
16.25 Студія "5".
17.05 Серіал "Дотик янгола".
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Хіт року.
18.50 Серіал "Марк Еліот".
19.55 На злами тисячоліть.
Українська епоха.
20.00 Казна.
20.30 Щоденник сесії Верховної
Ради України.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.35 Спортивний вечір на
Першому Національному.
Футбол. Ліга чемпіонів.
"Манчестер-Юнайтед"
(Англія) — "Баварія"
(Німеччина). У перерві —
Світ спорту.
23.35 "Нічний співрозмовник".
Розважальна програма.
23.45 Телемаркет.
00.05 Концерт в "Олімпії".
Жильбер Беко.
01.10 Футбол. Огляд Ліги
чемпіонів.
01.55 Хіт року.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.

10.35 Обрани часом. "Паризька
одіссея". В. Некрасов.
11.05 Телемаркет.
11.25 Зірки, на сцену!
11.55 Перлини бабусиної
скриньки.
12.05 Модний час.
12.35 Мультфільм.
12.45 Освіта ХХІ століття. "Музика
у камені".
12.55 Перехрестя.
13.25 Телемаркет.
13.40 Будні.
13.55 Хіт року.
14.00 Французька година. Урок
французької мови.
Мультфільм. Муз.кліп.
Калейдоскоп новин.

КАНАЛ "1+1"

07.00, 07.15, 08.45 "Сніданок з
1+1".
07.05 Ситуація.
08.00, 09.10 Серіал "Історії
сучасного кохання".
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Серіал "Район Сан-Сет".
17.10 Серіал "Друзі".
17.40 Серіал "Голлівудське
сафари".
18.35 Серіал "Район Беверлі-
Хіллз".
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспарт.
20.00 Серіал "Вбивча сила-2".
21.10 Біла ворона.
21.45 "Імперія кіно" представляє.
Худ. фільм "Наймалець".
23.35 Ситуація.
23.50 ТСН.
00.10 Худ. фільм "Слухати у
відсіках". 1 серія.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

"ІНТЕР"

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.

07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15, 08.35, 09.15 Ранкова
програма "Новий день".
07.35 Серіал "Повітряні замки".
09.40 Сім'я від А до Я.
09.50 Вчасно.
10.05 Серіал "З новим щастям-
2".
10.55 Історія одного шедевра.
11.15 Серіал "Тін".
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал "Даллас".
13.00—18.00 Програми обласних
та регіональних
телекомпаній.

КАРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал "Історія кохання".
14.00 Хіт-базар.
14.35 Телемагазин.
14.40 Молодіжна телевізійна
служба.
15.10 Телемагазин.
15.15 Інтер'єр.
15.45 Щит.
16.00 Телемагазин.
16.10 Недільні зустрічі.
16.45 Серіал "Історія кохання".
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

"ІНТЕР"

18.00 Новини.
18.15 Серіал "Марія Селесте".
19.05 Серіал "З новим щастям-
2".
20.00 Інформаційний канал
"Подорожі". "Час".
20.45 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.00 Серіал "Слід перевертня".
22.00 Серіал "Острів фантазій".
22.50 Серіал "Слід перевертня".
23.45 Футбол. Ліга чемпіонів.
"Галатасарай" — "Реал.
Мадрид".

ІСТУ

06.00 Музичний ранок.
06.40 Хіт-парад "Російські гірки".
06.50 Хіт-парад "Гаряча сімка".
07.00 Факти.
07.02 Мультсеріал "Невгамовні".
07.25 Погода.
07.30 Плюс-мінус. Економічний
вісник.
07.40 Серіал "Під сонцем Сен-
Тропе".
08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00,
13.00, 14.00, 15.00, 17.00,
18.00 Факти. Гарячі новини.
08.35 Худ. фільм "Божя істота".
10.01 Серіал "Лловізна".
10.45 Серіал "Вдова Бланко".
11.35 В робочий полудень.
Ретро-музика за вашими
листами.
12.05 Худ. фільм "Будь здоровий,
дорогий!".
13.20 Худ. фільм "Другий
крашій".
15.20 Мультсеріал "Невгамовні".
15.45 Мультсеріал "Крихітка
Мемоль".
16.10 Лабіринт. Телегра. Перший
тур.
16.20 Серіал "Клариса все
пояснить".
16.45 Лабіринт. Телегра. Другий
тур.
17.00 Серіал "Під сонцем Сен-
Тропе".
17.55 Серіал "Приватний
детектив Магnum".

18.45 Факти. Інформаційна
програма.
19.00 Худ. фільм "Помри, мое
коханн".
20.45 Факти. Інформаційна
програма.
21.10 Серіал "Шериф із пекла".
21.55 Мости: Демографічні
проблеми в Україні і в
Європі. Ток-шоу з
Д.Харитоновим.
22.25 Факти. Підсумковий випуск.
22.40 Факти. Докладно.
22.55 Спорт.
23.00 Погода.
23.05 Серіал "Приватний
детектив Магnum".
23.50 Плюс-мінус. Економічний
вісник.
00.00 Хіт-парад "Російські гірки".
00.10 Хіт-парад "Гаряча сімка".
00.20 "Таврійські ігри-2000".
Частина 4.
00.50 Музика ночі.

СТБ

07.00 "Вікна". Столиця.
07.15 BIZ-TV.
08.00 "Вікна". Бізнес.
08.20 BIZ-TV.
08.50, 00.20 Астрологічний
прогноз.
08.55, 10.30, 12.30, 14.15, 16.50
Телемагазин.
09.05 Серіал "Антонелла".
10.00 "Вікна". Опівночі.
11.00 BIZ-TV.
12.00 Ви практично здорові.
13.00 Серіал "Неш Бріджес".
14.00 "Вікна". Новини.
14.35 BIZ-TV.
17.30 Серіал "Петербурзькі
таємниці".
18.30 "Вікна". Кримінал.
18.40 Серіал "Антонелла".
19.15 "Вікна". Столиця.
19.25 Серіал "Антонелла".
19.50 "Вікна". Новини.
20.25 Серіал "Неш Бріджес".
21.25 "Вікна". Бізнес.
21.45 Худ. фільм "Колесо
фортуни".
23.50 "Вікна". Опівночі.

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.25, 08.20, 08.35, 09.05
Підйом.
07.00 Телепузики.
07.30 Репортер.
07.45 Мультсеріал "Злюки
бобри".
08.05 Секрети краси і здоров'я.
08.10 Ералаш.
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.30 Серіал "Міледі".
10.10 Серіал "Вбивча сила".
11.05 Худ. фільм "Хазяїн тайги".
12.30 Тетянин полудень.
12.50 Магазин на дивані.
13.10 Серіал "Найтмен — людина
ночі".
14.00 Репортер.
14.10 "Хауз фіт" — домашній
фітнес.
14.20 Серіал.
15.05 Мультсеріал "Сейлормун".
15.25 Мультсеріал "Злюки
бобри".
15.55 "Ералаш".
16.10 Серіал "Прості істини".
16.35 Серіал "Плем'я".
17.05 Мультсеріал "Гробкопачі".
17.20 Худ. фільм "Кінець
"Сатурна". 1 серія.
19.00 Репортер.
19.35 Серіал "Нова жертва".
20.35 Худ. фільм "Бармен із
"Золотого якоря".
22.00 Репортер.
22.20 Вірка Сердючка в гостях у
"Стерха".
22.25 Худ. фільм "Віртуальна
зброя".
00.00 Репортер.
00.10 Серіал.
00.50 Нічна зона.
02.15 Худ. фільм "Віртуальна
зброя".
03.45 Худ. фільм "Кінець
"Сатурна".
05.20 Серіал "Міледі".

ГРТ

05.00 Телеканал "Доброго
ранку".
08.00 Новини.
08.15 Серіал "Повітряні замки".
09.15 "Хто хоче стати
мільйонером?".
10.15 Поки всі вдома.
10.45 Історія одного шедевра.
11.00 Новини.
11.15 Телеканал "Добрий день".
12.05 Худ. фільм "Уявний
хворий". 2 серія.
13.10 Чекай мене.
14.00 Новини.
14.20 Цар гори.
14.45 ...До шістнадцяти і старші.
15.20 Мультсеріал "Покемон".
15.45 "Ералаш".
15.55 Серіал "Повітряні замки".
17.00 Новини.
17.25 Серіал "Усі подорожі
команди Кусто".
17.55 Як це було.
18.40 Серіал "Убивча сила-2".
19.45 На добраніч, діти!
20.00 Час.
21.00 Худ. фільм "Самотнім
надається гуртожиток".
22.45 Російський екстрим.
23.10 Новини.
23.30 Серіал "Полтергейст-3".

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00,
13.00, 16.00, 19.00, 22.00
Вісті.
05.15 Серіал "Мануела".
05.50, 06.50 Місцевий час.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.30 Ранок з "Аргументами і
фактами".
07.35 Мультфільм "Дарую тобі
зірку".
07.45 Православний календар.
07.50 Місцевий час. Чергова
частина.
08.15 Моя сім'я.
09.25 Док. серіал "Відчинить,
міліція!".
10.30 Серіал "Санта-Барбара".

11.30 Серіал "Селеста".
12.30 Нова "Стара квартира".
13.30 Що хоче жінка.
14.00 Серіал "Луїза Фернанда".
14.55 Сам собі режисер.
15.25 Серіал "Прості істини".
16.30 Мультсеріал "Том і
Джеррі".
16.40 Серіал "Вічний поклик".
18.00 Серіал "Шалені гроші".
19.30 Місцевий час.
19.50 Худ. фільм "Через триста
років".
21.35 Док. фільм "Росія —
початок".
22.30 Місцевий час.
22.40 Подорожі.
22.50 Чергова частина.
23.00 Чоловік і жінка. В.
Толкунова.
23.50 Худ. фільм "Дружина
астронавта".

НТБ

05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20 Кримінал.
05.35, 07.40 Карданний вал.
05.50, 07.20, 15.30 Про запас.
06.35 До друку.
06.50 Гасіть світло.
07.50 Час бика.
07.55 Серіал "Досьє детектива
Дубровського".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00,
21.00 Сьогодні.
09.20 Серіал "Любов

17.40 Серіал "Голлівудське сафари".
18.35 Серіал "Район Беверлі Хілз".
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Серіал "Вбивча сила-2".
21.10 Комедійний квартал.
21.45 "Імперія кіно" представляє.
Худ. фільм "Америкен бой".
Ситуація.
00.05 ТСН.
00.25 Худ. фільм "Слухати у відсіках". 2 серія.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

"ІНТЕР"

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.
07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15, 08.35, 09.15 Ранкова програма "Новий день".
07.35 Серіал "Повітряні замки".
09.30 Супутник. "Планети Здоров'я".
10.05 Серіал "З новим щастям-2".
10.55 Історія одного шедевра.
11.10 Серіал "Тінь".
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал "Даллас".
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КАРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал "Історія кохання".
14.00 Телемагазин.
14.05 "Шлягер" представляє.
14.50 Телемагазин.
14.55 Домашній доктор.
15.20 Телемагазин.
15.30 Київ діловий.
16.00 Ще раз про ожиріння в медичному центрі "Довіра".
16.10 Люди і долі. За матеріалами фестивалю.
16.45 Серіал "Історія кохання".
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

"ІНТЕР"

18.00 Новини.
18.10 Серіал "Марія Селесте".
19.00 Серіал "З новим щастям-2".
19.50 Національна лотерея.
20.00 Інформаційний канал "Подорожч". "Час".
20.40 Інтерспорт.
20.50 Прогноз погоди.
21.00 Програма "Випадковий свідок".
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. "Арсенал" — "Валенсія".
23.35 Серіал "Острів фантазій".
00.25 Подорожч. Підсумки дня.
00.45 Кінозал для дорослих. Еротичний серіал "Секс і місто". Заключна серія.
01.15 Огляд Ліги чемпіонів.
02.00 Казки для дорослих з Катєю Виноградовою.

ІСТУ

06.00 Музичний ранок.
06.40 Хіт-парад "Російські гірки".
06.50 Хіт-парад "Гаряча сімка".
07.00 Факти.
07.02 Мультсеріал "Невгамовні".
07.25 Погода.
07.30 Плюс-мінус. Економічний вісник.
07.40 Серіал "Під сонцем Сен-Тропе".
08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.35 Худ. фільм "Будь здоровий, дорогий!".
10.01 Серіал "Лловізна".
10.45 Серіал "Вдова Бланко".
11.35 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
12.05 Худ. фільм "Медовий місяць".
13.35 Худ. фільм "Помри, моє кохання".
15.20 Мультсеріал "Невгамовні".
15.45 Мультсеріал "Чорний пірат".
16.10 Лабіринт. Телегра. Перший тур.
16.20 Серіал "Клариса все пояснить".
16.45 Лабіринт. Телегра. Другий тур.
17.00 Серіал "Під сонцем Сен-Тропе".
17.55 Серіал "Приватний детектив Магнум".
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ. фільм "Стюарт рятує свою родину".
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.05 Погода.
21.10 Худ. фільм "Рятівник".
22.55 Факти. Підсумковий випуск.
23.10 Факти. Докладно.
23.25 Спорт.
23.30 Погода.
23.35 Серіал "Приватний детектив Магнум".
00.20 Плюс-мінус. Економічний вісник.
00.30 Хіт-парад "Російські гірки".
00.40 Хіт-парад "Гаряча сімка".
00.50 Музика ночі.

СТБ

16.15 BIZ-TV.
16.50 Телемагазин.
17.00 BIZ-TV.
17.30 Серіал "Петербурзькі таємниці".
18.30 "Вікна". Кримінал.
18.40 Серіал "Антонелла".
19.15 "Вікна". Столиця.
19.25 Серіал "Антонелла".
19.50 "Вікна". Новини.
20.25 Серіал "Неш Бріджес".
21.25 "Вікна". Бізнес.
21.45 Худ. фільм "Захоплення".
23.35 Автостиль.
23.55 "Вікна". Опівночі.
00.25 Астрологічний прогноз.

НОВИЙ КАНАЛ

06.00, 06.35, 08.20, 08.35, 09.05 Підйом.
06.30 Репортер.

07.00 Телепузики.
07.30 Репортер.
08.10 Єралаш.
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.30 Серіал "Міледі".
10.10 Серіал "Нова жертва".
11.05 Худ. фільм "Бармен із "Золотого якоря".
12.25 Тетянин полудень.
12.50 Магазин на дивані.
13.10 Серіал "Найтмен — людина ночі".
14.00 Репортер.
14.10 "Хауз фіт" — домашній фітнес.
14.20 Серіал.
15.05 Мультсеріал "Сейлормун".
15.30 Мультсеріал "Злюки бобри".
16.00 "Єралаш".
16.10 Серіал "Прості істини".
16.40 Серіал "Плем'я".
17.10 Мультсеріал "Гробокопачі".
17.25 Худ. фільм "Бій після перемоги".
19.00 Репортер.
19.30 Серіал "Нова жертва".
20.15 Худ. фільм "Змова пустх".
22.00 Репортер.
22.20 Вірка Сердючка в гостях у "Стерха".
22.25 Худ. фільм "Дивні чоловіки Семенової Катерини".
00.25 Репортер.
00.30 Серіал.
01.10 3х4. Найкумедніше домашнє відео.
01.40 Нічна зона.
03.25 Худ. фільм "Дивні чоловіки Семенової Катерини".
05.15 Серіал "Міледі".

ГРТ

05.00 Телеканал "Доброго ранку".
08.00 Новини.
08.15 Серіал "Повітряні замки".
09.15 Серіал "Убивча сила-2".
10.10 Серіал "Усі подорожі команди Кусто".
10.40 Історія одного шедевра.
11.00 Новини.
11.15 Телеканал "Добрий день".
12.05 Худ. фільм "Дон Сезар де Базан". 1 серія.
13.20 Як це було.
14.00 Новини.
14.20 Поклик джунглів.
14.45 ...До шістнадцяти і старші.
15.20 Мультсеріал "Покемон".
15.45 "Єралаш".
15.55 Серіал "Повітряні замки".
17.00 Новини.
17.25 Серіал "Усі подорожі команди Кусто".
18.00 Людина і закон.
18.40 "Хто хоче стати мільйонером?".
19.45 На добраніч, діти!
20.00 Час.
21.00 Худ. фільм "Бурхлива ріка".
23.05 "Життя чудових людей".
23.40 Новини.
23.55 Серіал "Полтергейст-3".

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал "Мануела".
05.50, 06.50 Місцевий час.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.30 Ранок з "Аргументами і фактами".
07.35 Мультфільм "Небачена, нечувана".
07.45 Православний календар.
07.50 Місцевий час. Чергова частина.
08.15 Худ. фільм "Через триста років".
10.30 Серіал "Санта-Барбара".
11.30 Серіал "Селеста".
12.30 Нова "Стара квартира".
13.30 Що хоче жінка.
14.00 Серіал "Луїза Фернанда".
14.55 Планета КВН.
15.25 Серіал "Прості істини".
16.30 Серіал "Вічний поклик".
18.00 Серіал "Шалені гроші".
19.30 Місцевий час.
19.50 Концертна студія "Росія". "Привіт, ХХІ сторіччя!". Концерт Е. П'єхи.
22.30 Місцевий час.
22.40 Подорожч.
22.50 Чергова частина.
23.00 Худ. фільм "Привиди Missisipi".

НТБ

05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20 Кримінал.
05.35, 07.40 Карданний вал.
05.50, 07.20, 15.30 Про запас.
06.35 До друку.
06.50 Гасить світло.
07.50 Час бика.
07.55 Серіал "Досьє детектива Дубровського".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
09.20 Серіал "Любов і таємниці Сансет Біч".
11.25 Худ. фільм "Щоденник директора школи".
13.30 Середовище.
14.00 Старий телевізор.
16.05 Серіал "Пристрасть".
17.05 О, щасливчик!
18.30 Герой дня.
18.45 Кримінал.
19.05 Серіал "Досьє детектива Дубровського".
20.15 Цілком таємно. Інформація для роздумів.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. "Арсенал" (Англія) — "Валенсія" (Іспанія). 1/4 фіналу.
23.50 Сьогодні опівночі.
00.15 Щоденник Ліги чемпіонів з футболу.

ЧЕТВЕР, 5 КВІТНЯ

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.05 ТРК "Ера" представляє: "Доброго ранку, Україно!".
08.55 Одвічні істини.

09.00 Телемаркет.
09.10 Мультфільм.
09.30 Серіал "Марк Еліот".
10.30 Не все так погано...
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Ток-ринг.
12.05 Телемаркет.
12.25 "Українська душа". Творчий вечір поета В. Крищенко. Частина 1.
13.25 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.30 Док. фільм "Історія Києва". Фільм 9 — "За імперськими мурами".
15.45 На злами тисячоліть. Українська епоха.
15.50 Док. серіал "Морські легенди".
16.20 Студія "5".
17.00 Серіал "Дотик янгола".
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Хіт року.
18.50 Серіал "Марк Еліот". Заключна серія.
19.45 На злами тисячоліть. Українська епоха.
19.50 "Створи себе". Майстер, який підкував блоху: М. Сядристий.
20.10 Резонанс.
20.30 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.00 Акцент В. Лапікури.
22.10 Худ. телефільм "Останній довід королів". 2 серія. "Команда".
23.30 Телемаркет.
23.45 Хокей. Огляд тижня НХЛ.
00.20 Хіт року.
00.30 Концертна програма "Шанс-2000". Частини 2, 3.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 Крок до зірок.
11.05 Телемаркет.
11.25 До дня пам'яті В. Винниченка. Худ. фільм "Задля Натуса". 1 серія.
12.15 Хто в домі хазяїн?
12.40 Мультфільм на замовлення.
13.30 Телемаркет.
13.40 Будні.
13.55 Хіт року.
14.00 Освітній канал. Світи близькі, світи далекі... Подорож Німеччиною. Німеччина в Євросоюзі. "Грані пізнання". Наук.-поп. програма.

КАНАЛ "1+1"

07.00, 07.15, 08.30 "Сніданок з 1+1".
07.05 Ситуація.
08.00 Серіал "Район Беверлі-Хілз".
09.00 Серіал "Вбивча сила-2".
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Серіал "Район Сан-Сет".
17.10 Серіал "Друзі".
17.40 Серіал "Голлівудське сафари".
18.35 Серіал "Район Беверлі-Хілз".
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Серіал "Вбивча сила-2".
21.10 Прихована камера.
21.45 "Імперія кіно" представляє. Худ. фільм "Поцілунок жартома".
23.25 Ситуація.
23.40 ТСН.
00.00 Худ. фільм "Настав час кохати".

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

"ІНТЕР"

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.
07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15, 08.35, 09.15 Ранкова програма "Новий день".
07.35 Серіал "Повітряні замки".
09.35 Сім'я від А до Я.
09.45 Елка і кореші.
09.55 Серіал "З новим щастям-2".
10.45 Клуб "Золотий гусак".
11.15 Серіал "Тінь".
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал "Даллас".
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
КАРТРК
13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал "Історія кохання".
14.00 Хіт-базар.
14.35 Телемагазин.
14.40 Крила.
15.10 Телемагазин.
15.15 Архімісто.
15.30 Оплески, оплески.
16.00 Телемагазин.
16.10 Золоте намисто Київщини.
16.45 Серіал "Історія кохання".
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

"ІНТЕР"

07.00 Новини.
18.10 Серіал "Марія Селесте".
19.05 Серіал "З новим щастям-2".
20.00 Інформаційний канал "Подорожч". "Час".
20.45 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.00 Серіал "Слід перевертня".
22.00 Серіал "Острів фантазій".
22.50 Телевізійний центр моди.
23.20 Серіал "Слід перевертня".
00.15 Подорожч. Підсумки дня.
00.30 Прогноз погоди.
00.35 Концерт "Оазис".

ІСТУ

06.00 Музичний ранок.
06.40 Хіт-парад "Російські гірки".

06.50 Хіт-парад "Гаряча сімка".
07.00 Факти.
07.02 Мультсеріал "Невгамовні".
07.25 Погода.
07.30 Плюс-мінус. Економічний вісник.
07.40 Серіал "Під сонцем Сен-Тропе".
08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.35 Худ. фільм "Медовий місяць".
10.05 Серіал "Лловізна".
10.55 Серіал "Вдова Бланко".
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
12.10 Худ. фільм "Історія мого безглуздя".
13.35 Худ. фільм "Стюарт рятує свою родину".
15.20 Мультсеріал "Невгамовні".
15.45 Мультсеріал "Чорний пірат".
16.10 Лабіринт. Телегра. Перший тур.
16.20 Серіал "Клариса все пояснить".
16.45 Лабіринт. Телегра. Другий тур.
17.00 Серіал "Під сонцем Сен-Тропе".
17.55 Серіал "Приватний детектив Магнум".
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ. фільм "Барракуда".
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.10 Худ. фільм "Гавана".
23.30 Факти. Підсумковий випуск.
23.45 Факти. Докладно.
00.00 Спорт.
00.05 Погода.
00.10 Серіал "Приватний детектив Магнум".
00.55 Плюс-мінус. Економічний вісник.
01.05 Хіт-парад "Російські гірки".
01.15 Хіт-парад "Гаряча сімка".
01.25 Музика ночі.

СТБ

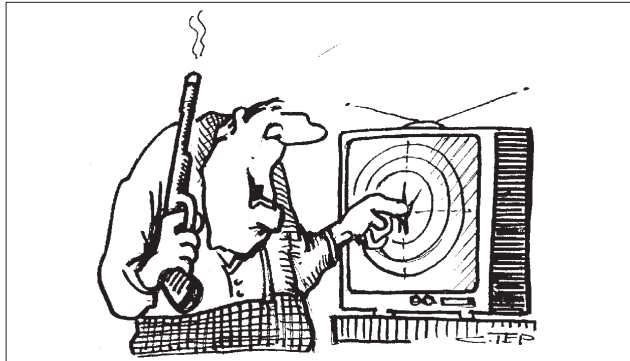
07.00 "Вікна". Столиця.
07.15 BIZ-TV.
08.00 "Вікна". Бізнес.
08.20 BIZ-TV.
08.50, 00.15 Астрологічний прогноз.
08.55, 10.30, 12.30, 14.15, 16.50 Телемагазин.
09.05 Серіал "Антонелла".
10.00 "Вікна". Опівночі.
11.00 BIZ-TV.
13.00 Серіал "Неш Бріджес".
14.00 "Вікна". Новини.
14.45 BIZ-TV.
17.30 Серіал "Петербурзькі таємниці".
18.30 "Вікна". Кримінал.
18.40 Серіал "Антонелла".
19.15 "Вікна". Столиця.
19.25 Серіал "Антонелла".
19.50 "Вікна". Новини.
20.25 Серіал "Неш Бріджес".
21.25 "Вікна". Бізнес.
21.45 Худ. фільм "Королі Мамбо".
23.45 "Вікна". Опівночі.

НОВИЙ КАНАЛ

06.00, 06.35, 08.20, 08.35, 09.05 Підйом.
06.30 Репортер.
07.00 Телепузики.
07.30 Репортер.
07.45 Мультсеріал "Злюки бобри".
08.10 Єралаш.
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.20 Серіал "Міледі".
10.00 Серіал "Нова жертва".
10.50 Худ. фільм "Чужа рідня".
12.30 Тетянин полудень.
12.50 Магазин на дивані.
13.10 Серіал "Найтмен — людина ночі".
14.00 Репортер.
14.10 "Хауз фіт" — домашній фітнес.
14.20 Серіал.
15.05 Мультсеріал "Сейлормун".
15.30 Мультсеріал "Злюки бобри".
16.00 "Єралаш".
16.25 Серіал "Прості істини".
16.50 Серіал "Плем'я".
17.20 Мультсеріал "Гробокопачі".
17.40 Худ. фільм "Бій після перемоги".
19.00 Репортер.
19.40 Серіал "Нова жертва".
20.25 Худ. фільм "Вантаж без маркування".
22.00 Репортер.
22.20 Вірка Сердючка в гостях у "Стерха".
22.25 Худ. фільм "Заміна-3".
00.00 Живий звук.
00.30 Репортер.
00.35 Серіал.
01.15 Посміхніться. Вас знімають.
01.45 Нічна зона.
03.45 Худ. фільм "Чужа рідня".
05.15 Серіал "Міледі".

ГРТ

05.00 Телеканал "Доброго ранку".
08.00 Новини.
08.15 Серіал "Повітряні замки".
09.15 "Хто хоче стати мільйонером?".
10.15 Серіал "Усі подорожі команди Кусто".
10.45 Історія одного шедевра.
11.00 Новини.
11.15 Телеканал "Добрий день".
12.05 Худ. фільм "Дон Сезар де Базан". 2 серія.
13.20 Людина і закон.
14.00 Новини.
14.20 Програма "100%".
14.45 ...До шістнадцяти і старші.
15.20 Мультсеріал "Покемон".
15.45 "Єралаш".
15.55 Серіал "Повітряні замки".
17.00 Новини.
17.25 Серіал "Усі подорожі команди Кусто".
17.55 Програма "Процес".
18.40 Худ. фільм "Круті. Смертельне шоу". 2 серія
19.45 ТРК "Ера" представляє: В

20.00 Час.
21.00 Худ. фільм "Убивство свідка".
22.30 Космос: 9 хвилин до неба.
23.00 Новини.
23.15 Серіал "Полтергейст-3".

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал "Мануела".
05.50, 06.50 Місцевий час.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.30 Відкрита митниця.
07.45 Православний календар.
07.50 Місцевий час. Чергова частина.
08.15 Худ. фільм "Одна на мільйон".
10.30 Серіал "Санта-Барбара".
11.30 Серіал "Селеста".
12.30 Нова "Стара квартира".
13.30 Що хоче жінка.
14.00 Серіал "Луїза Фернанда".
14.55 10 років "Джентльмен-шоу".
15.25 Серіал "Прості істини".
16.30 Серіал "Вічний поклик".
18.00 Серіал "Шалені гроші".
19.30 Місцевий час.
19.50 Худ. фільм "Небезпечне хобі" з циклу "Марш Турецького".
21.25 Док. серіал "Відчиніть, міліція!".
22.30 Місцевий час.
22.40 Подорожч.
22.50 Чергова частина.
23.00 Фільм-катастрофа "Падіння в хаос".
00.40 Гаряча десятка.

НТБ

05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20 Кримінал.
05.35, 07.40 Карданний вал.
05.50, 07.20, 15.30 Про запас.
06.35 До друку.
06.50 Гасить світло.
07.50 Час бика.
07.55 Серіал "Досьє детектива Дубровського".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
09.20 Серіал "Любов і таємниці Сансет Біч".
11.25 Худ. фільм "Моя Анфіса".
13.30 Подорожч натураліста.
14.00 Старий телевізор.
16.05 Серіал "Пристрасть".
17.05 О, щасливчик!
18.30 Герой дня.
18.45 Кримінал.
19.05 Серіал "Досьє детектива Дубровського".
20.15 "Жіночий погляд" О. Пушкіної.
21.50 Гасить світло.
22.00 Незалежне розслідування з М. Ніколаєвим.
23.10 Сьогодні опівночі
23.40 Час бика.
23.45 Антропология.
00.35 Серіал "За межею можливого". "Чорний дощ".

П'ЯТНИЦЯ, 6 КВІТНЯ

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.05 ТРК "Ера " представляє: "Доброго ранку, Україно!".
08.55 Одвічні істини.
09.00 Телемаркет.
09.10 Нова колекція.
09.30 Серіал "Марк Еліот".
10.30 Медичний тижневик "36,6".
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Док. фільм "Щоб горно не загасло".
11.20 Ретроспектива на Першому Національному. Георг Отс. На злами тисячоліть. Українська епоха.
11.55 Телемаркет.
12.15 "Українська душа". Творчий вечір поета В. Крищенко. Частина 2.
13.10 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.30 Док. фільм "Історія Києва". Фільм 10 — "Сходження".
15.45 На злами тисячоліть. Українська епоха.
15.50 Док. серіал "Морські легенди".
16.20 Студія "5".
17.00 Стара колекція. "Мелодії весни".
17.20 Надвечір'я.
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Ток-ринг.
19.30 Золота фортуна.
20.30 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.00 Акцент В. Лапікури.
22.10 Худ. телефільм "Останній довід королів". 3 серія. "Половання".
23.25 Телемаркет.
23.45 Хіт року.
23.55 ТРК "Ера" представляє: В

ніч на суботу з Оленою Роміною.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 Естрадна прем'єр-ліга.
11.05 Телемаркет.
11.25 Худ. телефільм "Задля Натуса". 2 серія.
12.30 Відкриваємо Біблію.
13.00 Право.
13.30 Телемаркет.
13.40 Будні.
13.55 Хіт року.
14.00 Освітній канал. Е. Сеттон-Томпсон. "Оповідання про тварин". Урок для вчителя. Здорові діти — здорова нація.

КАНАЛ "1+1"

07.00, 07.15 "Сніданок з 1+1".
07.05 Ситуація.
08.00 Серіал "Район Беверлі-Хілз".
09.00 Серіал "Вбивча сила-2".
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Парк автомобільного періоду.
16.50 Серіал "Солдати удачі".
17.50 "Імперія кіно" представляє. Худ. фільм "Експрес мільйонерів".
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Перший мільйон.
20.55 Серіал "Менті".
22.05 Без Табу з М. Вереснем.
22.50 Серіал "Удача для сміливців".
23.45 Ситуація.
00.00 ТСН.
00.20 Худ. фільм "Подорож".

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

17.00 Серіал "Під сонцем Сен-Тропе".
17.55 Серіал "Приватний детектив Магnum".
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ. фільм "Армагедон".
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.10 Худ. фільм "Мати Іоанна від янголів".
22.50 Факти. Підсумковий випуск.
23.05 Факти. Докладно.
23.20 Спорт.
23.25 Погода.
23.30 Серіал "Приватний детектив Магnum".
00.15 Плюс-мінус. Економічний вісник.
00.25 Хіт-парад "Російські гірки".
00.35 Хіт-парад "Гаряча сімка".
00.45 Музика ночі.

СТБ

07.00 "Вікна". Столиця.
07.15 BIZ-TV.
08.00 "Вікна". Бізнес.
08.20 BIZ-TV.
08.50, 00.05 Астрологічний прогноз.
08.55, 10.30, 12.30, 14.15, 16.50 Телемагазин.
09.05 Серіал "Антонелла".
10.00 "Вікна". Опівночі.
11.00 BIZ-TV.
13.00 Серіал "Неш Бріджес".
14.00 "Вікна". Новини.
14.35 BIZ-TV.
17.35 Наук.-поп. серіал "Підводна одиссея Кусто".
18.30 "Вікна". Кримінал.
18.40 Серіал "Антонелла".
19.15 "Вікна". Столиця.
19.25 Серіал "Антонелла".
19.50 "Вікна". Новини.
20.25 Худ. фільм "Таємниці Лос-Анджелеса".
22.55 "Вікна". Опівночі.
23.45 Музей Людини.
00.10 BIZ-TV. Нічний каприз.

НОВИЙ КАНАЛ

06.00, 06.35, 08.20, 08.35, 09.05 Підйом.
06.30 Репортер.
07.00 Телепузики.
07.30 Репортер.
07.45 Мультсеріал "Злюки бобри".
08.10 Ералаш.
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.20 Серіал "Міледі".
10.00 Серіал "Нова жертва".
10.55 Худ. фільм "Вантаж без маркування".
12.25 Тетянин полудень.
12.50 Магазин на дивані.
13.10 Серіал "Найтмен — людина ночі".
14.00 Репортер.
14.10 "Хауз фіт" — домашній фітнес.
14.20 Серіал.
15.05 Мультсеріал "Сейлормун".
15.25 Мультсеріал "Злюки бобри".
15.55 "Ералаш".
16.10 Серіал "Прості істини".
16.35 Серіал "Плем'я".
17.05 Мультсеріал "Гробокопачі".
17.25 Худ. фільм "Великий капкан, або Соло для кішки при ясномо місяці".
19.00 Репортер.
19.40 Аншла! Аншла!
20.45, 22.30 Худ. фільм "Москва сльозам не вить".
22.00 Репортер.
22.20 Вірка Сердючка в гостях у "Стерха".
23.55 Репортер.
00.00 "Бівіс і Батхед".
00.25 Серіал.
01.10 Худ. фільм "Великий капкан, або Соло для кішки при ясномо місяці".
02.40 Нічна зона.
04.05 Аншла! Аншла!
04.55 Серіал "Міледі".
05.35 Худ. фільм "Москва сльозам не вить".

ГРТ

05.00 Телеканал "Доброго ранку".
08.00 Новини.
08.15 Серіал "Повітряні замки".
09.15 Худ. фільм "Круті. Смертьєне шоу". 2 серія.
10.10 Серіал "Усі подорожі команди Кусто".
10.40 Історія одного шедевра.
11.00 Новини.
11.15 Телеканал "Добрий день".
12.00 Худ. фільм "Подорож мсьє Перриона".
13.25 Сміхопанорама.
14.00 Новини.
14.20 Худ. фільм "Ангар 18".
15.50 "Ералаш".
15.55 Серіал "Повітряні замки".
17.00 Новини.
17.25 "З легким паром!".
17.55 Рятувальники. Екстрений виклик.
18.30 "Смачні історії".
18.40 Поле чудес.
19.45 На добраніч, діти!
20.00 Час.
20.55 Худ. фільм "Життя удалося".
22.55 Нічні новини.
23.10 Худ. фільм "Спадкоємець".

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті.
05.15 Серіал "Мануела".
05.50, 06.50 Місцевий час.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.30 Тисяча і один день.
07.45 Православний календар.
07.50 Місцевий час. Чергова частина.
08.15 Худ. фільм "Небезпечне хобі" із циклу "Марш Турецького".
10.30 Серіал "Санта-Барбара".
11.30 Серіал "Селеста".
12.30 Нова "Стара квартира".
13.30 Що хоче жінка.
14.00 Серіал "Луїза Фернанда".
14.55 Худ. фільм "Загублений світ. Новий Камелот".

16.30 "Фитиль".
16.40 Концерт, присвячений Дню працівника прокуратури.
18.00 Серіал "Шалені гроші".
19.30 Місцевий час.
19.50 Худ. фільм "Не будіть собаку, який спить".
22.20 Худ. фільм "Вирок часу".
00.10 Худ. фільм "Декалька любовних історій".
01.55 Чергова частина.

НТБ

05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20 Кримінал.
05.35, 07.40 Карданний вал.
05.50, 07.20 Про запас.
06.35 До друку.
06.50 Гасить світло.
07.50 Час бика.
07.55 Серіал "Досьє детектива Дубровського".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
09.20 Серіал "Любов і таємниці Сансет Біч".
11.25 Худ. фільм "Без права на провал".
13.30 Фільм про фільм. "Шанувальник".
14.00 Старий телевізор.
15.30 Вулиця Сезам.
15.55 Серіал "Пристрасть".
16.55 Серіал "Поліцейська академія".
18.35 Глас народу.
20.05 О, щасливчик!
21.50 Гасить світло.
22.05 Професія — репортер.
22.25 Худ. фільм "Повелитель ілюзій".
00.35 Теніс. Кубок Девіса. Швеція — Росія.

СУБОТА, 7 квітня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

07.25 Анонс.
07.30 ТРК "Ера" представляє: "Доброго ранку, Україно!".
08.50 Телемаркет.
08.55 Вас вітає гуморист М.Риба.
09.00 В гостях у Дрьоми.
09.30 Естрадна прем'єр-ліга.
10.00 Пригорща.
11.00 Нова колекція.
11.30 Телекрасуня.
11.45 Дитяча лінія.
12.00 УТН. День.
12.15 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
12.20 Концерт народної артистки України Р.Кириченко.
12.40 Гандбол. Кубок Кубків. Півфінал. "Мотор (Запоріжжя) - "Сілкутуб" (Залеу, Румунія).
14.00 Classic-прем'єр з Тетяною Міленіною.
14.30 Надвечір'я.
15.00 УТН. День.
15.15 Не все так погано...
15.45 Реліквії та храми України.
15.50 Польова пошта пам'яті.
16.25 Ретроспектива на Першому Національному. Серіал "Палетт". Ле Лорен.
17.00 Серіал "Служба порятунку 911".
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Вікно в Америку.
18.55 Футбол. Чемпіонат України. "Динамо" (Київ) — "Шахтар" (Донецьк).
20.50 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Світ спорту.
22.00 Телефортунa.
22.40 Світ спорту. Футбол. XVII тур чемпіонату України у вищій лізі.
22.50 Концерт в "Олімпії". Жюльєт Греко.
23.45 Нічний канал ТРК "Ера".

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.15 Хіт-новини.
10.40 Резонанс.
11.00 Модний час.
11.30 Чітко і ясно.
12.00 Надзвичайна ситуація.
12.30 Милосердя.
12.50 Людина і закон.
13.20 Олімпійська панорама.
14.00 Блок суспільного телебачення.

КАНАЛ "1+1"

07.00 Парк автомобільного періоду.
07.30 Серіал "Лессі".
08.00 Перший мільйон.
08.50 Рецепти веселих кухарів.
09.25 Повне мамаду.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
15.00 Навколо світу.
15.55 Серіал "Менти".
15.55 "Зіпсований телефон".
17.00 "Імперія кіно" представляє. Худ. фільм "Кручені сходи".
18.40 Планета КВН.
19.20 ТСН.
19.55 Серіал "Марш Турецького".
21.35 Серіал "З привітом із Шанхаю".
22.30 Худ. фільм "Безстрашні вбивці вампірів".
00.10 Парк автомобільного періоду.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КДРТРК

07.00 За київським часом.
07.30 Історія однієї картини.
07.45 Естафета.
08.00 Пані, панночка, панянка.
08.15 Все про землю.
08.25 Торговий ряд.
08.30 На ранковому прийомі.

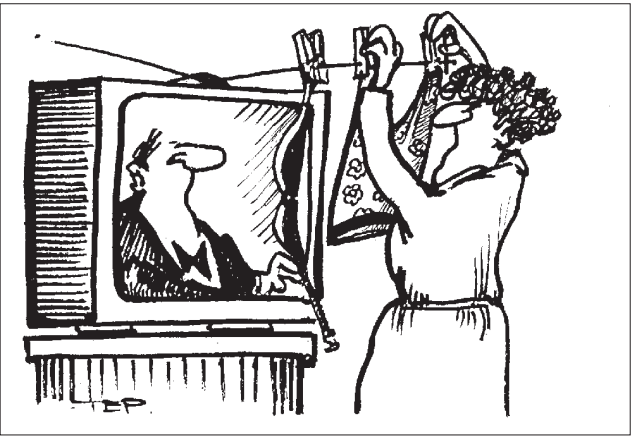
"ІНТЕР"

09.00 Інтеранонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Серіал "Друга Земля".
10.00 "Бадьорого ранку!".
10.30 Не час.

10.50 Смак.
11.10 Маски-шоу.
11.35 Музичний кіоск О.Гончаренка.
12.05 Худ. фільм "Прерія".
13.50 Вчасно.
14.05 Життя тварин.
14.35 Серіал "Світ сафари".
15.25 Серіал "Азіатки Пітера Бенчлі".
16.15 Комунальна квартира.
16.25 Худ. фільм "Неймовірні пригоди Білла і Теда".
17.55 Особливості національного застілля.
18.20 Великі сищики. "Криза особистості".
19.50 Національна лотерея.
20.00 Інформаційна програма "Подорожі".
20.20 N-кілометр.
20.35 "Час".
21.05 Інтерспорт.
21.10 Прогноз погоди.
21.15 Хіт тижня. Худ. фільм "Харлей Девідсон та ковбой Мальборо".
23.05 Серіал "Угода Шеннона".
23.45 Нічний сеанс. Худ. фільм "Польська красуня".
01.30 Пропаганда.

ІСТУ

07.00 Факти.
07.05 Перехрестя.
07.35 Погода.
07.40 Серіал "Воїн в золотому кімоно".
08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
08.25 Серіал "Під сонцем Сен-Тропе".
09.20 Худ. фільм "В далекому плаванні".
10.50 Худ. фільм "Армагедон".
12.30 Худ. фільм "Весна".
14.15 Серіал "Людина-невидимка".
15.10 Серіал "Банка коміксів".
15.35 Серіал "Чаклун".
16.25 Серіал "Ціна багатства".
17.20 Худ. фільм "Маєрлінг".
19.30 Худ. фільм "Самозванка".

21.00 Погода.
21.05 Худ. фільм "Підземелля відьом".
22.30 Насправді.
22.55 Худ. фільм "Втеча із Зони 14".
00.30 Хіт-парад "Гаряча сімка". Підсумки тижня.
01.00 Музика ночі.

СТБ

08.05, 10.20, 01.20 Астрологічний прогноз.
08.10 BIZ-TV.
09.00 Новини для родини.
10.00 Ви практично здорові.
10.35 Музей Людини.
11.00 Наук.-поп. серіал "Підводна одиссея Кусто".
11.55 М-стиль.
12.35 Лабораторія малого бізнесу.
13.10 BIZ-TV.
14.45 Торгова марка "Стерх" представляє...
15.00 Телемагазин.
15.30 BIZ-TV. Кращі хіти XX століття.
16.30 "Вікна". Спорт.
17.00 Мультфільм "Дива Ісуса".
18.00 Сеанс одночасної гри.
19.00 "Вікна". Новини.
19.15 Худ. фільм "Час убивати".
21.55 Худ. фільм "Танго на площі перед палацом".
23.20 Худ. фільм "Втрата".

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Мультфільми.
08.35 Мультсеріал "Бридке каченя".
09.35 Серіал "Таємничий світ Алекс Мак".
10.00 Серіал "Таємничий острів".
10.30 Зх4. Найкумедніше домашнє відео.
10.55 "Хауз фіт" — домашній фітнес.
11.10 Новий елемент.
11.40 Худ. фільм "Старик Хоттабич".
13.05 Репортер.
13.30 Худ. фільм "Панночка-селянка".
15.25 Худ. фільм "Повернення резидента". 1 серія.
16.35 Спецрепортаж.
17.00 Футбол. Англійська Прем'єр-ліга.
19.00 Репортер.
19.25 Худ. фільм "Весна на Зарічній вулиці".
21.15 Худ. фільм "Закусочна на колесах".
23.05 Вірка Сердючка в гостях у "Стерха".
23.10 Серіал "Голод". 1 серія.
23.45 Серіал "Едем". 1 серія.
00.15 Худ. фільм "Весна на Зарічній вулиці".
01.45 "Бівіс і Батхед".

02.10 Нічна зона.
03.30 Худ. фільм "Закусочна на колесах".
05.10 Худ. фільм "Панночка-селянка".
07.00 Живий звук.

ГРТ

07.00 Новини.
07.15 Програма "100%".
07.40 Мультфільм "Василиса Микулишна".
07.55 Серіал "Альф".
08.25 Грай, гармонь улюблена! Новини.
09.00 "Смак".
09.30 Сміхопанорама.
10.10 Худ. фільм "Любов за замовленням".
11.40 Здоров'я.
12.20 "Щоб пам'ятали...".
13.00 У світі тварин.
13.40 Історія одного шедевра. Російський музей.
14.00 Новини.
14.10 Серіал "Китайський городовий".
15.05 Мультсеріал "Усе про Міккі Мауса".
15.35 "Син полку". Спецрепортаж.
16.00 Футбол. Чемпіонат Росії. "Спартак" (Москва) — "Ротор" (Волгоград). У перерві — вечірні новини.
18.05 Худ. фільм "Криза особистості".
20.00 Час.
20.40 Худ. фільм "Харлей Девідсон і ковбой Мальборо".
22.35 "Іванушки Int. у "Олімпійському". Ювілейний концерт.
00.50 Худ. фільм "Нещасливий випадок".

РТР

06.30 Діалоги про риболовлю.
06.55 Худ. фільм "Підкидьок".
08.10 Золотий ключ.
08.30 Телепузики.
09.00 Доброго ранку, країно!
09.45 Телегра "Сто до одного".

12.15 Сільський час.
13.05 "Саме той" про себе...
13.35 Клуб "Суперкниги".
14.00 Мультфільм на замовлення.
15.00 УТН. День.
15.15 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
16.10 "Майстри живопису". Михайло Врубель.
16.25 Перехрестя.
16.45 Нова колекція.
17.00 Серіал "Служба порятунку 911".
18.00 УТН. Вечір.
18.15 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
18.20 Бути жінкою.
18.50 Хокей. Тиждень НХЛ. "Піттсбург" — "Філадельфія".
20.10 7 днів. Світ.
20.40 Вечірня казка.
21.00 7 днів.
22.05 Худ. телефільм "Останній довід королів". 4 серія. "Тривога".
23.25 Хіт року.
23.35 Футбол. Англійська Прем'єр-ліга. Центральний матч туру.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.15 Реальний сектор.
10.45 "Золота фортуна".
11.45 Клуб-700.
12.15 Захист.
12.35 Бізнес і влада.
13.05 Відкриваємо Біблію.
13.30 Всеукраїнський фестиваль майстрів мистецтв та народної творчості "Таланти твої, Україно".
"Духовний скарб Галичини".

КАНАЛ "1+1"

07.00 Бокс. Бій за звання чемпіона світу за версією WBO. Насім Хамед — Марко Антоніо Барера.
08.00 Комедійний квартет.
08.35 Біла ворона.
09.10 Лото-забава.
10.00-15.00 Програми УТ-2.
15.00 Бокс. Бій за звання чемпіона світу за версією WBO. Насім Хамед — Марко Антоніо Барера.
16.25 СВ-шоу.
17.20 "Імперія кіно" представляє. Худ. фільм "Приречений на самотність".
18.50 Мамаду.
19.30 ТСН-епіцентр.
20.05 "Імперія кіно" представляє. Худ. фільм "Вершина світу".
21.55 Таємничі історії Д. Харитоновна.
22.30 Фонтан-клуб. Л. Аганезов.
23.05 "Аргумент кіно" представляє. Худ. фільм "Чуже золото".

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КДРТРК

07.00 Це твій дім.
07.30 На своїй землі.
08.00 Недільні зустрічі.
08.30 Інтер'єр.

"ІНТЕР"

09.00 Інтеранонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Серіал "Капітан Сіміан та космічні мавпи".
09.35 Прокинься і співай!
10.20 Ук-енд.
10.55 Кароке на майдані.
11.20 Смачно з Борисом Бурдою.
11.50 Мелорама.
12.20 Доки всі вдома.
12.50 Показуха.
13.20 Планета Здоров'я.
13.50 Серіал "Світ сафари".
14.40 Н.Вашмет у програмі "Жіночі історії".
15.10 Випадковий свідок.
15.40 Худ. фільм "Пастка для дикої кішки".
16.50 Брейн-ринг.
17.40 Сміхопанорама.
18.05 Худ. фільм "Авантюристи".
20.00 Інформаційно-аналітична програма "Подорожі тижня".
20.45 Прогноз погоди.
20.50 Дженгльмен-шоу.
21.30 Худ. фільм "База-2".
23.20 Спорт-тайм.
23.50 Серіал "Місія здійснена".
00.40 Худ. фільм "Жінка-мавпа".

ІСТУ

07.00 Хіт-парад "Гаряча сімка". Підсумки тижня.
07.30 Насправді.
07.55 Погода.
08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
08.01 Не близький світ. Мандрівки з О.Москальцем.
08.35 Серіал "Людина-невидимка".
09.30 М-Файли. Музична програма.
10.00 Худ. фільм "Самозванка".
11.30 В недільний полудень. Ретро-музика за вашими листами.
12.00 Худ. фільм "Підземелля відьом".
13.25 Мультфільм "Аладдін".
14.15 Серіал "Воїн в золотому кімоно".
15.05 Серіал "Банка коміксів".
15.20 Серіал "Чаклун".
16.10 Серіал "Ціна багатства".
17.05 Худ. фільм "Зло під сонцем".
19.00 Свобода слова. Аналітичний тижневик.
20.00 Македонія. Спеціальний репортаж.
20.25 Худ. фільм "Наша людина в Сан-Ремо".
22.10 Погода.
22.15 Худ. фільм "Вбивче літо".
00.30 Хіт-парад "Російські гірки". Підсумок тижня.
01.00 Музика ночі.

СТБ

08.05, 23.25 Астрологічний прогноз.
08.10 BIZ-TV.
09.00 Новини для родини.
10.00 Мультфільм "Дива Ісуса".
11.00 "Вікна" у світ.
11.30 Імпреза.
12.00 Лабораторія малого бізнесу.
12.15 Док. фільм "Як перетворити ремонт на задоволення".
12.40 BIZ-TV.
14.10 Торгова марка "Стерх" представляє...
14.25 Телемагазин.
15.05 Зелена зона.
15.35 Ні пуху ні пера.
16.00 Італійський футбол. Серія "А". Центральний матч туру.
17.55 Автостиль.
18.15 Медіа-клуб.
18.50 Худ. фільм "Звільніть Біллі".
20.45 Бізнес-студія.
21.30 Італійський футбол. Серія "А". Центральний матч туру. У перерві — Астрологічний прогноз.
23.30 Худ. фільм "Грішники".

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Мультфільми.
08.35 Мультсеріал "Бридке каченя".
09.35 Серіал "Таємничий світ Алекс Мак".
10.00 Серіал "Таємничий острів".
10.30 "Зх4". Найкумедніше домашнє відео.
11.05 Посміхніться. Вас знімають.
11.35, 12.55 Світ індійського кіно.
12.30 Запитайте у лікаря.
13.55 Репортер.
14.10 Худ. фільм "Червоні вітрила".
15.40 Худ. фільм "Повернення резидента". 2 серія.
16.50 Худ. фільм "Приголомшуючий Берендєв".
18.05 Серіал "Горець".
19.00 Репортер.
19.30 Худ. фільм "Няньки".
21.05 Худ. фільм "Круті: смертельне шоу".
22.55 Вірка Сердючка в гостях у "Стерха".
23.00 Футбол. Англійська Прем'єр-ліга.
00.40 "Машини часу" — 30 років. Концерт у Києві.
01.30 Худ. фільм "Червоні вітрила".
02.55 Худ. фільм "Круті: смертельне шоу".
04.35 Худ. фільм "Музична історія".

ГРТ

06.45 Слово пастиря. Митрополит Кирило.
07.00 Новини.
07.10 Служу Росії!
07.40 Мультсеріал "Чип і Дейл".
08.05 Ранкова зірка.
09.00 Новини.
09.10 "Непугні замітки" із Дм.Криловим.
09.30 Поки всі вдома.
10.10 КВН-2001.
12.10 Ранкова пошта.
12.40 Клуб мандрівників.
13.15 "Эх, Семенівна!".
14.00 Новини.
14.10 Серіал "Китайський городовий".
15.05 Мультсеріал "Гуфі і його команда".
15.35 Розумниці і розумники.
16.00 Жива природа.
17.00 Новини.
17.20 Худ. фільм "Жіноча власність".
19.15 Худ. фільм "Кінець світу".
21.30 Часи.
22.45 "На футболі" з В. Гусєвим.
23.25 Худ. фільм "Птаха".

РТР

06.30 Фільм-казка "Садко".
08.00 Російське лото.
08.40 ТБ "Бінго-шоу".
09.35 Доброго ранку, країно!
10.05 "Аншлаг".
11.00 Містечко.
11.30 Велика країна.
12.10 Парламентський час.
13.00 Вісті.
13.20 Діалоги про тварин.
14.20 Навколо світу.
15.25 Два роялі.
16.20 Сам собі режисер.
17.00 Дзеркало.
18.00 Худ. фільм "Ас".
19.50 Худ. фільм "Не клей дурня".
21.55 Бокс. Чемпіонат Росії. Фінальні бої.
23.15 Вечір, присвячений 70-річчю М. Горбачова.

НТБ

07.00, 09.00, 11.00, 15.00 Сьогодні.
07.15 Худ. фільм "Воротар".
09.15 Худ. фільм "Парашутисти".
11.25 Депресія.
11.45 Серіал "Візит до Мінотавра".
13.20 "Обличчя кавказької національності". Фільм О. Тихомирова.
14.00 Третій тайм.
15.35 Подорожі натураліста.
16.10 Великі батьки.
16.50 Серіал "Поліцейська академія".
18.00 Підсумки.
19.45 Дяльки.
20.00 Серіал "Вулиці розбитих ліхтарів". "Лядечка".
21.25 Худ. фільм "Звичайні люди".
23.50 Футбольний клуб представляє Лігу чемпіонів.
00.30 Теніс. Кубок Девіса. Швеція — Росія.

У програмі можливі зміни.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Свій хліб до чаю з варенням

Анатомія інвестицій

— Ми не хочемо мати справу з інвесторами, хай до нас і не ідуть, — це була перша фраза, яку я записав на диктофон під час зустрічі з головою правління ВАТ «Червонський цукровик» Володимиром Самусем.

Погодьтеся, це не могло не заінтригувати. Сьогодні скрізь тільки й чути про необхідність інвестицій та про те, як залучити інвесторів. Чому ж керівник цукрозаводу, що в селищі Червоному Андрушівського району Житомирщини, вирішив інакше?

— Це не імпульсивне судження, — підкреслив Володимир Леонідович. — Ми все вираховували на засіданні правління. Мало того, це не тільки наша позиція. Коли під час зустрічі в національній асоціації, що об'єднує виробників цукру, мої колеги з інших регіонів довідалися про це, то підходили до мене, розпитували, як і що, і казали: ми теж хочемо відбитися від інвесторів.

Невже «Червонському цукровику» не потрібне вливання свіжих коштів?

— Приїздили до нас «нові українці», пропонували себе в ролі інвесторів. Я запитував: а ви з господарствами Козятинського району сусідньої Вінниччини працюватимете, щоб вони більше цукрових буряків вирощували й до нас везли? Дивувало їх таке запитання, бо навіть не знали, що саме від цього передусім залежить стан справ на підприємстві.

Коротко позицію керівника цукрозаводу можна викласти так. Чого хоче інвестор? Якнайменше вкласти і якнайшвидше мати віддачу. А ще — контрольний пакет акцій. Статутний фонд «Червонського цукровика» — 98 тисяч гривень. Як легко можна перестати бути власником... А тоді все залежатиме від ласки інвестора. Добре, якщо він, приймаючи рішення, думатиме про перспективи колективу, його інтереси. А якщо тільки про власні?

За прикладом далеко ходити не треба. Колись у Червоному був цукрокомбінат, який об'єднував цукрозавод і бурякорадгосп. На їх основі створено два відкриті акціонерні товариства. Контрольний пакет у ВАТ «Червонське» потрапив до людей, в яких своїх

інтереси, тож виникла парадоксальна ситуація: колишній бурякорадгосп узагалі не вирощує цукрових буряків.

На роздуми членів правління «Червонського цукровика» наштовхнула і доля деяких заводів України, які після приходу «інвесторів» перестали працювати.

До того ж саме в розширенні сировинної бази бачить він ключ до розв'язання проблем, що стоять перед цукрозаводами. Минулого сезону підприємство виробляло цукор 36 діб. Це дало змогу вперше за останні роки одержати прибутку, хай поки що й невеликий (з плюсом спрацювали тільки два цукрозаводи області). Якщо властє завезти стільки коренів, щоб довести переробний сезон до 80 діб, можна буде міцно стояти на ногах.

На заводі не сумніваються, що господарства посиють цього року буряків значно більше, ніж у минулому. Бо розраховалися з ними цукром, ще й борг за 1999 рік повернули. А коли приймали буряки, не намагалися нажитися, штучно занижуючи цукристість. Тож і вийшло, що буряки (і за фактичним виходом з

них цукру також) — одні з найсолодших в Україні. Під наступний урожай уже передали господарствам більш як на мільйон гривень насіння та пального, а ще ж будуть і засоби захисту. Упевнені, що в кілька разів мають зрости площі під буряками в особистих підсобних господарствах. Бо згадують ентузіазм жінок та їхні слова: «Якби знала, що отак привезу корені й того ж дня видадуть цукор, та ще й півтонни — значно більше посіяла б». Плюс до цього самі працівники заводу вирощують для себе сировину на орендних у господарствах землях — цього року власною технікою засіють, оброблять і зберуть на 760 гектарах. Усе мають найсучасніше — культиватор «Європак», сівалку, бурякозбиральні комбайни.

А головний інженер Леонід Скобель, щоб підкріпити аргументи фактами, показав, як ощадливо, рахуючи кожен гривню, тут і в скрутні дев'яності тривала реконструкція підприємства. Один тільки приклад. Фільтрпреси (а від них великою мірою залежить вихід цукру) не шукали по закордонах, бо за 20 кілометрів бердичівський «Прогрес»: показники його обладнання такі ж, а дешевше, та ще й гарантія обслуговування.

...А знаєте, ще звідки оптимізм цукровиків? Ім списують ті борги, які ще з часу гіперінфляції тягнули до боргової ями. От вони й переконали: якщо підходити зважено, головним інвестором може стати рядовий українець. Той самий, що вранці чай з цукром чи варенням п'є.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Інформація до роздумів Цукор варитимуть не всі

Торік з 192 цукрових заводів, які надають робочі місця тисячам працюючих та опікуються дитсадками, лікарнями та іншими соціальними об'єктами, що «при трубі», запускалися тільки 147. У середньому кожне з підприємств працювало 34 дні. Лише у 42 цукроварень сезон тривав більш як 50 діб — саме стільки заводу потрібно пропрацювати, щоб виробництво було рентабельне.

Нинішнього року, вважають в асоціації «Укрцукор», димитимуть труби, в кращому разі, на сотні підприємств. Іншим, щоб не збільшувати борги, доведеться віддати свою бурякову зону сильнішому.

Галина КВІТКА.

Лікування без ліків. Для більшості українських хворих такий метод залишається недосяжним

Немає абсолютно здорових людей — це неостежені, жартують лікарі. Кому з вас, шановні читачі, не знайома така ситуація: з кожним відвідуванням поліклініки записів у картці більше, а здоров'я меншає. І мимоволі мрієш про такий метод лікування, який борює б із хворобою і не мав побічних наслідків, впливав би на організм у цілому, а не на окремі органи, нарешті, який не вивертає би кишені пацієнта до останку...

Між іншим, така медицина є і успішно застосовується ось уже понад десять років — це безмедикаментозний метод мікрохвильової резонансної терапії. Розробку методу в 1986 році було доручено науково-дослідному центру «Відлуг», створеному за рішенням Президії Академії наук і Держкомітету з науки і техніки СРСР. Керівником центру було призначено Сергія Пантелеймоновича Сітька.

Українські дослідники з «Відлугу» розробили абсолютно новий науковий напрям — фізику живого. Результати роботи цієї групи вчених виявилися такі важливі, що опинилися в центрі уваги І Всесоюзного симпозіуму з міжнародною участю «Фундаментальні і прикладні аспекти застосування міліметрового електромагнітного випромінювання в медицині», який відбувся в Києві у травні 1989 року. Ось яку оцінку новому методу дали іноземні вчені — члени експертної комісії: «Одержані на високому професійному рівні дані фундаментальних досліджень у галузі фізики живого дали підстави для розробки нового підходу до відновлення порушених функцій організму при деяких патологічних станах... Результати клінічної апробації виявили його високу ефективність. Це дає змогу висловити думку про створення нового перспективного напрямку в медицині — мікрохвильової резонансної терапії».

Тоді ж, у 1989-му, з'явився наказ міністра охорони здоров'я УРСР «Про впровадження методу мікрохвильової резонансної терапії в лікувальних закладах УРСР». Документ передбачав створення кабінетів МРТ у кожній області та десятки таких кабінетів у Києві, навчання лікарів, видання методичної літератури з питань застосування нового методу. Здавалося б, на відкриття в Україні чекала непогана перспектива, але... Сьогодні, дванадцять років потому, змушені констатувати: широкого розповсюдження мікрохвильова резонансна терапія не одержала.

З одного боку, можна це пояснити збігом обставин, пов'язаних із розпадом великої держави. Але хіба політичні зміни можуть зменшити значущість наукового відкриття? Гадаю, що ні. Тоді чому продумана і своєчасна програма розвитку МРТ в Україні не виконана?

Заради справедливості варто відзначити, що завдяки окремим ен-

тузістам, які підтримали новий метод лікування, частина пацієнтів таки змогла відчувати на собі переваги МРТ. Ще у 1994 році на базі асоціації «Темп», яку очолює академік Української технологічної академії Микола Казаков, було створено Госпіталь Сітько МРТ. За цей час заклад зміг прийняти понад 9 тисяч пацієнтів, при цьому ефективність лікування захворювань становила від 75 до 90 відсотків. Мікрохвильова резонансна терапія виявилася ефективною медичною технологією під час лікування багатьох захворювань, у тому числі важковихікових.

В асоціації «Темп» розроблено і налагоджено випуск лікувально-діагностичного комплексу «РЕМЕГ», з допомогою якого досліджується стан організму і обирається метод лікувального впливу. Захищений патентами України та Росії, цей комплекс став основою кабінету МРТ нового покоління. Такими кабінетами донецький госпіталь оснастив лікувальні заклади інших міст області — Костянтинівки, Мар'їнки, Жданівки, Маріуполя, Вугледара, Добропілля, Красноармійська. Причому донецчани не обмежуються лише постачанням апаратури, а й беруться навчати фахівців, які на ній працюватимуть.

Із часу відкриття метод МРТ завоював чимало прихильників — і серед пацієнтів, і серед медиків. Але парадокс: медицина, яка ось уже понад десять років успішно виловлює людей, запатентована в Китаї, Сполучених Штатах, Аргентині, Югославії, Бельгії та інших країнах, досі не отримала визнання на офіційно-чиновницькому рівні! Програмі розвитку МРТ, розроблену ще в 1989-му, просто забуто (хоча документ ніхто не відміняв). Не встановлено необхідних ділових контактів із закладами традиційної медицини. Навіть спеціальність «лікар квантової медицини» в Україні відсутня.

Отже, хворі люди позбавляються права самим обирати між наявними нині методами лікування. Чому? Так само незрозуміло, що пріоритет у розвитку віддається медицині традиційній, хоча, за логікою, громадянин, який сплачує податки, повинен мати рівну можливість скористатися й іншими методами лікування. Нарешті, чому справа надання мешканцям невеликих міст і сільських районів сучасної медичної допомоги, якою є МРТ, досі залишається справою окремих ентузіастів і не зустрічає підтримки з боку держави?

До донецького Госпітально Сітько МРТ ідуть звідусіль. Звідти, куди за дванадцять років безмедикаментозне лікування так і не дійшло. Ідуть, бо тут хворим справді допомагають. Але державні люди від медицини цього, схоже, не помічають. Чи не хочуть помічати?

Ліна КУЩ.

Колонка оглядача

Очікування прогресу за старим стилем

Цього року ми якось непомітно відзначили 140-річчя скасування кріпацтва (проголошено маніфестом російського імператора Олександра II від 19 лютого 1861 р.). А ось наближається ще одна дата, правда, не кругла: 31 березня (за старим стилем) 1856 р. після закінчення Кримської війни імператор сказав свою знамениту фразу: «Краще зверху, ніж знизу!» До маніфесту лишалось ще п'ять років.

Як бачимо, не поспішали. А потім — пішло-поїхало! Протягом 1861—66 рр. в імперії здійснено реформу суду (введено змагальний процес з участю адвоката і прокурора, створено інститут присяжних), утворено земства — органи самоуправління. У 1874 р. проведено останню з реформ — військову (заміна рекрутства загальною військовою повинністю).

Звісно, у нас є спокуса, нехай і за старим стилем, порівняти те десятиліття з нашим нинішнім. Тим більше що тоді 42 відсотки українців були кріпаками (проти 35 — загалом по імперії). Кріпаки становили понад половину населення у Київській, Волинській і Подільській губерніях і приблизно третину — у Чернігівській, Полтавській і Катеринославській. Лише у Херсонській губернії їх було небагато (8 відсотків). Волю і землю ці люди отримали не на найкращих умовах: за землю селяни мусили сплачувати компенсацію грошима або відробляти повинності. Сплату компенсації розтягнуто на 48 років! Ціну землі свідомо завищено, тож селянству довелося заплатити поміщикам на 50% більше її справжньої вартості. Нарешті, цілі категорії кріпаків взагалі не одержали землі. Реформа 1861 р. породила сильний голод на землю. У результаті аграрне перенаселення стало однією з найхарактерніших ознак українського села у пореформені десятиліття. Нині можемо втішати себе хіба що тим, що нам це не загрожувало!

Легко бути розумним заднім числом. Тож краще поглянути, як тодішні сподівання та реалії усвідомлювалися сучасниками подій. Через три роки після реформи один з них писав: «Когда готовилась великая реформа нашего времени — освобождение 20 миллионов крепостного народа, каких предсказаний мы не слышали! Одним снилась мрачная картина хаотического брожения страстей в младенствующем народе, лишенном отеческого руководства помещиков; другим, напротив, грезилося, что юный народ, освобожденный из цепей личной зависимости, бодро бросится вдогонку за историей, опередившей его века на два, и разом достигнет крайнего благополучия! Время, между тем, шло, а младенствующий народ вел себя с удивительным тактом, понимая волю по-своему. Предсказания пессимистов не сбылись — мрачная картина не состоялась. Но не сбылись и предчувствия оптимистов — народ не стал шагать через века, просто занялся своим крестьянским делом по поговорке: тише едешь — дальше будешь, вовсе не заботясь о том, что это ужасно компрометирует его непочатые юные силы. Иначе и быть не могло: прогресс на то и прогресс, чтобы подчиняться законам постепенности...»

Ці слова належать нашому співвітчизнику Леонідові Глібову. Дуже цікаво сказано, хоч Глібов і помилявся, бо спершу блискуче справдилися пророцтва оптимістів, а трохи згодом і пророцтва песимістів. Бо та реформа (читай — «переділ власності») була не для всіх рівносправедливою, і в тім є урок для наших часів.

Дарина КОРНІЄНКО.

■ Фотофакт

У Гуляйполі (Запорізька область) серед шанувальників книги дуже популярна районна бібліотека.

Фото Бориса ДВОРНОГО.

ЗАТ «Київський клінічний госпіталь медичної корпорації «Укртатнафта»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 31 травня 2001 року о 10.00 за адресою: м. Київ, вул. Госпітальна, 18. Клініка нейрохірургії та неврології, аудиторія № 1.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про фінансово-господарську діяльність Товариства за 2000 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії Товариства.
3. Звіт Спостережної ради Товариства.
4. Визначення шляхів використання прибутку за 2000 рік.
5. Затвердження Програми розвитку Товариства і плану роботи на 2001 рік.
6. Вибори Голови Правління Товариства.

Реєстрація учасників зборів з 9.00 до 10.00 за місцем проведення зборів.

Для участі у зборах акціонерам необхідно мати:

- для фізичних осіб — паспорт або інший документ, який посвідчує особу;
- для уповноважених осіб фізичних або юридичних — паспорт (або інший документ, який, посвідчує особу) та належним чином оформлене доручення згідно чинного законодавства.

Довідки за телефоном: (044) 252-83-79.

Правління.

УВАГА! ВІДТЕПЕР ПРОДАЖ ТА БРОНЮВАННЯ КВИТКІВ ЗА НОВИМ ТЕЛЕФОНОМ

(044) 461 5050

www.ukraine-international.com

Підприємство №002 від 27.07.98 р. ТОВ «Україна Інтернаціонал»

Міжнародні Авіалінії України
Ukraine International

Шановний акціонер!

ВАТ «Плодоовочпром» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 26 квітня 2001 року об 11.00 за адресою: м. Київ-1, вул. Грушевського, 10.

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність товариства за 2000 рік та основні напрями роботи у 2001 році.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження річного звіту та балансу товариства за 2000 рік.
4. Затвердження планових нормативів розподілу прибутку на 2001 рік.
5. Внесення змін та доповнень до статуту товариства.

Реєстрація учасників зборів з 9.00 до 10.30 за місцем проведення зборів.

При собі мати паспорт або документ, який посвідчує особу, представникам — паспорт і доручення з повноваженнями.

Телефони для довідок: (044) 293-15-46, 293-20-85.

Правління ВАТ «Плодоовочпром»

Арбітражний суд Львівської області (79000, м. Львів, вул. Личаківська, 81 порушив справу № 7/34-23/25) про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю фірми «Квантор», місцезнаходження якого: м. Львів, вул. Морозна, 14, р/р 26006301410378 у Львівському центральному відділенні Промінвестбанку України, МФО 325633, ЄДРПОУ 13799335.

Розпорядником майна призначено Боброва Володимира Рашидовича (ліцензія № 000040 від 31.12.99 р., тел. (0322) 72-36-63).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Українсько-латвійське товариство з обмеженою відповідальністю та іноземними інвестиціями «**Стілекс**», зареєстроване Дніпропетровською РДА 08.06.1999 р. (код ЄДРПОУ 30425757, юр. адреса: Дніпропетровська обл., Дніпропетровський р-н, смт Ювілейне, вул. Теплична, буд. 23) оголошує про прийняття загальними зборами учасників рішення про ліквідацію товариства.

Претензії приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення. Тел.: 8 (0562) 37-45-07.

Арбітражний суд Донецької області (83048, г. Донець, ул. Артема, 157) по делу № 5/121/Б постановив рішенням от 26.02.2001 г. признал банкротом ОАО Горловский завод «Стройдеталь» (84601, Донецкая обл., г. Горловка, ул. Ал. Матросова, 3, код ОКПО 01235461, р/с 26001301550115 в центр. гор. отделение АК Промышленно-Инвестиционного банка г. Горловка).

Открыта ликвидационная процедура. Ликвидатором назначен Миронов И. Н., лицензия № 234 от 24.11.2000 г. (83048, г. Донець, ул. Артема, 114, корпус 5, каб. 207. Тел. (062) 381-34-13).

Дочернее предприятие «Производственно-финансовый центр» открытого акционерного общества «Никитовский ртутный комбинат», почтовый адрес: 84635, г. Горловка, Донецкой области, ул. Вознесенского, 20, признано банкротом по определению арбитражного суда Донецкой области от 06.10.2000 г.

Определением от 22.01.2001 г. открыта ликвидационная процедура по делу о банкротстве № 5-113Б. Ликвидатор — Дьяченко Александр Дмитриевич, номер лицензии 000233 (г. Донецк-100, ул. Набережная, 117а, кв. 19). Телефон № 8(062) 381-76-10.

Центр Комерційного Права

Deloitte Touche Tohmatsu

конкурс на посаду
ДИРЕКТОРА ЦЕНТРУ
— вища юридична освіта,
— мін. 7 років юридичного досвіду та управлінського досвіду,
— бажане знання англійської мови.

Просимо надсилати резюме та супровідного листа англійською на адресу електронної пошти: director@clc.com.ua.

До уваги акціонерів ВАТ «Хмільницький ремонтно-механічний завод».

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів відбудуться 17 травня 2001 року о 14.00 за адресою: м. Хмільник, Вінницька область, вулиця Жданова, 12.

Порядок денний:

1. Звіт правління ВАТ, наглядової Ради, Ревізійної комісії.
2. Затвердження річних результатів діяльності.
3. Зміни до статуту ВАТ.
4. Вибори керівних органів ВАТ, наглядової Ради, Ревізійної комісії.
5. Різне.

Правління ВАТ «Райпостач-Кодима» повідомляє про загальні збори акціонерів, які відбудуться 15 травня 2001 року о 10 годині в приміщенні Райпостачу за адресою: Одеська обл., м. Кодима, вул. Калініна, 22.

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність у 2000 році та перспективи розвитку на 2001 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Різне.

Втрачене свідоцтво компанії «**Коретті Трейдінг Ко. ЛТД**» на право власності за номером: НП 010001733 видане 20.08.98 р. Київською міською держадміністрацією вважати недійсним.

Найменування: **АКБ «ДОНКРЕДИТІНВЕСТ»**
Місцезнаходження: 83048, м. Донецьк, пр. Тітова, 8 «Б».
Телефон, телефакс: (0622) 332-24-55
Спосіб та розмір збільшення статутного фонду: за рахунок реінвестиції дивідендів за 2000 рік на суму 1.978.000 гривень (протокол № 1 від 23.03.01 р.).
Загальна сума емісії: 1.978.000 (один мільйон дев'ятсот сімдесят вісім тисяч) гривень.
Номінал: 0,10 грн.

Кількість по типам та категоріям: 19.780.000 (дев'ятнадцять мільйонів сімсот вісімдесят тисяч) простих іменних акцій. Термін початку та закінчення приймання заяв від акціонерів на виплату дивідендів акціями: з 23 березня по 16 травня 2001 року.

Правління банку повідомляє, що 18 травня 2001 року о 16.00 відбудуться загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Затвердження змін до Статуту банку.

Для участі у зборах потрібно мати документ, що посвідчує особу, а для представників акціонерів — доручення.

Правління банку.

АКБ «Банк Австрія Кредитанштальт Україна»

повідомляє, що чергові Загальні Збори Акціонерів АКБ «БА КА Україна» відбудуться у приміщенні АКБ «Банк Австрія Кредитанштальт Україна», м. Київ, вул. Ярославів вал, 14а, 01034, Україна, 21 травня 2001 року о 16.00 за київським часом.

Порядок денний Зборів:

1. Обрання голови та секретаря зборів.
2. Погодження порядку денного.
3. Відкликання та обрання членів Ради Банку.
4. Збільшення статутного фонду банку шляхом випуску нових акцій. Збільшення статутного фонду планується приблизно у розмірі 27.142.500 гривень, що складає еквівалент 5.000.000 доларів США за офіційним курсом Національного банку України станом на 01.03.2001 року. Метою збільшення статутного фонду є зміцнення банківського капіталу. Планується випустити 271425 простих іменних акцій на вказану суму з номінальною вартістю 100 (сто) гривень кожна. В залежності від офіційного курсу обміну, встановленого Національним банком України на день проведення Загальних Зборів Акціонерів можуть змінюватись точний розмір суми збільшення статутного фонду, так само, як і кількість акцій, що повинні бути випущені. Акціонери матимуть переважне право на придбання додатково випущених акцій.

Наступні зміни пропонується внести у Статут Банку:

- 5.1. Згідно з законодавством України, для забезпечення своєї діяльності Банк сформував статутний фонд у розмірі 48.302.500 гривень, що дорівнює 8.897.946 доларів США за офіційним курсом Національного банку України.

Статутний фонд сформовано за рахунок коштів, які були отримані від розміщення емітованих 483 025 простих іменних акцій одного виду, номінальною вартістю у 100 гривень кожна.

5. Погодження річного фінансового звіту та звіту Аудитора Банку за українськими та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.
6. Погодження змін до Установчих документів Банку.

Повідомлення про продаж майна банкрута

Ліквідаційна комісія продає майно банкрута ВАТ «Завод залізобетонних виробів № 8» в м. Києві, а саме:

нерухоме майно по вул. Будіндустрії, 8 (загальна площа офісних, побутових і виробничих приміщень 7851 м²), а також обладнання та устаткування, електродвигуни, промислові зварочні трансформатори, лабораторний прес, мостовий кран L-16 м, залізобетонні та бетонні вироби, пісок, малоцінний інвентар та інше.

Ознайомлення з асортиментом реалізуемого майна за попередньою домовленістю.

Пропозиції щодо придбання майна надсилати за адресою:

04070, Київ-70, вул. Сагайдачного, 25-Г ліквідаційна комісія ВАТ «Завод ЗБВ-8», тел. 417-27-07; факс 416-01-66.

Арбітражний суд Сумської області (40000, м. Суми, вул. Рибалко, 2) визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру:

ТОВ «Армасервіс» (41300, Сумська обл., м. Кролевець, вул. Франко, 25, код 21656495, р/р 26003301520074 в Кролевецькому відділенні ПІБ, МФО 337869) Постановою № 3980-4/85 від 14.03.2001 р.

ТОВ «Автотранс» (41300, Сумська обл., м. Кролевець, вул. Франко, 25, код 23640305, р/р 260013011520043 в Кролевецькому відділенні ПІБ, МФО 337869) Постановою № 3981-12/83 від 06.02.2001 р.

Ліквідатором ТОВ «Армасервіс» та ТОВ «Автотранс» призначено Рибалченко Миколу Олександровича (ліцензія № 000134 від 19.01.2000 р., місцезнаходження: м. Суми, вул. Фрунзе, 8-Б, кім. 18, т. 22-24-89).

Арбітражний суд Полтавської області (м. Полтава, вул. Зігіна, 1) порушив справу № 10/5 ТОВ «Оберіг» (м. Лубни, вул. Леніна, 50, кв. 60), розрахунковий рахунок № 26009179561001 ПРУ КБ «Приватбанк», МФО 331401, ідентифікаційний код 23275797.

Арбітражний керуючий Дяченко Сергій Вікторович (ліцензія № 392).

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування об'яви.

Дирекция ОАО «Опытно-экспериментального механического завода»

сообщает о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 18 мая 2001 г. по адресу: г. Запорожье, пер. Тукицкий, 22.

Повестка дня:

1. Отчет правления о работе ОАО «ОЭМЗ» за период 2000 — 2001 г.г.
2. Отчет ревизионной комиссии по итогам финансово-хозяйственной деятельности общества за 2000 г. и отчетный период.
3. Распределение прибыли по итогам работы общества на 2001 г.
4. Об изменениях и дополнениях к уставу.
5. О выборах в наблюдательный совет.

Начало работы собрания 15.00. Регистрация акционеров и их полномочных представителей 18 мая 2001 г. с 14.00 по месту проведения собрания, на основании документа, удостоверяющего личность акционера (у представителей — также доверенность). Тел. для справок (0612) 64-54-26.

Чому в нас немає того, що в нас є

Ф Орфеї та корифеї

Нещодавно «ГУ» писав про прем'єру повнометражного документального фільму про знаменитого нашого кінооператора В. Калюту (режисер С. Буковський, оператор В. Кабаченко, продюсер С. Зинов'єва). У квітні фільм, можливо, покажуть на каналі «1+1». Зацікавилася картиною і компанія «Тріте» М. Михалкова (з ним Калюта знімав «Втомлені сонцем» та «Ургу»). Отже, можна пишати. Проте загалом наше, славне колись, документальне кіно — у за непаді. Десять років тому Україна робила 500 неігрових фільмів, а торік (офіційно) нібито випущено 20, але й цю цифру дуже завищено. Навіть якщо фільм є — де його побачити? І нехтувати цим не можна, адже кінодокумент — унікальна можливість зберегти Час. Сьогоднішні наші гості — відомий український режисер-документаліст Сергій БУКОВСЬКИЙ.

— Сергію, оскільки колишні «кіножурнали» замінив телевизор, чому б документальному кіно не зайняти нормальну нішу на ТБ? І чому в інших країнах інакше?

— Бо «інші країни» просто багатіші, й у них інші погляди на кіно та культуру. Адже в нас документальне кіно було обов'язковою частиною великої ідеологічної роботи. По всьому СРСР було близько 40 студій кінохроніки. Не для культури ж їх створювали. Влада цілком обгрунтовано думала, що прийшла назавжди. Ось і несла просвіту в маси... і фіксувала кожен свій крок.

Індустрія документальних кінопропаганди померла, бо виконала свою ідеологічну функцію. Авторському документальному кіно складно вижити не лише в нас. Абсолютно не варто ідеалізувати Францію чи Німеччину. Документальне кіно для ТБ — це дещо інший стиль, інший спосіб подання інформації, де є свій, дуже жорсткий і регламентований канон. У підсумку це журналістський підхід до предмета розповіді. Аж ніяк не режисерський. До того ж кіно — дороге задоволення. Плівка, проявка, друк когось тощо. А телебачення простіше. Я — влада: мій канал — мої гроші, що хочу, те й ворочу. Хто платить, той і музику замовляє...

А документальні свідчення — зовсім інше. Кіноплівка — це слід в історії, який іноді небажано залишати. Скажімо, в багатій на паради радянській кінодокументалістиці від голоду 33-го року не залишилося й метра плівки. Її не знищили. Це просто не знімали.

— Але й у телеархіві «слід» може залишитися!

— Може, але через наші злидні, як правило, не залишається, бо сьогодні на цій касеті ти знімаєш одне, а завтра на ній мушиш знімати друге. У ТБ інші завдання. Ну, може, хтось і залишить в архіві ті кадри, коли ось недавно державний прапор тягли по Хрещатику або розганяли народ слезоточивим газом. Гадаю, це залишать. Хоча б з комерційних міркувань. Звісно, ТБ має взяти документальне кіно на себе. Чи то режисерське, чи то журналістське. Головне, щоб це було професійно. І яка різниця, на плівці то буде знято чи на відео? Особисто мені — байдуже. Були б думки. І почуття. Рано чи пізно так і буде. Хочеться в це вірити. У Росії, дивіться, скільки там чудових неігрових програм на НТВ або РТР — щодня щонайменше дві. У нас пояснять (коли пояснять взагалі), що, мовляв, у нас інші рекламні потоки, які відрізняються від російських, або знову про рейтинги щось казатимуть і т. ін. У нас вкоринилося уявлення, що документалістика збиткова. Фільм Ренати Литвинової «Немає смерті для мене» на прохання глядачів за останні півроку показують по РТР уже втретє! Отож наш фільм про Калюту, найімовірніше, виняток з правил. Зняли ми його способом «з миру по нитці». Ім'я Калюти діяло просто-таки магічно: хто камеру дав, а хто машину на зйомки. Так і дісталися фіналу. Пригадайте, скільки титрів у кінці — всі ці люди допомагали нам. Такий фільм навряд чи запустили б на ТБ. Хоча ми його робили з розрахунком на масового глядача.

— Є проєкт телеканалу «Культура». Там буде простіше?

— Я в це не вірю. Замість серйозних міркувань про культуру і світ, це все знову будуть шаровари, слізьми й зітхання з приводу нашої духовності й нашого коріння. Чому не вірю? У нас не назбирається стільки професіоналів, котрі зможуть це робити в достатній для заповнення каналу кількості. Немає тих, хто запитує, і тих, кому слід відповідати на поставлені запитання. Через два тижні закінчиться список людей, які зможуть це обговорювати в інтерв'ю цікаво і глибоко.

— Може, річ не в тім, що їх «мало», а просто ми не знаємо, скільки їх, де і які вони? У нас залишився радянський порочний порядок добору: він — член творчої спілки (або «команди»), отже, має право проповідувати. А коли він не в команді — його для нас нібито й немає. Але ж він десь є, і він кращий за тих, хто «явно є». У нас багато чого «є», і в документалістиці також, але все це невидно, незаявлено. Просто треба змінювати принципи добору.

— Може, й так. Та є й прозаїчніші матерії. Якщо навіть на каналі «Культура» й

будуть державні гроші (інших там просто й бути не може за визначенням), то їх розкрадуть ще до того, як вони туди потраплять.

З приводу нашої професійної освіти в галузі кіно і ТБ щось казати й зовсім сумно. Геть не погоджуюся з Михайлом Ілленком — деканом кінофаку, котрий стверджує, що кінематографісти, мовляв, — це люди іншого клану, кіно — інша конфесія. Такий шлях, по-моєму, веде у глухий кут. Інститутів ім. Карпенка-Карого загрожує небезпека за такого підходу дуже швидко перетворитися на такий собі літературний заклад закритого типу. Для того, щоб навчати кінематографії (і телебаченню), потрібні сучасні учбові база, методологія навчання. А потім уже й гроші можна брати за освіту. Я розпрошався з усіма платними студентами. Це аморально: брати гроші за таку «освіту». І так само аморально платити майстру курсу 70 грн. на місяць.

— У такому разі, як кажуть, звідки ж беруться діти? Звідки раптом з'явилися цікаві професіонали на «1+1»?

— Так, там є відчуття колективу, який знає, чого він прагне, і Роднянський знає. Але цей канал сформовано переважно кінематографістами — це й передбачало зміну погляду, про який ви кажете.

— Гаразд, а чи не можна без опіки держави побудувати таку структуру, як «1+1», довкола якої з'явилися б нові професіонали — поза поганими традиціями, з уявного «нічого»?

— Ні, не можна... У нас. Але, коли повернутися до нашої теми, то мені здається, що документальне кіно не є завданням комерційного каналу. Документалістика — це прерогатива державного ТБ. Але на нашому УТ-1 її не буде ніколи, там тотальне зубожіння, волюнтаризм начальства, яке, як завжди, істина в останній інстанції. Та й потім, там це просто не потрібно тим, хто уповноважений ухвалювати рішення. Якщо різдвяна програма Олени Роміної з Віктором Оущенком на тлі ресторанної пальми — це гордість ТРК «Ера» (який транслиують, між іншим, на Першому національному!), то годі й казати! Річ, однак, не в пальмі. І тим більше не в герої програм. А в страшенно низькому її рівні. Що це за захоплення ведучою, коли вона завбачила героя, — саме для студентки-першокурсниці? Що за марнослів'я, поєднане з мовною неграмотністю? Що за запитання — довші, ніж відповіді? Фокус таких програм у тому, що їх творці щасливі вже від того, що «заполучили» героя — відому особу! На нашому ТБ практично немає ведучих, для яких важливий не він сам, коханий, а герой чи тема... Всі вони надто задоволені самі собою, навіщо їм, питається, співрозмовник? Багато хто так і робить, без будь-якого лукавства. Самі все розповідають, самі розмірковують — от лише думки, щоправда, здебільшого суцільні банальності. Таке собі телебачення для близьких родичів — дивіться, наших показують!

Те саме очікує й на канал «Культура». Чим він різнитиметься від стилю УТ-1? Та нічим. У них — одне коріння. Один набір хромосом. Адже керують процесом ті самі люди: боязкі, непрофесійні, догідливі та слухняні. Політич-но... Усе телевізійне керівництво, що змінюється зі швидкістю зміни рукавичок у жіночому гардеробі, хоч як ти їх тасуєш, а колода залишається тією самою. І не завжди запам'ятаєш, хто з них сьогодні яку посаду обіймає і як вона називається!

— Ага, був жарт у 60-х роках. Бабуся викликала телемайстра, а той каже: та у вас справний телевизор, показує! А вона йому: але мені не подобається те, що він показує...

— Бабуся, напевно, мала рацію. Хоча я не пригадую такого жарту. Розповім інший. Але це не жарт. Заходжу років зо три тому до Мінкультури. На стіні читаю циркуляр, надрукований під п'яту копірку: «Цього року забезпечити такі фестивалі: Канський, Венеціанський, Берлінський...» Оце дають, думаю. У мене очі на лоба полізли... Від імені всього кінематографа наша шановна Ганна Павлівна Чміль урочисто заявляє: «... Ми робимо ставку на нових Параджанових...» Одне слово, знову курс на автентіку. Не можна, на мій погляд, робити ставку на фестивальний успіх. Така самовпевненість, у кінцевому підсумку, мстить. Та й новий Параджанов не може «народитися» за нашої доби, яку розділяють суперечності, війни. Моє переконання: великі твори народжуються в епоху безчасся. А вмирають за таких часів, як тепер. Утім, у нас уміють понавішувати ярлики і виставити всьому оцінки. За будь-якої епохи. Тому що на ревізора чекали, чекаємо і чекатимемо. А чому, пак, знову Параджанов? Ну, було поетичне кіно, був ще й неореалізм, була й французька нова хвиля... Для всього свій час. Щось мені не доводилося чути від італійців: «Де наш неореалізм?» або від французів... «Тіні забутих предків» — великий фільм. На всі часи. Цим слід пишати. Але не можна десь у день заламувати руки, волаючи: де наше поетичне кіно? Це штучний товар. Копії завжди залишаються копіями, хоч як ти їх назвеш: продовженням традицій чи новим словом у поетичному кіно! Нині, на мою думку, час іншого кіно. Де родинні драми, комедії, мелодрами? Про наше життя? Де жанрове кіно? Чому сучасний герой — або буржуй, або бомж. Як варіант — історичний персонаж. Пригадуєте, під час розквіту сталінізму потік історичних фільмів: «Адмірал Ушаков», «Суворов». Спонукає до сумних висновків... Запустили у виробництво колос «Мазепа». Знову поставили на Канський. Або на Венеціанський. Ніхто не застрахований від невдачі, і навіть від провалу. Це — кіно. Всяко буває. У Голлівуді, приміром, зі ста придбаних сценаріїв запускають у виробництво лише один. А в нас, коли запустили, то вже шедевр. Одряду на держпремію. Це я про «Чорну раду». Жажливий, войовничий непрофесіоналізм. Цьому є пояснення? Чи знову те саме, одвічне наше переможне невігластво з гострими ліктями і добре загостреними зубами (кликаючи)?.. Проти якого немає прийому?

— Але ви людина радянського виховання, і вам пробачили б вчинки по-радянськи: чекати, доки гроші дадуть — сьогодні комусь, а завтра вам.

— Є й інші місця. Різні фонди. Де теоретично дають гроші на кіно, у тім числі й на неігрове. Щоправда, це дуже складний і довгий шлях. Країни Балтії, наприклад, пішли таким шляхом. Ми не скоро ним підемо. Як не скоро ми докρούємо до Європи... Адже нам треба багато, одразу, та ще так, щоб іншим не дісталося. А по мені хоч потоп. Можна, звісно, й по-іншому — до президента на вогник заирнути. Стук-стук! Ви мені трішки грошенят на кіношку, а я вам програмку передвиборну.

Мінкультури залишається єдиним в Україні, по суті, фондом підтримки національного кіно. Я досі не знаю, помру дурнем, що там за комісія, яка вибирає проєкти. За якими принципами? За якими законами? Що це взагалі за дурня? Можливо, вони — гідні люди, але це має бути принаймні предметом гласності. Я надіслав туди дві заявки (каюся!). Навіть не спромоглися відповіді.

— А далі що?

— Сподіваюся, в середині літа потраплю до Бразилії, куди збираюся вже років сім. На це невеликі кошти все-таки обіцяють у Міністерстві культури, решту доведеться десь шукати. Цих грошей замало. Моя заявка «Червона земля» — це про поселення українців у Бразилії...

— І ви привезете звідти та-аку шароваршину!

— Боже борони. Адже там не було Сталіна, Леніна, Брежнєва, Щербицького, Кравчука, Кучми. Шароварщина — це аж ніяк не українське явище, а радянське. Нас просто такими хочуть бачити. А ми інші.

Розмову вів Віталій ЖЕЖЕРА.

Видатні українці

«Вони — мого життя основа»

У творчому доробку
Олександра БІЛАША безліч пісень,
які народ давно визнав своїми.
Він — перший композитор,
удостоєний високого звання
«Герой України».

Народний артист України, лауреат Національної премії імені Т. Шевченка Олександр Іванович Білаш народився в один із перших весняних днів — 6 березня. Мабуть, тому стільки в його мелодіях тепла, замріяності, любові до життя. Зростав на співучій Полтавщині у музичній сім'ї. Батько, не знаючи потної грамоти, грав на кількох народних інструментах. Сильний голос матері лунав на сільських святах. Сашко «захворів» на музику змалку. І з першим своїм концертом виступив у три роки з гармошкою на родинній скрині. Минуло ще кілька років, і хлопчик написав вальс. Та боявся, що не повірять, що це його власний твір: як, мовляв, без музичної освіти? Тому оголосив його вальсом Штрауса.

«У вас немає слуху!» — приголомшили Олександра Білаша на вступному іспиті у Полтавському музичилищі. А юначе завзяття підказало йому: мусиш довести, що в тебе є талант. І він довів, успішно закінчивши Житомирське музичилище, а згодом — столичну консерваторію. Обдарованому юнакові поталанило на педагогів. Серед них — відомі композитори Микола Дремлюга, Герман Жуковський, Микола Вілінський. На їхніх лекціях черпав знання, як спраглий з чистої криниці...

Справді серйозним музикантом відчув себе після фільму «Роман і Франческа», мелодії з якого були популярні на початку 60-х. І не втратили відтоді своєї широти.

Після першої вдалої кінороботи були наступні, не менш успішні: музика до фільмів «Сон», «Сумка, повна сердець» та багатьох інших. Білаш здобував славу як автор опер, оперет, симфонічних та хорових творів. І, звичайно, піснених перлин: «Два кольори», «Цвітуть осінні, тихі небеса», «Ясени», «Сніг на зеленому листі», «Прилетіла ластівка», «Журавка»...

Не полишає Олександра Івановича натхнення і нині. Обіцяє зробити оркестровку десяти нових пісень, зберігає вірність своїм мистецьким принципам. Незважаючи на скороминуші модні хвилі, продовжує писати пісні, в основі яких — український мелос. І пропонує їх для виконання не «майстрам» фонограмного вокалу. Голоси його співаків — не з фальшивого золотого: Раїса Кириченко, Фемія Мустафаєв, тріо «Либідь», Марія Стеф'юк, тріо бандуристок Національної радіокомпанії.

Друге потужне крило творчості Олександра Білаша — поезія. Його, автора восьми поетичних збірок, нещодавно прийняли до Спілки письменників України. Проте Олександр Іванович писати музику на власні вірші не наважується (за винятком пісні «України горда доля»). Вважає, що це надто велика відповідальність. Та й люди звикли чути його музику в поєднанні з поетичним словом Івана Франка, Лесі Українки, Сергія Єсеніна, Андрія Малишка, Михайла Ткача, Дмитра Павличка, Бориса Олійника.

...Нещодавно Анатолій Паламаренко майстерно читав рядки Олександра Білаша: «Ну що собі на ювілей подарувати? Нічого — лиш мелодію і слово. Вони були мого життя основа. І з ними я зв'язок не хочу рвати».

Тетяна КРОП.

■ І таке буває

Нареченому — 90, нареченій — 77

«У нове тисячоліття — з новою дружиною», — ударив шапкою об землю дев'яносторічний Уляня Грабчук з міста Нововолинськ на Волині й оженився. Його щасливою обраницею стала Сусанна Горбунова, якій зозуля накувала 77 років.

Урочистій церемонії рестрації шлюбу в міському РАГСі позаздрив би кожен. Молодат розписували в кращій залі. На грудях галантного кавалера виблискували ордени й медалі за бойові заслуги. Молода, як годиться, красувалася в білосніжній весільній сукні та пишній фаті, які позичили нареченій працівники РАГСу. Було тут усе: і рушничок шастя, і вітання дітей та онуків, і квіти, і подарунки. А старий «друга» — голова тутешнього комітету ветеранів-фронтовиків Сидір Гамальчук пообіцяв виділити подружжю путівку на курорт в їхній «медовий» місяць.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

Дос'є. Сергій БУКОВСЬКИЙ, 1960 р. народж. Київський театральний інститут (1977—1982, кінофакультет, майстерня В. Небері). Армія: 1982—1984. Українська студія хронікально-документальних фільмів: 1985—1990. Нія вільний художник (чи безробітний?). Член правління Національної спілки кінематографістів України. Активний член Українського товариства мисливців та риба-люк. Заслужений діяч мистецтв України. Фільмографія: понад 50 стрічок. З них: «Завтра свято» (1987, Гран-прі фестивалю «Молодість», Київ), «Дах» (1990, Гран-прі «Золотий голуб», Лейпціг), «Знак тире» (1992, Спеціальний диплом кінокритиків), «Послання до людини» (Спец-приз колег — учасників кінофестивалю «Росія», Свердловськ), «На Берлін!» (1995, Спеціальний диплом журі, Лейпціг), «10 років відчуження» (1996, Гран-прі фестивалю «Оксамитовий сезон», Україна—Росія).

Ім'я Калюти діяло просто-таки магічно

ДАПІ БУДЕ На купі грошей з простягнутою рукою

(Початок на 2-й стор.).

А він таки може вдарити, бо ситуація із захистом довкілля в Україні невідворотно просувається до межі екологічної катастрофи. Ми ризикуємо бути похованими під шохвилинно наростаючою масою твердих відходів, лівову частку яких становить використана поліетиленова тара. Нещодавно керівництво Державної компанії «Укртарапереробка» Міністерства економіки України оприлюднило вражаючі цифри. З'ясовується, на території нашої держави накопичилося понад 27 мільярдів тонн різних відходів. Звалища займають близько 160 тисяч гектарів землі. Тим часом лише 3—4 відсотки відходів сьогодні йде на переробку, тоді як десять років тому переробляли до 13 відсотків твердих відходів. Отже, їх маса зростає і годі казати, якої шкоди це завдає довкіллю. Другий бік медалі — втрати економіки, яка недоодержує мільйони тонн порівняно дешевої вторинної сировини. Зате промисловість використовує первинні ресурси, насамперед нафту, внаслідок чого утримується висока ціна на вироби із пластмаси, а відходи (використану поліетиленову тару) прямим ходом вивозять на звалища. Цією тарою вщерть захарашені санкціоновані і «дикі» звалища навколо населених пунктів, поліетиленові пляшки можна побачити мало не під кожним кущем у зоні відпочинку. Дещо пом'якшує ситуацію широке повторне використання цієї зручної тари в побуті, але тут залучена надто незначна її частка — пляшки з-під води чи пива. Їмкості, в які розливають продукцію побутової хімії, викидаються на смітник. Така само доля одноразового поліетиленового посуду, м'якої тари.

Мені можуть заперечити: мовляв, до проблеми утилізації і повторного використання відходів зверталися і Верховна Рада, і Кабінет Міністрів. Справді, ще 1998 року прийнято Закон України «Про відходи», за останні три роки ухвалено декілька серйозних постанов уряду, створено Державну компанію з переробки й утилізації використаної тари й упаковки «Укртарапереробка». Але закон, ухвалений без належного фінансового та організаційного забезпечення, залишається збірником добрих побажань, тоді як ситуація дедалі погіршується. Спроби державних органів впровадити тарифи на організацію збирання й утилізацію використаної вітчизняної та імпоротної тари наражаються на глухий опір підприємницьких структур. Хоча пропонуються тарифи, у 10—20 разів нижчі за ті, що діють за кордоном. Парадоксально, але факт: зарубіжні фірми, які поставляють нам вироби в упаковці, у себе вдома сплачують збір на її утилізацію. Однак ця тара потрапляє на наші звалища, її ніхто не збирає і не переробляє, бо на це немає коштів: фірми-імпортери платити категорично відмовляються. Тим часом потерпає наше довкілля. А наш, вітчизняний споживач, купуючи імпортні товари в упаковці, оплачує природоохоронні заходи... в закордонних державах. І хоча Закон України «Про відходи» зобов'язує і виробників продукції в тарі й упаковці, і імпортерів, починаючи з 1998 року, приймати та утилізувати свою використану тару й упаковку, цього вони не роблять і робити не збираються. І жодного з порушників чинного українського законодавства не притягнуто до відповідальності.

Ще раз хочу підкреслити: утилізація і переробка використаної поліетиленової тари (як і інших відходів) розв'язує не лише проблему охорони довкілля, а й повертає в господарський обіг величезну масу вторинних ресурсів. Якщо справу належним чином організувати, це може щороку давати в бюджет кілька сотень мільйонів гривень, при цьому десятки тисяч людей будуть забезпечені роботою. До того ж повторне використання тих-таки поліетиленових відходів збереже значну кількість нафтопродуктів. До речі, вже є технології, з допомогою яких ці відходи можна переробляти навіть на пальне для автомобілів.

Розумію, що за нинішнього фінансового стану держава неспроможна виділити необхідну кількість коштів на те, аби зрушити проблему утилізації й переробки відходів. Не маючи досвіду, обминають цю перспективну царину вітчизняні підприємці. То, можливо, варто пошукати зарубіжних інвесторів, залучити фірми, які мають і кошти, і відповідний досвід. Звичайно, їм треба створити сприятливі умови, гарантовані на державному рівні. Так само, на державному рівні, мають реалізуватися програми залучення у виробництво вторинних ресурсів, як це робиться скрізь у світі.

Паралельно слід попрацювати над внесенням змін і доповнень до Закону України «Про відходи» для зменшення обсягів небезпечних відходів, їх накопичення, послаблення їх негативного впливу на здоров'я людей та довкілля. Ті зміни, які сьогодні пропонуються на друге читання, на мою думку, не тільки заплутають ситуацію, а й можуть відкрити шлях до ввезення на територію України токсичних відходів зарубіжних підприємств. Отож треба відкласти друге читання, без зайвого поспіху доопрацювати законопроект, залучивши до цього відповідних фахівців. І, головне, треба звести до мінімуму спроби лобістів «удосконалити» закон у чийось корпоративних чи особистих комерційних інтересах.

Ми ще маємо шанс, можливо, останній, подолати згубні для навколишнього середовища тенденції, врятувати Україну від екологічної катастрофи. А починати слід з таких законів, які будуть сприйняті і суспільством, і виробниками, і працівниками державних органів. Законів, які спонукатимуть до дії, не залишатимуть шпарин для їх порушення чи ігнорування. Врешті, таких, що зацікавлюватимуть підприємливих та енергійних людей, стимулюватимуть їхню працю, спрямовану на збереження довкілля, раціональне використання природних ресурсів.

Леонід ГУСАК,
народний депутат України.

Надра

Дніпровський бурштин

Півкілограмовий бурштин (рекордної для України ваги!) знайдено у Рижівському кар'єрі поблизу Комсомольська. На колір сонячний камінь не відрізняється від типових зразків балтійських порід. Унікальний екземпляр зберігатиметься у Кременчуцькому краєзнавчому музеї.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Благодійництво

Спокутуючи гріхи дідів

У німецькому місті Гамбурзі кілька власників промислових підприємств створили спеціальний благодійний фонд «Верхнячка».

Вони дізналися, що в українському селищі Верхнячка Христинівського району живуть 16 колишніх підневільних працівників їхніх заводів. Бізнесмени-онуки переказали селищній раді кошти на опорядження шкіл, закупили для учнів сьютарні інструменти, спортінвентар, музичний центр. Школі №1 було спеціально виділено кошти для ремонту системи опалення.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Кримінал

З'їв... справу

Це сталося в Київському райвідділі міліції Одеси. 30-річний підслідний Ігор К. під час допиту раптом напав на жінку-слідчого, збив її з ніг, схопив матеріали порушеної на нього кримінальної справи і, шматуючи її, почав спішно жувати її ковтати папери. З'їв він оту справу, однак, тільки частково — решту не дали.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Про «коров'ячий сказ» у них та в нас

Репортаж

Перше, що впало у вічі під час екскурсії Центральною державною лабораторією ветмедичини, — стоси брошурок «Губчаста форма енцефалопатії великої рогатої худоби. Методичні рекомендації для лікарів ветеринарної медицини КСП і приватних ветеринарних закладів». Рік видання — 1999-й. Отже, питання постало на порядку денному не вчора. Наукові працівники цього закладу пояснили: другий рік уся імпортована велика рогата худоба та її спадкові лінії в разі загибелі чи забою досліджуються на предмет «коров'ячого сказу». А також тварини, у яких хвороба супроводжувалася клінічними ознаками розладу нервової системи. У нас не дуже афішували, що переймаються проблемами пріонних інфекцій і що вони небезпечні й для України. Навіщо турбувати громадськість...

«Все, наче божий день, просто», — намагається пояснити нам тонкощі діагностики тварин на «коров'ячий сказ» директор лабораторії Микола Павленко і одразу починає сипати специфічними термінами. Мовляв, «не існує у інфікованого організму імунологічної реакції на патогенний пріон». Нічого собі просто! Довелося терміново пригадувати шкільну програму з хімії та біології та час від часу зупиняти співрозмовника і просити його перекласти з наукової українською.

Спільними зусиллями народилася приблизно така картинка. З забійного цеху м'ясокомбінату до лабораторії з регіонів надходить матеріал худоби з груп ризику. Прижиттєвої діагностики «коров'ячого сказу» не існує, тому це або проби з мозку, або, якщо на бойні не знайшлося відповідних фахівців, доставляють відтату голови. Аби дослідити матеріал, його необхідно насамперед підготувати. Така процедура розтягується на два тижні. Далі роблять тонюсінкі, менше 10 мікрон, зрізи на спеціальному апараті, кладуть їх на скельця, фарбують гематоксиліном та еозином для контрастності і вже потім досліджують під мікроскопом. Спеціаліст з'я-

совує, чи є в головному мозку зміни, характерні для губчастої енцефалопатії. Так звані вакуолі, утворення овальної форми, які на зрізах мають вигляд губки, — оптично порожні. Саме вони свідчать про наявність трансформованих хвороботворних пріонів. Туша забитої худоби, доки робляться аналізи, зберігається у холодильнику. Окремо від інших. Не виявлять патогенних змін в нервових клітинах — на м'ясо. Якщо знайдуть — за правилами підлягає спалюванню. Нині у роботі 53 зразки — усі від імпортованих тварин.

Уражений матеріал лікар-патоморфолог Центральної лабораторії Олена Ложкіна у скельце мікроскопа бачила не раз. Дякувати Богу, каже вона, було це під час стажування у Франції. У нас хвороби поки що не виявлено.

Про небезпечність пріонних захворювань співробітники лабораторії також знають теоретично: зі слайдів та семінарів. Хоча набагато більше, ніж пересічний споживач яловичини. Розповідали тут, приміром, про те, що навіть від скельця із зафіксованим гістологічним зрізом можна інфікуватися. Але на практиці тут не завжди користуються гумовими рукавичками, спеціальними щіточками. Кажуть, великими руками розмішувати зрізи тканини на скельці значно зручніше. Миколі Павленку доводиться навіть закли-

Не зламає зуби ворог

Навала

Українська пшеничка для багатьох завжди була предметом посиленої уваги. А цього року селяни Кіровоградщини констатують активізацію ще одного численного війська охочих до неї — мишовидних гризунів. На окремих територіях чисельність їхніх колоній сягає п'ятдесяти на гектар, а кожна колонія має до десятка нір. Найгустонаселенішими виявилися поля з багаторічними травами, та й на озимині сірховистих мешкає чимало — по 5—7 колоній на гектар.

Фахівці знають основні причини цієї навали, серед яких на першому місці таке цілком позитивне явище, як осіння оранка язбу. Механізатори реформованих господарств успішно з нею впоралися, зігнавши своїми тракторами з ріллі усіх мишей. Скирти соломи, де гризуни традиційно затишно влаштувалися на зимівлю, цього сезону не височіли на скошених ланах, і дрібним «хижакам» нічого не залишилося, як організовано рушити на згадані посіви озимини і трав. Завдяки теплій погоді мишачі сім'ї успішно перезимували, не втративши свого поголів'я і нагулявши добрий апетит.

Тож селяни вже тепер мають додатковий клопіт із захистом врожаю-2001. Хтось готується до незапланованих витрат, хтось заводить препарати, а хтось стомлено опускає руки — як в старому анекдоті: засіяно чимало — нехай вдаляться!

Ігор ШИРОКУН.

Кіровоградська область.

кати співробітників відвикати так працювати, бути готовими до екстремальної ситуації. Погляньте, мовляв, що у Франції коїться.

У лабораторію країни, до якої апелює директор, — режимного об'єкта — працівники потрапляють через санпропускник. Передбачена система переодягання, обов'язковий душ. Спеціальні одяг, взуття: комбінезони, ковпачки, маски, бахіли. Після одноразового використання все спалюється. Та й дослідження за кордоном набагато інтенсивніші. Якщо в нас практикуються лише гістологічні дослідження, які можуть тривати і три тижні, то в країнах, де стикаються з цією проблемою не теоретично, застосовують новітні методики, вже через півдобу можуть сказати, чи інфікована туша «коров'ячим сказом».

Бракує сучасного обладнання, реактивів — відказують на це в Центральній лабораторії. У планах, передбачених урядовою програмою, — створення чотирьох спеціалізованих науково-дослідних центрів з діагностики пріонних інфекцій у Києві, Львові, Харкові та Одесі. Обіцяють, оснащено їх буде за останнім словом техніки, і там впроваджуватимуться експрес-методи діагностики, які дають попередній результат вже за 6—9 годин. Хоча це поки що лише проекти.

Галина КВІТКА.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Редколегія: ЛЕОНІД БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України». Зам. 0311056.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:

03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;

телефакс — 224-72-54;

Відділ реклами — 446-91-37,

441-89-34, 441-89-44;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України